

VALGA VALLA 2021. AASTA

KONSOLIDEERIMISGRUPI MAJANDUSAASTA ARUANNE

Nimetus: Valga Vallavalitsus

Aadress: Puiestee 8 68203 Valga

Telefon: 766 9900

E-posti aadress: valga@valga.ee

Interneti kodulehekülg: www.valga.ee

Majandusaasta algus: 01.01.2021

Majandusaasta lõpp: 31.12.2021

Audiitor: Audiitorbüroo Fides OÜ

Sisukord

1	Tegevusaruanne	3
2	Konsolideerimisgrupi raamatupidamise aastaaruanne	44
2.1	Bilanss	44
2.2	Tulemiaruanne	45
2.3	Rahavoogude aruanne	46
2.4	Netovara muutuste aruanne	47
2.5	Eelarve täitmise aruanne	48
2.6	Lisa 1 Aastaaruande koostamisel kasutatud arvestuspõhimõtted	50
2.7	Lisa 2 Raha	55
2.8	Lisa 3 Maksud, lõivud, trahvid	55
2.9	Lisa 4 Muud nõuded ja ettemaksud	56
2.10	Lisa 5 Varud	56
2.11	Lisa 6 Osalused sihtasutustes	57
2.12	Lisa 7 Osalused tütar- ja sidusettevõtjates	58
2.13	Lisa 8 Kinnisvarainvesteeringud	59
2.14	Lisa 9 Materiaalne põhivara	60
2.15	Lisa 10 Immateriaalne põhivara	62
2.16	Lisa 11 Bioloogilised varad	62
2.17	Lisa 12 Muud kohustised ja saadud ettemaksud	63
2.18	Lisa 13 Tingimuslikud kohustised	63
2.19	Lisa 14 Laenukohustised	64
2.20	Lisa 15 Kapitalirendi tingimustel soetatud varad	66
2.21	Lisa 16 Saadud toetused	67
2.22	Lisa 17 Tulud kaupade ja teenuste müügist	70
2.23	Lisa 18 Muud tegevustulud	71
2.24	Lisa 19 Antud toetused	71
2.25	Lisa 20 Tööjõukulud	72
2.26	Lisa 21 Majanduskulud	73
2.27	Lisa 22 Muud tegevuskulud	74
2.28	Lisa 23 Tehingud seotud osapooltega	74
2.29	Lisa 24 Bilansipäevajärgsed sündmused	76
2.30	Lisa 25 Konsolideerimata finantsaruanded	77
2.31	Lisa 26 Selgitused eelarve täitmise aruandele	80
3	Allkiri majandusaasta aruandele	87

TEGEVUSARUANNE

Vallavanema pöördumine

Head Valga valla elanikud, ettevõtted ja ühendused!

Head Valga valla sõbrad ja toetajad!

2021. aasta osutus tormiliseks: koroonapandeemia jätkus, karmiks reaalsuseks sai siiani uskumatu võimalusena näiv elektri, kütte ja kütuse mitmekordne hinnatõus ning uuel aastal just Eesti Vabariigi iseseisvuspäeva hommikul saadud teade, et Ukrainas on puhkenud sõda. Maailm ei ole enam endine, see ei saagi olla enam endine – meil kõigil on tulnud oma väärtushinnanguid ja prioriteete aja keerukusest tulenevalt kohandada; otsustada, mis on päriselt oluline ja milleta on võimalik küll.

Kuid nende kriiside keskel tuleb siiski jätkuvalt igapäevaelu edasi elada; täita ülesandeid, mida seadusandja kohalikule omavalitsusele usaldanud on.

Valga valla möödunud aastasse mahuvad näiteks olulised otsused Jaanikese moto- ja vabaajakeskuse kolme etappi jaotatud arendusprojektide osas, samuti Valga koolidele ja spordiklubidele mõeldud ning 2016. aastal Priimetsa kooli kesklinna kolimisega kooliperlele lubatud spordihoone ehitamisega seoses. Lahendus anti mitmele kultuuri- ja haridusasutuse aastaid täitmata tuleohutusnõudele, rekonstrueeritud said Valga linnas strateegilise tähtsusega J.Kuperjanovi, Metsa ja Lõuna tänavad, uus katusekate ja soojustus rõõmustas Valga ekstreemspordihalli kasutajaid, Õru lasteaed ja noortekeskus läksid üle kaasaegsele küttesüsteemile, Pedeli puhkeala, Hargla ja Tsirguliina kooliteed on nüüd valgustatud ja Lüllemäel ehitati välja uue lasteaiarühma ruumid.

Valga valla alustalasid jätkub tõesti õnneks erinevatele elualadele, kaugettesse küladesse ja kesklinna, nende teed ja teod on inspireerivalt kirevad.

Tuleb rõõmu ja tänuga tõdeda, et mitmed mittetulundusühendused on tulnud Valga vallale appi paremat elukeskkonda kujundama. Koostöös või kodanike ühenduste eestvedamisel on näiteks Valga linna Peebu parki ja Hargla kooli juurde rajatud nüüdseks uued mänguväljakud, discgolfi entusiastid lisandusid Jaanikese keskuse arendajate hulka, Õru puhkealal läbis põhjaliku uuenduskuuri kogukonnale tähtis laululava, Kaagjärve raamatukogu juurde loodi kööginurk, samuti teostati Laatre kiriku tornis ja varikatusel restaureerimistöid.

Möödunud aasta tõi Valga valda ka ohtralt tunnustust, saime näiteks Taheva, Karula ja Mõniste kandi koostööd tunnustava regionaalmaasika auhinna, meie vallaarhitekt on oma ideede ja professionaalsusega saavutanud tuntuse kogu Eestis, mitmeid kõrgeid autasusid ja ära märkimist on leidnud Valga-Valka kesklinna arendus, muinsuskaitse preemia pälvis Priimetsa kooli hoolikalt kaalutud ja teostatud kolimine kesklinna ning näiteks Stuudio JOY on saavutanud kõrgeid autasusid ilmselt igalt konkursilt, kus osaletud on.

Ettevõtetest pälvis 2021. aastal maakondliku teenindusettevõtte tiitli Valga Loomakliinik, ettevõtluse edendajaks krooniti osaühing Müügiekspert ja taastootmise toetajana tõsteti esile Marico Holding osaühingut.

Sügisese kohalikud valimised kinnitasid Valga vallarahva toetust seni ettevõtule ja andsid kindla mandaadi Valga 2.1 valimisliidu ja Eesti Reformierakonna valimisprogrammide alusel koostatud koalitsioonilepingu sõlmimiseks ja elluviimiseks.

Valitsemine tähendab pühendumist, hoolimist ja vastutust; mõistmist, et antud usaldust tuleb iga päev uuesti välja teenida. Vald on meie kõigi nägu ning oma sõnade ja hoiakutega määrame suuresti ise oma kodukoha maine ja sisu. Nendest põhimõtetest hoiame kinni, nende järgi seame oma töid ja eesmärged, sest Valga vald peab saavutama finantsilise stabiilsuse, ühtsema hingamise ning olukorra, kus vallaelaniku staatust kanname kõik uhkusega.

Monika Rogenbaum

Valga vallavanem

Konsolideerimisgrupi struktuur

Valga vald moodustus pärast kohaliku omavalitsuse korralisi valimisi 2017. aasta oktoobris, kui ühinesid viis omavalitsust – Valga linn, Karula vald, Taheva vald, Tõlliste vald ja Õru vald. Ametiasutusena alustati tööd 2018. aasta algusest. Valla keskuseks on Valga linn, mis ühtlasi täidab ka maakonnakeskuse rolli. Valla teeninduskeskused paiknevad Lüllemäe külas (Karula teeninduskeskus), Hargla külas (Taheva teeninduskeskus), Tsirguliina alevikus (Tõlliste teeninduskeskus) ja Õru alevikus (Õru teeninduskeskus).

Käesolev majandusaasta aruanne sisaldab informatsiooni Valga Vallavolikogu, Valga Vallavalitsuse, hallatavate asutuste ning valla valitseva ja olulise mõju all olevate juriidiliste isikute 2021. aasta majandustegevuse tulemuste kohta. Kogu konsolideerimisgrupi struktuur on toodud joonisel 1.

KONSOLIDEERIV ÜKSUS VALGA VALLAVALITSUS	Vallavolikogu		
	Vallavalitsus	Kantselei	
		Rahandusteenistus	
		Ehitus- ja planeerimisteenistus	
		Vallavara- ja hooldusteenistus	Valga Saun
		Sotsiaaltöö teenistus	Valga Perekeskus Kurepesa
			Valga Töötute Aktiviseerimiskeskus
			Õru Päevakeskus
			Laatre Sotsiaalimaja
			Hargla Sotsiaalimaja
			Karula Hooldemaja
		Kultuuri- ja haridusteenistus	Valga Kultuuri- ja Huvialakeskus
			Tsirguliina Rahvamaja koos Laatre Vabaaajakeskusega
			Sooru Rahvamaja
			Lüllemäe Kultuurimaja
			Hargla Maakultuurimaja
			Õru Kultuurikeskus
			Valga Avatud Noortekeskus
			Valga Muuseum
			Valga Sport
			Valga Keskraamatukogu
			Valga Lasteaed Buratino
			Valga Lasteaed Pääsuke
	Valga Lasteaed Kaseke		
	Valga Lasteaed Walko		
	Valga Priimetsa Kool		
	Valga Põhikool		
	Tsirguliina Kool		
	Hargla Kool		
	Lüllemäe Põhikool		

			Õru Lasteaed-Algkool
			Valga Kaugõppegümnaasium
			Valga Muusikakool
KONSOLIDEERITUD ÜKSUSED	Valla osalusega äriühingud	AS Valga Vesi	
		OÜ Savelen (likvideerimisprotsess lõpetatud aprillis 2021)	
	Valla asutatud sihtasutused	SA Valga Isamaalise Kasvatuse Püsiekspositsioon	
		SA Taheva Sanatoorium	
SIDUSETTE-VÕTTED	AS Valga Haigla		
	Ühismajandamise OÜ		

Joonis 1. Konsolideerimisgrupi struktuur

Valga valla konsolideerimisgruppi kuuluvad lisaks valla struktuuriüksustele ka valla valitseva ja olulise mõju all olevad äriühingud, milleks on AS Valga Vesi ja OÜ Savelen (likvideerimisprotsess lõpetatud aprill 2021), ning sihtasutused Valga Isamaalise Kasvatuse Püsiekspositsioon ja Taheva Sanatoorium. Valga valla sidusettevõteteks on AS Valga Haigla, milles omavalitsuse osalus moodustab 49% ja Ühismajandamise OÜ, milles omavalitsuse osalus moodustab 33,3%. Sidusettevõtte näol on tegemist ettevõttega, mille üle vald omab küll olulist mõju, kuid mida ta ei kontrolli.

Aruandeaasta jooksul toimusid konsolideerimisgrupis järgmised muudatused:

- OÜ Savelen likvideerimisprotsess lõpetati ja ettevõtte kustutati äriregistrist 2021. aasta aprillis.
- Valga Vallavolikogu Kantselei lõpetas ametiasutusena tegevuse 2021. aasta aprillis.

Valla esinduskoguks on Valga Vallavolikogu (edaspidi volikogu). Kuni kohalike omavalitsusüksuste valimistulemuste selgumiseni kuulus volikokku 27 liiget. Pärast seda vähenes volikogu liikmete arv 25-ni. Aruandeaasta lõpu seisuga oli volikogus esindatud Eesti Reformierakond, Valga 2.1 valimisliit, Eesti Keskerakond ja Eesti Konservatiivne Rahvaerakond. Kuni 26. aprillini 2021. aastal oli võimul Eesti Keskerakond, keda toetas Eesti Konservatiivse Rahvaerakonna saadik ja Sotsiaaldemokraatliku erakonna saadik. Pärast valitsuse umbusaldamist sõlmiti tegevuskava kokkulepe, millele kirjutasid alla Reformierakonna, Sotsiaaldemokraatliku erakonna, Isamaa ja erakondliku kuuluvuseta volikogu saadikud. Kohalike omavalitsusüksuste valimise järgsete koalitsioonikõneluste tulemusena kinnitati 29. oktoobril 2021 koalitsioonileping Valga 2.1 valimisliidu ja Eesti Reformierakonna poolt. Volikogu tööd korraldab volikogu esimees. Volikogus on moodustatud seitse alalist komisjoni: arengu- ja majanduskomisjon, hariduskomisjon, kogukonna- ja turvalisuse komisjon, kultuuri-, spordi- ja noorsootöökomisjon, rahanduskomisjon, revisjonikomisjon ning sotsiaal- ja tervishoiukomisjon. Komisjonid on volikogu tööorganid, kus toimub õigusaktide eelnõude ja muude volikogu menetluses olevate küsimuste sisuline arutelu. Volikogu asjaajamist korraldab kantselei.

Valla täitevorganiks on Valga Vallavalitsus (edaspidi vallavalitsus). Vallavalitsuse koosseis on olnud erinevate võimuliitude ajal viieliikmeline (vallavanem, kaks asevallavanemat ja kaks

vallavalitsuse liiget). Vallavalitsus viib praktiliste tegevuste kaudu ellu talle riigi ja valla õigusaktidega omistatud ülesandeid, mille täitmiseks oli 2021. aastal moodustatud kuus struktuuriüksust.

Kantselei korraldab vallavolikogu ning -valitsuse ja selle struktuuriüksuste asjaajamist ja arhiivitööd, samuti personali- ja õigusala tegevust. Haldab ja arendab volikogu ning vallavalitsuse ja hallatavate asutuste infotehnoloogilist taristut, vastutab rahvastikuregistri andmete pidamise ja perekonnaseisutoimingute teostamise eest, samuti meediakajastuste eest.

Rahandusteenistus korraldab kohaliku omavalitsuseüksuse finantsjuhtimist ja raamatupidamist.

Mõlemad eelmainitud teenistused on vallavanema vastutusalas.

Kultuuri- ja haridusteenistus korraldab hariduse-, kultuuri-, noorsootöö ja sporditegevusega seonduvaid tegevusi, samuti koordineerib küla- ja asumiliikumist. Teenistuse haldusalas tegutsevad vallavalitsuse haridusasutused (lasteaiad, üldhariduskoolid, huvikoolid), kultuuriasutused, Valga Muuseum, Valga Sport, Valga Keskraamatukogu (koos haruraamatukogudega Harglas, Kaagjärvel, Koikkülas, Laatres, Lüllemäel, Soorus, Tagulas, Tsirguliinas ja Õrus) ja Valga Avatud Noortekeskus (koos piirkondlike noortekeskustega Õrus, Tõllistes, Taheval ja Lüllemäel).

Sotsiaaltöö teenistuse põhiülesandeks on sotsiaalhoolekandeline abi andmise korraldamine, lastekaitse ja eestkostetöö kohalikule omavalitsusele seadustega täitmiseks seatud ülesannete ulatuses. Teenistuse haldusalas tegutsevad vallavalitsuse hallatavad asutused Valga Perekeskus Kurepesa (asendushooldusteenuse, järelhooldusteenuse, lapsehoiuteenuse, tugiisikuteenuse ja turvakoduteenuse osutamine), Karula Hooldemaja (ööpäevaringse üldhooldusteenuse osutamine) ja Valga Töötute Aktiviseerimiskeskus (vähese konkurentsivõimega isikute abistamine töö otsimisel, eluruumi tagamise teenuse ja varjupaiga teenuse osutamine).

Vallavara- ja hooldusteenistus vastutab vallale kuuluvate hoonete ja kinnisasjade valitsemise korraldamise eest, majandab vallametsa, haldab kalmistuid, tagab üldise heakorra kogu valla territooriumil ning teostab vajadusel järelevalvet, hoiab korras valla teed ja tänavad ning korraldab ühistranspordiliiklust. Vallavara- ja hooldusteenistuse haldusalas tegutseb hallatava asutusena Valga Saun.

Ehitus- ja planeerimisteenistuse ülesanneteks on ehitus- ja planeerimistegevuse korraldamine ja koordineerimine ning ettevõtlusalase tegevuse järelevalve korraldamine. Samuti kuulub teenistuse vastutusalasse valla mitmekülgse arengu strateegilise planeerimise ja täideviimise korraldamine, välisabi sisaldavate projektide teenindamise ja välissuhete korraldamine, valla turundustegevuste koordineerimine ja ettevõtluskeskkonna arendamise toetamine.

Konsolideerimisgrupi finantsnäitajad

Konsolideerimisgrupi peamised finantsnäitajad aruande aastal ja sellele eelnenud majandusaastatel on esitatud alljärgnevas tabelis.

Tabel 1. Konsolideerimisgrupi peamised finantsnäitajad (eurodes), 2019-2021

	2021	2020	2019
Bilansinäitajad			
Käibevara aasta lõpus	6 839 547	7 555 196	5 029 747
Põhivara aasta lõpus	63 728 202	63 502 635	58 343 951
Lühiajalised kohustused aasta lõpus	4 115 201	4 874 496	3 983 733
Pikaajalised kohustused aasta lõpus	10 443 459	10 828 596	8 929 636
Netovara aasta lõpus	56 009 089	55 354 739	50 460 329
Tulemiaruaude näitajad			
Tegevustulud	26 952 531	31 632 514	27 371 236
Tegevuskulud	-26 590 315	-27 175 402	-26 136 758
Tegevustulem	362 216	4 457 112	1 234 478
Muud näitajad			
Põhivara investeringute maht	2 905 746	8 552 329	4 769 402
Likviidsuskordaja ¹	1,66	1,55	1,26
Lühiajalise võlgnevuse kattekordaja ²	1,66	1,55	1,26
Kohustiste osakaal varadest	21%	22%	20%
Laenukohustiste osakaal varadest	16%	17%	16%
Piirmäärade täitmine konsolideeritud näitajate alusel			
Põhitegevuse tulem	2 017 151	2 425 073	3 157 859
Netovõlakoormus	7 481 529	9 471 161	8 423 115
Netovõlakoormuse piirmäär (80% põhitegevuse tuludest) ³	19 965 839	19 860 724	15 563 255
Piirmäärade täitmine konsolideerimata näitajate alusel			
Põhitegevuse tulem	1 735 413	2 136 137	2 920 187
Netovõlakoormus	7 091 155	8 903 006	8 069 132
Netovõlakoormuse piirmäär (80% põhitegevuse tuludest)	18 159 002	18 087 969	14 261 816

Konsolideerimisgrupi bilansimaht vähenes 2021. aastal eelmise aasta võrdluses ca -0,7pp. Suuri muutusi ei ole aset leidnud ka bilansi struktuuris - põhivara osakaal bilansimahust oli 2021. aastal 90%, aasta varem 89% ning põhivara väärtus on jäänud ligilähedaselt samaks, mis see oli 2020. aastal. Kapitali mahutus põhivarasse vähenes aasta võrdluses 8,5 mln eurolt 2,9 mln euroni.

Pikaajaliste laenukohustiste ja muude kohustiste osakaal varadest on püsinud viimastel aastatel samal tasemel. Pikaajalised laenukohustised absoluutarvuna vähenesid aruandeaastal pisut enam kui 385 tuhat eurot. Laenukohustiste osakaal kõikidest kohustistest moodustas 2021. aastal 80%.

Lühiajalise võlgnevuse kattekorda mõõdab, mitu korda on käibevara kogusumma suurem kui lühiajalised kohustused. Näitaja väärtust alla 1,1 loetakse nõrgaks ning üle 1,6 heaks maksevõime

¹ Likviidsuskordaja = (Käibevara – Varud) / Lühiajalised kohustused

² Lühiajalise võlgnevuse kattekordaja = Käibevarad / Lühiajalised kohustused

³ Netovõlakoormuse ülemmäär on põhitegevuse tulude kogusumma, kui see on väiksem kui 10-kordne põhitegevuse tulude ja kulude vahe. Vastasel korral kas 10-kordne põhitegevuse tulude ja kulude vahe või 80% põhitegevuse tuludest olenevalt sellest, kumb neist on suurem. Enne 2020. aastat oli lubatud netovõlakoormuse maksimum 60%.

näitajaks. Valga valla vastav näitaja oli 2021. aastal 1,66. Seega ühe euro lühiajaliste kohustuste tagamiseks oli vallas 1,66 euro väärtuses käibevara.

Likviidsuskordaja, mille arvutamisel kasutatakse kõrgema likviidsusega käibevara ja mis näitab asutuse võimet tasuda koheselt lühiajalisi kohustusi, on suurenenud 2021. aastal 0,11 punkti võrreldes aasta varasema näitajaga. Heaks loetakse likviidsuse näitajat üle 0,9 või rohkem, nõrgaks 0,59 ja vähem.

Aruandeaasta tegevustulud vähenesid eelmise aastaga võrreldes enam kui 4,67 mln euro võrra, peamiselt saadud toetuste arvelt. Kui 2020. aastal saadi toetusi enam kui 18,36 mln eurot, siis 2021. aastal 13,01 mln eurot. Tegevuskulud vähenesid samuti, aga tuludest vähemal määral (585,09 tuhat eurot). Toetusi eraldati aruandeaastal 2020. aastaga võrreldaval tasemel, tööjõukulud ja muud kulud vähenesid, samal ajal majanduskulud kasvasid enam kui kümnendiku võrra. Tegevuskulude struktuur on kahe aasta vaates püsinud suhteliselt sarnasena - majanduskulude osakaal 2021. aastal siiski suurenes ja sellevõrra vähenesid muude kulude ja põhivara amortisatsioonikulude osakaal tegevuskuludes.

Netovõlakoorumus jääb nii Valga Vallavalitsusel kui konsolideerimisgrupil tervikuna alla lubatud piirmäära ning põhitegevuse tulemi väärtus aruandeaasta lõpu seisuga on >0, sellega on täidetud finantsdistiipliini tagamise meetme nõuded.

Ülevaade majanduskeskkonnast

Sarnaselt eelmisele aastale, mõjutas ka 2021. aastal majandust suurel määral koroonaviirus ja selle leviku tõkestamiseks kehtestatud piirangud. Lisaks jäävad aastat kirjeldama erinevad tarneraskused, suur nõudlus, palgakulude ja tootmissisendite hinnatõus. Kõige murettekitavamad on olnud energiakandjate rekordilised hinnad, mis järk-järgult alles hakkavad kanduma edasi teiste toodete ja teenuste lõpphindadesse ning toovad kaasa üha laialdasema ja kiirema hinnakasvu. Kuigi majandus aasta edenedes kasvas, jäi ebaselgus ja määramatus tuleviku suhtes endiselt suureks. Euroala majanduse kasvuhoo III kvartalis juba rauges, aastakasv ulatus 3,9%ni. Inflatsioon kiirenes aasta lõpuks ligi 5%ni, mis on kiireim hinnakasv alates euroala algusest. Märksa parem oli aasta lõpuks olukord tööturul, kui töötus langes ca 7 %ni ja vahepeal tööturult erinevatel põhjustel väljalangenud inimesed hakkasid naasma hõivesse.

Võib öelda, et 2021. aasta lõpuks oli Eesti majandus koroonakriisist toibunud, olles ELi riikide seas üks kiirematest. Eesti majanduskasvu toetas tugev nõudlus ja eratarbimise kiire kasv. Piirangute leevendamine ja kriisi ajal kogutud säästud võimaldasid elanikkonnal varasemast enam raha suunata tarbimisse. Tarbimist stimuleerisid veelgi II pensionisamba ennetähtaegsed väljamaksed. Taastumine tööturul ei olnud samavõrd kiire. Tööpuudus aasta lõpuks küll alanes, aga oli näha, et majanduse struktuur on vahepeal muutunud ja nõudlus teatud oskuste järele ei ole enam endine. Samal ajal püsis teatud sektorites (turism, majutus- ja toitlustus, töötlev tööstus) ikka veel suur tööjõupuudus, sest tööjõud oli liikunud teistesse valdkondadesse. Eesti majanduskasvu takistasidki enam pakkumispuudused piirangud (tööjõupuudus ja sellest tingitud palgasurve, materjalide kättesaadavus ja kiiresti tõusvad hinnad). Energiahindade šokk mõjutab Eestit ELi riikidest rohkemgi veel, sest energiakulude osakaal nii eratarbimises kui ka ettevõtetes on kogukuludes suurema osakaaluga.

Muudatused majanduskeskkonnas tõid Valga valla eelarves kaasa majanduskulude märkimisväärse tõusu – olulisel määral kasvasid kulutused hoonete kütmiseks, elektri ja mootorikütuste tarbimiseks. Kasvavaid kulusid aitas leevendada kavandatust mõnevõrra parem tulumaksu laekumine ja kaupade-teenuste müük.

Sotsiaalmajanduslik olukord Valga vallas

Valga valla pindala on 750 km², lisaks valla keskusele asub Valga vallas kolm suuremat alevikku (Laatre, Tsirguliina ja Õru) ning 48 küla. Valdav osa omavalitsuse territooriumist on hajaasustus alad, tihedama asustustihedusega piirkonnad on Valga linn ja Tsirguliina piirkond. Naaberomavalitsusteks on Otepää ja Tõrva vallad Valga maakonnas ning Antsla ja Rõuge vald Võru maakonnas.

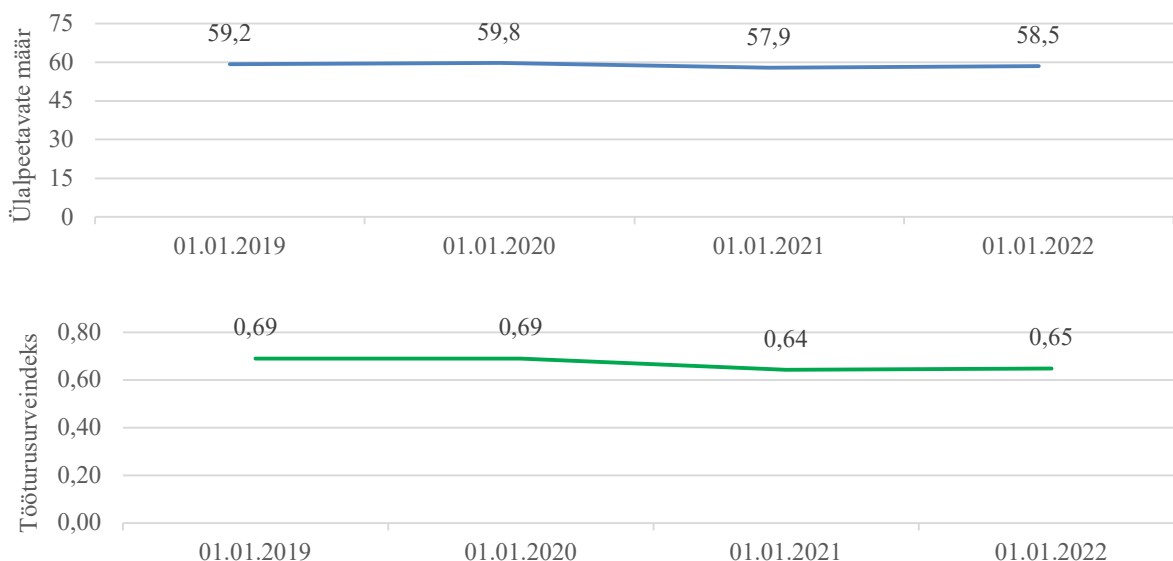
Rahvastikuregistri andmetel (vt tabel 2) elas Valga vallas seisuga 01.01.2022 kokku 15,29 tuh inimest, aasta jooksul vähenes elanike arv 154 võrra. 2021. aastal sündis 101 last ja suri 281 valla elanikku. Valga vallas registreeris elukohta 621 inimest, samal ajal lahkus vallast 586 elanikku.

Tabel 2. Elanike arv Valga vallas vanusegruppide lõikes

	01.01.2021	osakaal kogu- rahvastikus	01.01.2022	osakaal kogu- rahvastikus
Lapsed 0-6	918	5,9 %	896	5,9 %
Noored 7-18	1 948	12,6 %	1 947	12,7%
Tööealised 19-64	9 106	59,0 %	8 974	58,7 %
Pensionialised 65-...	3 473	22,5 %	3 474	22,7 %
Kokku	15 445	100,0%	15 291	100,0%

Allikas: Rahvastikuregistri andmed

Demograafiline struktuur on viimastel aastatel püsinud suhteliselt sarnaste proportsioonidega. Absoluutarvuna on elanike arv vähenenud laste (0-6 aastat) ja tööealiste inimeste (19-64 aastat) hulgas, noorte ja pensionialiste arv on jäänud ligilähedasel samaks. Rahvastikuregistri andmete alusel saab leida ülalpeetavate määra, mis iseloomustab ülalpeetavate põlvkondade (s.o 0-14 ja vähemalt 65 aastaste) suhet tööealiste (15-64 aastased) arvukusse (vt joonis 2). Mida suurem on ülalpeetavate määr, seda suurem on ka töötavate inimeste koormus. 2021. aasta alguses tuli 100 tööealisel inimesel ülal pidada 57,9 mittetööeas inimest, 2022. aasta alguseks oli see kasvanud 58,5 inimeseni. Selle näitaja põhjal on võimalik hinnata mõju ka eelarvepoliitika seisukohalt, sest eelarve kulude pool sõltub suures osas laste ja eakate arvust (eeskätt haridus-, tervishoiu ja sotsiaalhoolekandekulud), eelarve tulude pool aga tööealiste inimeste arvust.

Joonis 2. Ülalpeetavate määr ja demograafiline tööturusurveindeks seisuga 1. jaanuar (*allikas: Rahvastikuregistri andmed*)

Jätukvat tähelepanu vajab ka eeloleval kümnendil tööturule sisenevate noorte (5-14 aastased) osakaalu suurendamine, mis peaks olema suurem kui tööturult vanuse tõttu potentsiaalselt lahkuvate inimeste (55-64 aastased) arv. Selle hindamiseks kasutatakse tööturusurveindeksit. Indeksi väärtus üle ühe näitab, et tööturule siseneb järgmisel kümnendil rohkem inimesi, kui sealt vanuse tõttu eemale jääb. Valga valla indeks 2021. aasta 1. jaanuari seisuga oli 0,64 ning aastaga polnud olukord palju muutunud (vt joonis 2). See näitab, et tööturult vanuse tõttu lahkujaid on endiselt potentsiaalsetest sisenejatest rohkem.

Maksumaksjate keskmine arv Valga vallas oli 2021. aastal 6041⁴. Võrreldes 2019. aastaga on see vähenenud 29 inimese võrra. Keskmine palk Valga vallas on endiselt üks madalamaid Eestis – 2021. aastal oli see Rahandusministeeriumi andmetel 1102 eurot kuus. Ehkki kasv aastaga on olnud ligi 4 %, moodustab see Eesti keskmisest palgast ca 75 %. Ka naaberomavalitsustes Tõrvas ja Otepääl oli keskmine palk ligi viiendiku võrra suurem.

Kuna kohaliku omavalitsusüksuse eelarves on suur osatähtsus üksikisiku tulumaksul, siis on iga valla huvi, et võimalikult palju elanikke oleks aktiivselt tööga hõivatud, töötute arv püsiks madal ja töötuks jäänud naaseksid kiiresti tagasi tööturule. Töötuid oli Valga vallas 01.01.2021. aasta seisuga 898 inimest⁵ (9,9 % tööealisest elanikkonnast). Töötuse määr Valga vallas oli kõrgeim 2021. aasta veebruaris-märtsis, kui töötuna oli end registreerinud ca 960 inimest. Aasta edenedes töötuse määr langes ning jõudis 2021. aasta lõpuks samale tasemele 2019. aasta algusega.

⁴ Rahandusministeeriumi kodulehekül: Kohalike omavalitsuse finantsnäitajad. Kasutatud andmeid seisuga 10.03.2022.

⁵ Töötukassa kodulehekül: Statistika ja uuringud. [Registreeritud töötud kuu lõpu seisuga kohaliku omavalitsuse, soo ja vanuse järgi](#). Kasutatud andmeid seisuga 21.04.2022.

Ülevaade arengukava täitmisest

Arengukava täitmise ülevaade on koostatud aruandeaastal kehtinud „Valga valla arengukava 2021-2035“ määratletud valdkondlike eesmärkide põhjal. Arengukavas on eesmärgid jaotatud vastavalt sisule viide valdkonda. Eesmärkide juures on tegevused, mis kokkuvõttes peaksid viima eesmärgi saavutamiseni (järgnevas tabelis veerg „Tegevus arengukavas“).

Käesolevas peatükis esitatakse ülevaade nende eesmärkide täitmisest või selles suunas liikumisest 2021. aruandeaastal (järgnevas tabelis veerg „Hinnang tegevuse täitmisele“). Sisendid selleks on andnud struktuuriüksuste juhid, ametnikud ja hallatavate asutuste juhid, samuti on infot koondatud valla ametlikest meediakanalitest (koduleht ja Valga valla ajaleht). Tegevuste täitmist on mõõdetud värvilegendidega:

	VALGE	tegevust pole alustatud või info tegevuse kohta puudub;
	KOLLANE	tegevus on täitmisel. Kasutatud ka järjepidevate tegevuste juures, kus ei ole võimalik hinnata tegevuse 100 %list täitmist (teede ehitus, piiriülene koostöö vms);
	ROHELINE	tegevus on lõpuni viidud.

Tabel 3. Ülevaade arengukava tegevuste täitmisest 2021. aastal

VALDKOND 1. Jätkusuutlik vallaruumi kasutamine, elukeskkonna kõrge miljööväärus ja elanike keskkonnateadlik käitumine	
E1 – Jätkusuutlik looduskasutus	
Tegevus arengukavas	Hinnang tegevuse täitmisele
Loodusvarade heaperemehelik kasutamine.	Raiete teostamisel tuginetakse metsamajanduskavadele. Järjepidevalt tehakse metsa uuendustöid ja hooldusraiet, seiratakse kahjurite, haiguskollete jm kahjude esinemist.
Loodusväärtuste kaitse, rohevõrgustiku ja selle osade säilitamine ja hooldamine koostöös teiste maaomanikega.	
Heakorra tagamiseks koostöö arendamine elanike ja huvirühmadega.	Vald toetab mittetulunduslikke ühinguid maapiirkondade heakorratööde tegemisel (nt sai 2021. aastal toetust Taheva Valla Külade Selts, Lüllemäe Rahvaõpistu, MTÜ Epre Arendus jne).

VALDKOND 1. Jätkusuutlik valla ruumi kasutamine, elukeskkonna kõrge miljööväärtus ja elanike keskkonnateadlik käitumine

E1 – Jätkusuutlik looduskasutus

Tegevus arengukavas	Hinnang tegevuse täitmisele
Vastutuse suurendamine säästva looduskasutuse eest, keskkonnajärelevalve tõhustamine.	
Valga valla biolagunevate haljastusjäätmete kompostimisplatsi ja jäätmete kogumispunktide arendamine.	SA Keskkonnainvesteeringute Keskus avas 2021. aasta sügisel meetme jäätmete liigiti kogumise lahenduste toetamiseks KOV -ides. Valga vald esitas taotluse projekti „Biojäätmete kohtkomposteerimine Valga linnas“ rahastamiseks. Projekt ei saanud rahastust.
Keskkonnaalaste projektide kirjutamine ja elluviimine.	2021. aastal koostati mitmeid rahastustaotlusi erinevate keskkonnaalaste projektide elluviimiseks. Neist mahukaim oli Pedeli paisjärve puhastamine, mis sai rahastuse Eesti-Läti koostööprogrammist. Töödega alustati 2021. aastal ja lõpetatakse 2022. aastal. Suurim osa projekti eelarvest läheb Pedeli paisjärve puhastamiseks sinna kogunenud setetest ja üleliigsest taimestikust. Väiksematest projektidest sai SA-lt Keskkonnainvesteeringute Keskus lisarahastuse projekt keskkonnafestivali „Lood(t)us on!“ korralduskulude osaliseks katteks. Kokku laekus 2021. aastal Keskkonnainvesteeringute Keskuselt toetusi summas 33 558 eurot. Toetust saadi üldhariduskoolide õpilaste ja koolieelikute loodusteaduste pädevuste arendamiseks, õppekäikude, loodusteemaliste näituste, muuseumitundide ja ürituste korraldamiseks. Hallatavatest asutustest said keskkonnaalaste projektide elluviimiseks toetusi Valga Põhikool, Valga Priimetsa Kool, Tsirguliina kool, lasteaed Kaseke, Hargla kool, Õru Lasteaed-Algkool ja Valga Muuseum.
Rohevõrgustiku ja väärtuslike maastikega arvestamine planeeringutes, hoolduskavade koostamine ja nende elluviimine koostöös kohalike kogukondadega.	Valga vallal on töös üldplaneeringu koostamine, kus muude ülesannete kõrval tuleb lahendada ka väärtuslike maastike ja miljööväärtuslike alade teemad. Eesmärgiks on planeeringu raames valla elanikega kokku leppida selliste väärtuslike alade kasutus- ja kaitsetingimused. Selleks koostati Tallinna Tehnikaülikooli juhtimisel Valga valla miljööväärtuslike alade uuring.
Elurikkuse alade loomine ja säilitamine.	

E2 – Atraktiivne ja hea elukeskkonnaga vallaruum

Tegevus arengukavas	Hinnang tegevuse täitmisele
Valga-Valka linnakeskuse terviklik väljaarendamine ja Valga ajaloolise kesklinna taaselustamine.	Veebruaris 2021 sai Valga-Valka keskväljak ametlikult kasutusloa, avamisüritus toimus augustis. Uuendustööde tulemusena laienesid linnakeskuse mastaabid ja Valga linn

E2 – Atraktiivne ja hea elukeskkonnaga vallaruum	
Tegevus arengukavas	Hinnang tegevuse täitmisele
	<p>sai jalakäijate promenaadi ning silla üle Konnaoja, skatepargi ja seeniorite välitreeningala. Samuti korrastati Ramsi vesiveski ümbrus, rajati jalgratta- ja kõnniteid, rekonstrueeriti Raja, Sõpruse ja Sepa tänavad, paigaldati tänavavalgustus ning teostati trassitööd. Projekti rahastas Interreg Eesti-Läti Koostöö programm 2014-2020, omaosalusega panustasid nii Valga Vallavalitsus kui Valka Kihelkonna Duuma.</p> <p>Valga-Valka ühise linnaruumi arendamise järgmise etapina käivitus 2021. aastal projekt Pedeli puhkeala korrastamiseks, mille raames on kavas puhastada Pedeli jõe puhkeala kahel pool Ramsi silda ja Konnaoja ümbrus Sõpruse tänavast Sepa tänavani. Valga poolel on suurimaks tööks kahe esimese paisjärve puhastamine üleliigsest taimestikust ja kogunenud setetest. Lisaks paigaldatakse sinna piirkonda tänavavalgustus, korrastatakse puhkealad ja mänguväljakud ning luuakse uusi võimalusi vaba aja veetmiseks. Paralleelselt töödega Eesti poolel on kavandatud tegevused ka Läti alal. Tegevusi rahastab Eesti-Läti Koostööprogramm, Valga ja Valka kohalikud omavalitsused. Tööd lõppevad 2022. aastal.</p> <p>Algasid Valga linnas keskväljaku ääres paikneva ajaloolise puithoone restaureerimistööd. Maja asub aadressil Kesk 19 ja on rahva suus tuntud kui „Kollane maja“. Tõenäoliselt on tegemist linna vanima puithoonega. 2020. aastal läbiviidud uuringutele baseerudes koostati hoone restaureerimiseks rahastustaotlus Euroopa Majanduspiirkonna ja Norra finantsmehhanismide 2014-2021 programmi ja saadi sealt positiivne rahastusotsus. Plaanide kohaselt võetakse hoone kasutusele ärihoonena, mis hakkab pakkuma ühtlasi pinda ka kogukondlikeks tegevusteks.</p>
Piirkonnakeskuste atraktiivsuse suurendamine.	<p>Valga-Valka ühise linnakeskuse arendamine - 2021. aastal alustati järgmise etapiga, mis peaks lõppema 2022. aastal.</p> <p>Urbact võrgustiku projekti „Space4People“ raames muudeti 2021. aasta suvel eksperimendi korras Vabaduse tänava ruumiplaneeringut - vähendati autode piirkiirust ja sõiduradade laiust, tänaväärsete kohvikute ette paigaldati laudad-toolid ja ajutised taimepostamendid.</p>
Kasutusest välja langenud (sh kaitsealustele) hoonetele uute kasutusfunktsioonide leidmine tähtsustades ajaloolist ja arhitektuurset väärtust, miljööväärtuslike hoonete konserveerimine või ennistamist mittevõimaldavate hoonete lammutamine, vajadusel kaitse all olevate hoone staatuse otstarbekuse läbivaatamine.	Lõppesid Ramsi vesiveski konserveerimistööd. Tööd teostati osaliselt Covid investeeringutoetuse vahenditest.

E2 – Atraktiivne ja hea elukeskkonnaga vallaruum	
Tegevus arengukavas	Hinnang tegevuse täitmisele
Muinsuskaitsealuste hoonete korrastamine ja kahaneva elanikkonnaga piirkondades muinsuskaitsealuste nõuete leevendamise vajaduse analüüsimine.	<p>Valga Priimetsa Kooli hoone juurdeehituse rajamine kuulutati võitjaks Muinsuskaitseameti aastapremia kategoorias „Uus ajaloolises keskkonnas“. Uue ilme saanud koolihoone on lähiaastatel juba kolmas objekt, mis on saanud Muinsuskaitseameti tunnustuse. Varasemalt on tunnustatud Valgat Lõvipeadega maja restaureerimise ja Kreisihoone katuse ja fassaadide taastamise eest.</p> <p>Algasid Valga linnas keskväljaku ääres paikneva ajaloolise puithoone restaureerimistööd. Maja asub aadressil Kesk 19 ja on rahva suus tuntud kui „Kollane maja“. Tõenäoliselt on tegemist linna vanima puithoonega. 2020. aastal läbiviidud uuringutele baseerudes koostati hoone restaureerimiseks rahastustaotlus Euroopa Majanduspiirkonna ja Norra finantsmehhanismide 2014-2021 programmi ja saadi sealt positiivne rahastusotsus. Plaanide kohaselt võetakse hoone kasutusele ärihoonena, mis hakkab pakkuma ühtlasi pinda ka kogukondlikeks tegevusteks.</p>
Muinsuskaitsealase väärtusega kultuurimälestiste (sh kirikute, kontserdipaikade) renoveerimise toetamine.	Eraldati rahalisi vahendid EELK Hargla Kogudusele Hargla kiriku käärkambri akende restaureerimiseks, Laatre Püha Laurentsiuse Kogudusele Laatre kiriku katusetööde tegemiseks, SA -le Valga Jaani Kiriku Renoveerimine kiriku trepi remondiks.
Kortermajade ümbruste heakorrastamise ning jalgteede, parkimisalade ja valgustuse ehitamise ja renoveerimise toetamine.	
Erivajadustega inimeste liikumisvõimaluste parandamine, avalikele hoonetele juurdepääsu parandamine arvestades universaalse disaini põhimõtteid.	
Parkide ja haljasalade heakorrastamine ning neis rekreatiivsete lisaväärtuste loomine.	<p>Vastavalt võimalustele teostatakse kogu valla territooriumil (ohtlike) puude lõikusi.</p> <p>Valga-Valka ühise linnakeskuse projekti raames rajati piiriäärsetele aladele uusi haljasalaid.</p>
Korteriühistute energiasäästulase tegevuse koordineerimine ja elamufondi kaasajastamise toetamine.	
Eesti-Läti piiriala jõgede puhastamine ja nende ökoloogilise seisundi parandamine, sh Pedeli jõevee ja paisjärve veekvaliteedi parandamine.	2021. aastal alustati projektiga Pedeli puhkeala korrastamiseks, mille raames on kavas puhastada Pedeli jõe puhkeala kahel pool Ramsi silda ja Konnaoja ümbrus Sõpruse tänavast Sepa tänavani. Valga poolel on suurimaks tööks kahe esimese paisjärve puhastamine üleliigsest taimestikust ja kogunenud setetest.

E2 – Atraktiivne ja hea elukeskkonnaga vallaruum	
Tegevus arengukavas	Hinnang tegevuse täitmisele
Vallas asuvate tiikide, paisjärvede ja teiste veekogude kaardistamine ja korrastamine.	
Paisude ja sildade korrastamine, sh Ramsi ja Tambre paisu renoveerimine.	
Sademeveest vabanemiseks looduslähedaste ning asukohapõhiste lahenduste väljatöötamine ja juurutamine. Sademevee käitlussüsteemi arendamine.	
Puhkealadele uute rekreatsioonirajatiste ehitamine, avalikult kasutatavatele puhkealadele ja parklatele juurdepääsude ja teenindustaristu tagamine, sh erivajadustega inimestele.	Valga-Valka ühise linnakeskuse projekti raames rajati skatepark ja seenioritele mõeldud välitreeningala.
Valga valla riskianalüüsi koostamine ja kriisikomisjoni töö valmisoleku suurendamine.	Toimusid regulaarsed kohtumised Päästeametiga. Vallavalitsuse ja ametnike osalemine Lõuna-Eesti regionaalse kriisikomisjoni töös.
Säästva renoveerimise propageerimine.	
Kolemajade pilootprojektis osalemine ning jätkusuutlike lahenduste väljatöötamine.	Valga vald osaleb Rahandusministeeriumi pilootprojektis, millega toetatakse pooltühjade majade elanike ümberasustamist ning üleliigsete hoonete lammutamist. Esimene lammutamise minev maja aadressil Vahtra 11 on kavas lammutada 2022. aasta alguses, 2021. aastal käisid selleks omandisuhetega seotud ettevalmistustööd.
Valga linna müratasemete kaardistamine ning mürakaardi koostamine.	2021. aastal valmis Valga valla mürakaart ja müra vähendamise tegevuskava. Kava oli avalikustamisel oktoobris 2021.
Heakorrakonkursside korraldamine kaunimate kodude ja aedade tunnustamiseks vallas.	Valga vald tunnustab kauni kodu loojaid. Valga valla 2021. aasta kauni kodu tunnustuse sai Aasa Pöder Tagula külast, kes esitati laureaadina ka üleriigilisele konkursile „Eesti kauniskodu 2021“.

E3 – Elanike kõrge keskkonnateadlikkus ja säästva arengu põhimõtete järgimine	
Tegevus arengukavas	Hinnang tegevuse täitmisele
Keskkonnakoolituste põimimine alus- ja üldhariduse programmidesse, keskkonnavalase harituse suurem tähtsustamine elukestvas õppes.	Keskkonnainvesteeringute Keskuselt saadi toetust üldhariduskoolide õpilaste ja koolieelikute loodusteadusalaste pädevuste arendamiseks, õppekäikude, loodusteemaliste näituste, muuseumitundide ja ürituste korraldamiseks. Suvel 2021 toimus Valga vallas keskkonnateadlikkuse festival „Lood(t)us on!“.

E3 – Elanike kõrge keskkonnateadlikkus ja säästva arengu põhimõtete järgimine	
Tegevus arengukavas	Hinnang tegevuse täitmisele
Keskonda austava käitumise propageerimine, koolituste, õpitubade ja ürituste läbiviimine.	Keskkonnateadlikkuse festivali „Lood(t)us on!“ programmi raames viidi läbi erinevaid õpitubasid, teemakohvikuid ja loenguid, mis keskendusid keskkonnateadlikkuse suurendamisele, tarbimise vähendamisele, teadlikumale otsuste tegemisele, asjade parandamisele ja neile uue elu andmisele. Toimus laad ja ansambel „Trad.Attack“ kontsert.
Elanikkonna keskkonnateadlikkuse suurendamine (talgud, heakorrakampaaniad jms).	Keskkonnateadlikkuse festivali „Lood(t)us on!“ programmi raames viidi läbi erinevaid õpitubasid, teemakohvikuid ja loenguid, mis keskendusid keskkonnateadlikkuse suurendamisele, tarbimise vähendamisele, teadlikumale otsuste tegemisele, asjade parandamisele ja neile uue elu andmisele. Toimus laad ja ansambel „Trad.Attack“ kontsert. Kalmistutele rajatud jäätmemajade juurde paigaldati kakskeelsed juhised jäätmete liigiti kogumise kohta. Tegevuse eesmärgiks on tõsta inimeste teadlikkust, parandada kalmistute heakorda ja muuta inimeste sorteerimisharjumusi.
Keskkonnasäästlike lahenduste piloteerimine.	
Kohaliku (mahe)toidu eeliste tutvustamine ja kohalike toodete tarbimise propageerimine.	Keskkonnateadlikkuse festivali raames toimusid teemakohvikud, õpitoad ja loengud. Keskväljakule pandi püsti ajutine taluturu tänav „Konnaojast kirikuni“, kus sai osta-müüa kohalikku toidukraami. Kohalikku toodangut oli võimalik soetada ka septembris, kui Maal elamise päeva raames püstitati Harglasse teemakohane laad.
Energiasäästulase tegevuse toetamine, avalike hoonete energiatõhususe tõstmine ja energiamärgistuse tagamine.	
Ringmajanduse põhimõtete järgimine ja arendamine, koostootmisjaama käivitamine.	
Jäätmete liigiti kogumise arendamine.	Valga linna kalmistutele rajati 2021. aasta alguses kokku kaheksa jäätmemaja koos juhistega jäätmete sorteerimiseks. Valla elanikel on aastaringselt võimalik anda ära tekkinud suurjäätmeid Valga linnas Võru tänaval asuvasse jäätmejaama. Võimaldamaks seda teenust ka valleelanikele kaugemates maapiirkondades, jätkati 2021. aastal suurjäätmete kogumist Harglas, Koikkülas, Tsirguliinas, Laatres, Örus, Lüllemäel ja Kaagjärvel. Eterniidijäätmete kogumisring oli korraldatud maakonnaüleselt. Valga linna (Metsa ja Jõe tn ristmikule, Rimi parklasse ning Kungla ja Peetri tn ristmikule) paigaldati kolm alalist

E3 – Elanike kõrge keskkonnateadlikkus ja säästva arengu põhimõtete järgimine	
Tegevus arengukavas	Hinnang tegevuse täitmisele
	<p>riidekonteinerit, mis võimaldavad üleliigseks jäänud asjad anda taaskasutusse. Asjade uuesti kasutusse suunamiseks tehakse koostööd Uuskasutuskeskusega.</p> <p>Ilmusid mitmed meediakajastused veebilehel ja valla ajalehes jäätmete liigiti kogumise vajaduse ja võimaluste kohta.</p> <p>Jätкус avalike pakendijäätmete kogumispunktide korrastamine, selleks rajati 2021. aastal Valga valla avalikele pakendipunktile kõva kattega alused. Töid teostati 2020. aastal eraldatud Covid investeeringutoetuste vahenditest.</p>
Toiduraiskamise vähendamiseks teavituskampaaniate läbiviimine ja elanikkonna teadlikkuse tõstmine läbi koolituste, s.h. võimaluste loomine rikkumata toidu suunamiseks vähekindlustatutele.	
Valga kesklinna muutmine rahustatud liiklusega alaks.	Valga linnas Valga-Valka ühise keskuse projekti raames muudeti Sõpruse tn jalakäijate promenaadiks, st tänaval vähendati autode piirkiirust ja paigaldati kiiruse tõkkes.

VALDKOND 2. Kvaliteetsed, kättesaadavad ja taskukohased avalikud teenused

E4 – Tänapäevane, hästi toimiv, tõhus ja turvaline tehniline taristu

Tegevus arengukavas	Hinnang tegevuse täitmisele
Sõidu- ja kõnniteede renoveerimine ja ehitamine. Teede omandisuhete korrastamine ja teede investimisvajaduste jooksev hindamine lähtudes Valga valla teehoiukavast.	<p>Valmis Valga valla teehoiukava aastateks 2021-2025. Volikogu kinnitas uue teehoiukava 2021. aasta juulis.</p> <p>Valmis Tartu-Pika tänava ringristmik. Tööde rahastus tuli MKM-ilt, Covid investeeringutoetuse vahenditest ning Valga Vallavalitsuselt.</p> <p>Riigi poolt kohaliku tee ehitamiseks juhtumipõhise investeeringutoetuse ja Covid investeeringutoetuse abil rekonstrueeriti Lõuna, J.Kuperjanovi ja Metsa tänavad.</p> <p>Kohaliku tee ehitamise investeeringutoetuse raames koostati projektitaotlused Vahtra tänava pikenduse ja Tambre tee rekonstrueerimiseks ning esitati need MKM -le 2021. aasta lõpus. Otsused rahastamise kohta tehakse 2022. aasta alguses.</p>

VALDKOND 2. Kvaliteetsed, kättesaadavad ja taskukohased avalikud teenused	
E4 – Tänapäevane, hästi toimiv, tõhus ja turvaline tehniline taristu	
Tegevus arengukavas	Hinnang tegevuse täitmisele
Ühisveevärgi- ja -kanalisatsioonisüsteemi elanikkonna vajadustega vastavusse viimine.	<p>2021. aastal valmis koostöös AS-ga Valga Vesi ja OÜ-ga Keskkonnalahendused Valga valla ÜVK arendamise kava aastateks 2022-2035.</p> <p>Keskkonnainvesteeringute Keskuse rahastuse sai AS Valga Vesi Kaagjärve veemajanduseprojekt, mille raames rekonstrueeritakse vee- ja kanalisatsioonitorustik ning pumpla, samuti rajatakse reoveepuhasti. Tööde valmimine on planeeritud 2023. aastasse.</p> <p>Tsirguliinas Valga maanteel ja Tehase tänaval alustati ühisveevärgi trasside ehitusega.</p> <p>Lüllemäe veemajandusprojekti raames teostati projekteerimistööd, ehitustööd on plaanis lõpetada 2022. aastal.</p> <p>Vald rahastas 2021. aastal Hajaasustuse programmi raames 25 projekti, valla panus oli 38 590 eurot. Programmi eesmärk on tagada hajaasustusega maapiirkondades elavatele peredele head elutingimused ning seeläbi aidata kaasa elanike arvu püsimisele neis piirkondades. 2021. a toetati programmi veevarustus- ja kanalisatsioonisüsteeme ning juurdepääsuteid.</p>
Pargi-reisi põhimõttel parklate kavandamine ja väljaehitamine; avaliku juurdepääsuga paadisildade ja lautrikohtade ning jalgrattaparklate rajamine.	
Säästva mobiilsuse ning elanike vajadustele vastava ühistranspordi arendamine.	
Jalg- ja jalgrattateede võrgustiku väljaehitamine ja liikumiskeskonna turvalisemaks muutmine Valga linnas, Soorus, Tsirguliinas, Laatres, Õrus, Harglas ning rattaringluse ja alternatiivkütustel toimivate liikursõidukite laadimispunktide võrgustiku väljaehitamine.	<p>Novembris 2021 allkirjastasid Tarnspordiamet ja Valga Vallavalitsus koostöölepingu Sooru-Supa jalgratta- ja jalgte ehitamiseks. Tööd on plaanis teostada 2022. aastal. Tööde peafinantseerija on Valga vald, osaliselt katab kulud Transpordiamet.</p>
Bussiootepeatuste ja -paviljonide ehitamine ning korrastamine.	<p>Covid investeeringutoetuse vahenditest soetati uued bussiootepaviljonid Valga linna ja korrastati olemasolevaid.</p>
Tänavavalgustuse renoveerimine ja ehitamine, energiasäästu tagamine läbi tehniliste lahenduste.	<p>Hargla ja Tsirguliina koolide ümbruses lõppesid tänavavalgustuse ehitustööd.</p> <p>Valga Pedeli puhkeala sai täiendavalt valgustatud lõigu - Rannajärve ja Vahejärve kergliiklustee äärde (Pika tänava sillast kuni E. Enno tänavani) paigaldati nõuetekohane ja kaasaegsete lahendustega tänavavalgustus. Sellega on jäänud valgustada veel ainult Pedeli esimese ehk Veskjärve</p>

VALDKOND 2. Kvaliteetsed, kättesaadavad ja taskukohased avalikud teenused	
E4 – Tänapäevane, hästi toimiv, tõhus ja turvaline tehniline taristu	
Tegevus arengukavas	Hinnang tegevuse täitmisele
	Tartu tn poolne lõik, mis on plaanis ära teha Pedeli puhkeala arendamise projekti raames 2022. aastal.
Soojamajanduse arendamine, tehnovõrkude muutmine energiasäästlikumaks.	Algasid Õru lasteaia ja noortekeskuse hoone küttesüsteemi ümberehitustööd. Hoone viiakse ahiküttelt üle pelletiküttele 2022.aasta esimeses kvartalis.
Amortiseerunud kommunikatsioonide likvideerimine (sh gaasimahutid).	
Elamufondi kaasajastamine, räämas ja kasutuseta hoonete renoveerimine või ennistamist mittevõimaldavate hoonete lammutamine.	Lammutati aastaid tühjana seisnud korrusmaja Laatres ja kuur Valga linnas Kesk tn 22. Tööde kaasrahastaja oli SA Kredex. Lammutamise eesmärgil omandas vald Valgas Tähe tn 31a kinnistul asuva lõpuni ehitamata paneelmaja. Hoone on plaanis lammutada esimesel võimalusel pärast vajalike eelprotsesside läbimist ja toetuse saamist.
Üürielamute rajamine.	Renoveerimisel on Valga linnas Uus tn 14 asuv hoone, kus valmivad eluruumid sotsiaal - majanduslikult vähekindlustatud sihtgrupile. Üürielamu rajamist toetab SA Kredex KOV -i elamufondi arendamiseks juhtumipõhise investeringutoetuse programmist.
Munitsipaalpindade inventuur, hoonete kasutuse täpsustamine ja mittevajalikust pinnast vabanemine.	Valla hoonete kasutusfunktsioonide täpsustamine käib aastaringsest. Mittevajalik pind suunatakse müüki avaliku enampakkumise kaudu. Suurematest hoonetest müüdi 2021. aastal Sooru endine lasteaiahoone.
Valga vallavalitsuse haldushoone rajamine keskväljaku äärde.	
Kiire interneti tagamine vallas, prioriteediks projekti „Viimane miil“ rakendamine.	Valga linnas toimusid 2021. aastal lairiba valguskaabli sidevõrgu ehitustööd, mille raames „Internet koju“ projektiga liitunutele viiakse valguskaabel kodudesse. Sisendi kogumine lairiba juurdepääsuvõrkude riikliku toetusmeetme jaoks.
Turvalisuse suurendamine ja turvakaamerate paigaldamine nn pimedatesse kohtadesse.	

E5 – Õppijasõbralik õpikeskkond, pädevad õpetajad ja laialdased haridusvalikud. Mitmekülgne huviharidus ja aktiivne noorsootöö	
Tegevus arengukavas	Hinnang tegevuse täitmisele
Valga valla haridusstrateegia koostamine: Valga vallas valmib aastaks 2022 eraldi haridusstrateegia, mis on kvaliteedi kokkulepe haridusvõrgu sisulistes küsimustes.	2021. a algatati haridusstrateegia 2022-2027 koostamine, mille eesmärk on esitada pikaajaline visioon üldhariduse kvaliteedis, lisaks ettepanekud lõimitud alus-, üld-, kutse-, täiskasvanu- ja huviharidusest Valga vallas.
Muu koduse keelega laste ja õppurite haridustee terviklahenduste loomine: Keelekümbluse võimaluste arendamine (kahesuunaline keelekümblus, inglise keele klass). Muukeelsete õpilaste toetamiseks lisavõimaluste leidmine (lisarahastus, õppekorralduslikud lahendused). Kavandatud ja läbi arenguveetluste korraldatud hariduslik nõustamine ja konsulteerimine õppekeele valikutes erinevates kooliastmetes.	<p>HTM -ilt täiendav toetus munitsipaal ja eraõiguslike eesti õppekeelega põhikoolide pidajatele kooli õppekeelest erineva emakeelega õpilastele eesti keele õppe lisavõimaluste loomiseks 2021/2022. õppeaastal. Valga valla hallatavatest asutustest sai toetust Valga Põhikool.</p> <p>HARNO rahastab kooli pidajate taotluste alusel eesti keele õpet üldhariduskoolide keelekümblusklasside ja uussisserändajatest õpilastele. Valga vald sai rahastuse Valga Priimetsa Koolile ja Tsirguliina Koolile. Toetuse eest maksti tasu õpetajatele, kes õpetavad keelekümblusklassi ja/või uussisserändajatest õpilastele eesti keelt või eesti keeles.</p> <p>Lasteaedadele HTM -ilt täiendav toetus eesti keele õppeks 3-7 aastastele. Soetati erinevaid õppevahendeid ja infotehnoloogilisi seadmeid.</p> <p>Keelekümblusprogramme rakendatakse Valga linna lasteaedades (lasteaias Pääsuke on kolm keelekümblusrühma ja lasteaias Walko üks osalise keelekümblusega rühm).</p>
Omanäoliste ja tugeva identiteediga õppeasutuste arendamine: Õppekavade rikastamine kohalikust eripärast lähtuvate teemadega (kultuuripärand, keskkonnateemad, pilliõpe jt). Haridusasutuste toetamine õppeprogrammides, projektides ja üleriigilistes võrgustikes osalemisel. Õuesõppe võimalusteks tingimuste loomine ja õuesõppe laiendamine haridusasutustes. Hariduse praktilisuse suurendamine õppekavades, ettevõtlusõppe laiendamine (riiklik programm, rahvusvahelised programmid, ettevõtliku kooli programm, Nupp Nokib jt). Kogukondade ja lapsevanemate sihipärane kaasamine haridusasutuste töösse. Kõrghariduse omandamise võimaluse loomine Valga valda ja koostöö erinevate teadusasutustega.	<p>Hargla koolis tegutseb traditsioonise õppemeetodiga klasside kõrval Gaia klass, kus rakendatakse alternatiivseid õppemeetodeid ja arvestatakse õpilase individuaalseid vajadusi, tähtsal kohal on loodus ja pärimuskultuur.</p> <p>Hargla koolis ja Lüllemäe Põhikoolis õpetatakse koostöös Võru Instituudiga kohalikku kultuuripärandit ja võro keelt.</p> <p>Haridusasutused teevad koostööd kogukonna ettevõtete ja organisatsioonidega, nt OÜ Valga Puu, kohalik raamatukogu. Samuti toimib koostöö noortekeskuse ja huviharidust pakkuvate asutustega ning koolide- ja lasteaedadega omavahel nii kohalikul tasandil kui ka välismaal.</p> <p>Valga Põhikoolis ja Lüllemäe Põhikoolis korraldati ettevõtlusnädal. Koostöös teadusasutustega viidi läbi temaatilisi töötubasid.</p> <p>Projektide rahastamiseks saadi mitmeid toetusi SA-lt Keskkonnainvesteeringute Keskus.</p>
Füüsilise õpikeskkonna kaasajastamine: Haridusasutuste renoveerimine ja õpikeskkonna	Projekti „Valga Priimetsa Kooli renoveerimine nüüdisaegse õpikeskkonnaga kooliks“ lõpparuande heakskiitmine RTK

E5 – Õppijasõbralik õpikeskkond, pädevad õpetajad ja laialdased haridusvalikud. Mitmekülgne huviharidus ja aktiivne noorsootöö	
Tegevus arengukavas	Hinnang tegevuse täitmisele
<p>kaasajastamine. Haridusasutuste funktsionaalsuse tõstmine kogukonna hüvanguks. Tingimuste parandamine kaasava hariduse tõhusamaks rakendamiseks (füüsiline õpikeskkond, õppevahendid). Digipädevuste arendamine ja ligipääsu tagamine uue põlvkonna digitaristule.</p>	<p>poolt. Valga Priimetsa Kooli hoone juurdeehituse rajamine kuulutati võitjaks Muinsuskaitseameti aastapremia kategoorias „Uus ajaloolises keskkonnas“.</p> <p>Koolieelsete lasteasutuste digitaristu arendamiseks said Valga valla lasteaiad HTM -ilt sihtotstarbelist toetust, mille eest soetati tahvelarvutid lasteaias käivate laste digitaalse hindamisvahendi kasutuselevõtuks. Hindamisvahendi kasutamine võimaldab lasteaiasõpetajatel saada tagasisidet iga lapse arengu kohta, et toetada tema alushariduse omandamist koostöös lastevanemate ja tugispetsialistidega.</p>
<p>Juhtide ja õpetajate professionaalse arengu tagamine: Haridustöötajate, noorsootöötajate ja huvikooli õpetajate ühtse tasustamise-, personali- ja koolituspoliitika kujundamine arvestades valdkonnas kehtivaid (kutse)standardeid. Õpetajate järelkasvu soodustamine (tegevuskava ja motivatsioonisüsteemi väljatöötamine).</p>	<p>„Alustavat Õpetajat Toetav Kool“ programmis osalemine, mille eesmärgiks on toetada õpetajate järelkasvu ning uute õpetajate sujuvat ja sisukat sisseelamist õpetajatöösse.</p>
<p>Sotsiaalse tõrjutuse vähendamine läbi elukestva õppe ja iga noore arengu toetamine läbi noorsootöö võimaluste: Võimaluste avardamine täiskasvanutele täiend- ja ümberõppeks koostöös Valgamaa Kutseõppekeskuse, Eesti Töötukassa ja ettevõtetega. Elukestva õppe väärtustamine vabaharidusliku mõtteviisi levitamise ja kodanikuühiskonna arendamiseks vajalike võtmepädevuste kujundamiseks. Noortevolikogu tegevuse taas käivitamine. Noorsootöö mitmekesistamine ja võimaluste avardamine, noortekeskuste ruumide kaasajastamine, vajadusel uute noortetubade loomine. Valga Avatud Noortekeskuse rekonstrueerimine. Noorte ja nende vanemate karjäärinõustamise arendamine (nt NEET noorte programm jt). Kaasava hariduse põhimõtete rakendamine põhiharidusest väljalangemise vähendamiseks.</p>	<p>Koolides ja lasteaedades erinevate programmide käivitamine ja juurutamine, nt KiVa kiusamisvastane programm, VEPA käitumisoskuste meetodite kogum, Liikuma Kutsuv Kool – koolis liikumisaktiivsuse toetamiseks, TORE tugi õpilastegevus, TEK ja TEL (tervist edendav kool ja lasteaed) võrgustikuga liitumine. 2021/2022. õppeaasta eel andis SA Kiusamisvaba Kool välja aasta kiusuennetaja kooli tiitli, mille pälvis sel aastal 11 kandidaadi seast Valga Põhikool.</p> <p>HTM-i täiendav toetus munitsipaal ja eraõiguslike üldhariduskoolide pidajatele õpilastele täiendavate tugimeetmete pakkumiseks õpilünkade tasandamisel 2021/2022. õppeaastal.</p> <p>Valga vallas alustas tööd noortegarantii tugisüsteem. Projekti eelarvest rahastatakse kahe juhtumikorraldaja tööd, kes toetavad mitteõppivaid ja -töötavaid noori tagasi kooli või tööle minemisel. Projekti rahastab Sotsiaalministeerium EL vahenditest.</p> <p>Valga Kaugõppegümnaasium toetab läbi käimasoleva projekti haridustee katkestanud täiskasvanuid põhi- ja/või üldkeskhariduse õpingute taasalustamisel, samuti toetatakse koolis käivate õpilaste õpimotivatsiooni ja tõstetakse läbi koolituste õpetajate pädevust.</p> <p>2021. aastal valmis projekt Valga Avatud Noortekeskuse rekonstrueerimiseks.</p>

E5 – Õppijasõbralik õpikeskkond, pädevad õpetajad ja laialdased haridusvalikud. Mitmekülgne huviharidus ja aktiivne noorsootöö	
Tegevus arengukavas	Hinnang tegevuse täitmisele
	Noorte omaalgatuslike projektide rahastamine 2021. aasta eelarvest kogusummas 5709 eurot.
Formaalse ja mitteformaalse hariduse lõimumise tagamine: Huviringide ja -hariduse kättesaadavuse parandamine (nt mobiilsed huviringid). Keeleõppe võimaluste laiendamine, keelekursuste aktiivne pakkumine huvilistele. Aastaks 2035 on kõik valla alus- ja põhihariduse asutused liitunud mõne liikumist arendava programmiga.	<p>Valga Põhikool liitus EOK projektiga „Sport Koolis“, mille raames toimub esimestele klassidele iga päev üks liikumistund.</p> <p>SPIN programmi käivitamine Valga Põhikoolis. SPIN programmis seotakse sportlik tegevus mitteformaalse haridusega. Kui seni on programm olnud ehitatud jalgpallile, siis Valgas asuvad noored mängima esmajoones korvpalli. Sport on programmis vahend, mille abil õpetatakse erinevaid sotsiaalseid ja enesejuhtimise oskusi.</p> <p>Õpihuvilaagrite korraldamine. Eesmärk on toetada õpimotivatsiooni ja vaimset tervist, üldpädevuste (eeskätt õpi- ja suhtluspädevuse) kujunemist, soodustada huvi kujunemist riiklikes õppekavades sätestatud ainevaldkondade vastu. Õpihuvilaagreid rahastas HTM sihtotstarbelise toetusena.</p> <p>2021. aastal jätkati huvihariduse ja huviringide toetamist ja läbiviimist maapiirkondades, et võimaldada noortel huvihariduses ja huvitegevuses osalemist elukoha lähedal. Huvitegevuse kavast said toetust õppevahendite soetamiseks ja tegevuste läbiviimiseks 2021. aastal Valga Priimetsa Kool, Lüllemäe Põhikool, Tsirguliina kool, Valga Avatud Noortekeskus, Valga Muusikakool, Valga Kultuuri- ja Huvialakeskus, Lüllemäe kultuurimaja ja Valga Muuseum. Erinevaid huviringe, mille läbiviimist huvitegevuse kava vahenditest finantseeriti, oli ligemale 95. Osa huvihariduse ja -tegevuse toetusest oli suunatud erasikutele, et hüvitada väljaminekuid transpordile ja osalustasudele.</p> <p>2021. aastal soetati Valga Muusikakoolile uus kontsertklaver, mis täiendab senised Valga Muusikakooli võimalusi huvihariduse korraldamiseks ja läbiviimiseks. Huviringide ja -hariduse kättesaadavuse parandamise eesmärgil viis Valga Muusikakool Tsirguliinas ja Lüllemäel läbi muusikaõpet.</p>

E6 – Abivajaja kesksed tõhusad sotsiaalteenused ja -toetused, kvaliteetsed ning kättesaadavad terviseteenused	
Tegevus arengukavas	Hinnang tegevuse täitmisele
Laste ja perede heaolu profiili koostamine ja lülitamine lisana arengukava koosseisu.	Alustati Valga valla tervise ja heaolu profiili koostamist, mis sisaldab ka laste ja perede heaolu profiili teemasid.

E6 – Abivajaja kesksed tõhusad sotsiaalteenused ja -toetused, kvaliteetsed ning kättesaadavad terviseteenused	
Tegevus arengukavas	Hinnang tegevuse täitmisele
Lastekaitstes fookuse suunamine varase märkamise, ennetuse ja perepõhise toetuse pakkumisele.	Varase märkamise ja ennetuse elemente sisaldavad mitmed valla algatusel käivitatud projektid (Imelised aastad, Hoolivad isad) või teenused (Perekeskuse Kurepesa poolt raske ja sügava puudega lastele osutatav tugiisikuteenus, valla korraldatav teenus toimetulekuprobleemidega lastega peredele, isikliku abistaja teenus suure teenusvajadusega noortele jms) ja lastekaitsetöötajate juhtumipõhised tööõhustamised (supervisioonid).
Avahooldusteenuste keskuse loomine ja puuetega laste, puuetega täisealiste ja eakate päevahoiu teenuse osutamine.	Rajatud osaliselt projektirahastuse abil Kungla 12 hoones.
Laste ja perede tugikeskuse rajamine.	
Erihoolekandeteenuste arendamine koostöös riigiga.	Jaama 5 aadressil valmib plaanide kohaselt 2022. a sügisel AS Hoolekandeteenuste poolt hallatav elamu 24 erihoolekandeteenusel isikule. Vallale otsesid kulutusi seoses maja ehitusega ei kaasne.
Sotsiaaltranspordi teenuse olemasoleva mahu ja kvaliteedi tagamiseks uue ratastooli transportimise võimekusega sõiduvahendi ja trepironija hankimine.	Hangiti teisaldatav trepironija. Sõiduteenust ostetakse sisse erasektori teenusepakkujatelt.
Riigi üürielanute programmi vahenditest Uus 14 ja E. Enno 28 teenusmajade rajamine.	Uus tn 14 üürimaja valmib 2022. aasta sügiseks. E. Enno 28 teenusmaja ehituseks olemas 2019. a koostatud põhiprojekt.
Omavalitsuse hallatavate (Valga Töötute Aktiviseerimiskeskus, Perekeskus Kurepesa, Karula Hooldemaja) ja mõju all olevate (SA Taheva Sanatoorium ja Paju Pansionaadid MTÜ) sotsiaalasutuste arenguks vajalike investeeringute kindlustamine riigi ja omavalitsuse projektidest ja investeerimiskavadest.	Taotlusvooru „Üldhooldusteenuse kohandamine nakkushaiguste leviku tõkestamiseks I voor“ raames esitati projektitaotlus Karula hooldemaja ventilatsioonisüsteemi rajamiseks. Taotlusele saadi positiivne rahastusotsus. Projekti lõpptähtaeg on planeeritud 2022. aasta lõppu. Valga Töötute Aktiviseerimiskeskusele eraldati reservfondist vahendid isolatsiooniruumide ehituseks ja sisustamiseks.
Koostöö Valka omavalitsusega (Läti) sotsiaalteenuste arendamisel ja osutamisel.	
Sotsiaal- ja hoolekandetöötajate kvalifikatsiooni tõstmine ja karjääri ja motivatsioonisüsteemi arendamine.	Teenistuse töötajad osalesid 46 koolitusel, ühele töötajale omistati sotsiaaltöötaja kutse, üks töötaja oli parima lastekaitsetöötaja nominent, kaks töötajat jätkasid kõrgkooliõpinguid ja kaks alustasid õpinguid mikrokraadide omandamise vormis.
Innovaatiliste lahenduste rakendamine sotsiaaltöös (e- ja m-teenused ja digilahendused).	OÜ Koduanduri partnerina taotleti rahastust hädakutsungi süsteemi käivitamiseks. Taotlus jäi rahastamata.
Valga valla terviseprofili koostamine.	Alustati Valga valla tervise ja heaolu profiili koostamist.

E6 – Abivajaja kesksed tõhusad sotsiaalteenused ja -toetused, kvaliteetsed ning kättesaadavad terviseteenused	
Tegevus arengukavas	Hinnang tegevuse täitmisele
Koostöö partneritega Valgamaa tervise- ja healuprofiilis kavandatud eesmärkide täitmise nimel.	
Tervislike eluviiside propageerimine, rahvatervise ürituste korraldamise sihtgrupipõhine toetamine, tervisekäitumise kandepinna laiendamine.	MTÜde toetuste kaudu on muuhulgas toetatud rahvatervise üritusi (Pensionäride ühenduse vastlapäev, rahvamatkad ja tervislikku toitumist propageerivad üritused, Valga PIK kaudu korraldatavad eakate kõnniringid, Valga Abikeskuse toimetulekuprobleemidega perede suvelaager koos liikumisüritustega, Lasterikaste Perede Liidu suvi jms üritused) .
Kvaliteetse ja jätkusuutliku eriarsti- ja õendusabi pakkumine Valga haiglas.	Eriarsti- ja õendusabi pakub piirkonna elanikele Valga Haigla. Raviasutusega tegi vald koostööd õendusabi osas koduhooldusteenusel ja pereliikmete hooldada olevate eakate Covid-19 vastu vaktsineerimisel.
Sotsiaaltranspordi teenuse mahu ja kvaliteedi tagamiseks koostöö arendamine Valgamaa Ühistranspordikeskusega, invabussi tööle rakendamine.	
Vaimse tervise tugevdamise programmide rakendamine ning vaimse tervise esmaabi põhimõtete tutvustamine valla koolialalistele ning elanikele, koolituste läbi viimine.	Vald osaleb kogukonnapsühholoogi projektis (psühholoogi teenus kahe spetsialisti poolt). Esitatud on taotlus teenuse rahastamise jätkamiseks 2022.aastal. Ka HTM -ilt rahastuse saanud õpivilaagrite korraldamise üks eesmärgid on toetada õpilaste vaimset tervist.

E7 – Mitmekesine kultuuri- ja spordielu, sisuka vaba aja veetmise võimalused	
Tegevus arengukavas	Hinnang tegevuse täitmisele
Kogukonna ja -ühenduste kaasamine vaba aega sisustavate tegevuste planeerimisse ja korraldamisse.	Kultuurielu rikastamiseks ja vaba aja veetmiseks annavad suure panuse vallas tegutsevad mittetulundusühingud ja kollektiivid, kelle tegevusi vald ka osaliselt toetab läbi tegevus- ja projektitoetuste.
Kultuuritaristule parema kasutusfunktsionaalsuse loomine ja kultuurimajade kaasajastamine.	Teostati hädavajalikud remonditööd Õru ja Tsirguliina rahvamajades. Rahastus Covid investeeringutoetuse vahenditest.
Hargla Maakultuurimaja rekonstrueerimine.	Hargla Maakultuurimajas jätkusid 2021. aastal renoveerimistööd.
Piirkonna ühtse sündmuste kalendri loomine.	
Loomemajanduse arendamine ja loovisikute tegevuse toetamine, loodud on loomemajandusinkubaator.	

E7 – Mitmekesine kultuuri- ja spordielu, sisuka vaba aja veetmise võimalused	
Tegevus arengukavas	Hinnang tegevuse täitmisele
Valla traditsiooniliste kultuurisündmuste korraldamine ning suursündmuste ja uute algatuste toetamine.	Vastavalt võimalustele ja muutunud oludele toimusid mitmed traditsioonilised tunnustamis- ja kultuuriüritused. Kultuuriürituste korraldamiseks taotlesid vald ja hallatavad asutused toetust Eesti Kultuurkapitalilt, Kultuurkapitali Valgamaa ekspertgrupilt ja Kultuuriministeeriumilt.
Valga muuseumi külastuskeskkonna kaasajastamine, ekspositsiooni täiendamine ning arendamine.	Valga Muuseum taotles 2021. aastal Kultuuriministeeriumilt projektitoetust Covid-19 tingitud erakorralise abi meetme raames. Eraldatud toetuse vahenditest soetati muuseumile audiogiidi seadmed ja koostati vastavad sisuprogrammid. Audiogiid muudab senise külastuskeskkonna kaasaegsemaks ning tagab muuseumi tegevuse jätkusuutlikkuse ka uute viirusepuhangute ilmnemisel.
Valga Militaarmuuseum-teemapargi (SA Valga Isamaalise Kasvatuse Püsiekspositsioon) arendamine ja tegevuse toetamine.	Muuseumi varikatuse projekteerimis- ja ehitustööde rahastamine Covid investeringutoetuse vahenditest. Tööde valmimise järgselt on muuseumil senisest rohkem ruumi eksponeerida oma valduses olevat sõjatehnikat.
Kohaliku kultuuripärandi aktiivne tutvustamine, valla ajaloo uurimise ja teadustöö soosimine.	Valga Muuseumi juures tegutseb Muuseumi Sõprade Selts, kelle tegevusi rahastatakse osaliselt huvitegevuse kavast. Selts on olnud ka ise aktiivne taotlema tegevuskulude katteks toetusi Kultuurkapitalilt.
Kohaliku kultuuripärandi talletamine digitaalarhiivi Digar, museaalide sisestamine digitaalsesse muuseumi infosüsteemi MUIS.	Museaalide digiteerimine Valga Muuseumis ja SA-s VIKP toimub aastaringselt vastavalt võimalustele.
Vallaüleste kultuurikollektiivide loomise ja nende tegevuse toetamine.	Vald toetab tegutsevaid kultuurikollektiive tegevustoetuste kaudu, samuti on võimalik taotleda rahastust Leader ja KOP projektide omaosaluse katteks.
Osalemine valdkondlikku arengut toetavates/soodustavates koostöövõrgustikes, sh piiriülestes.	Sõlmiti koostööleping Tartu2024 Euroopa kultuuripealinna ettevalmistamiseks ja elluviimiseks. Lisaks Valga vallale on Tartu linna koostööpartneriteks veel 18 Lõuna-Eesti omavalitsust, mistõttu võib seda pidada Eesti üheks ainulaadseimaks ja suurimaks valdkondade üleseks koostöö formaadiks. Euroopa kultuuripealinna eesmärk on suurendada kultuurielu haaret, mitmekesisust ja rahvusvahelistumist, muuta kultuur kättesaadavamaks, toetada kultuuriloojaid ja nende omavahelist koostööd. Programmis kaasalöömine toob Valga vallale rohkem tuntut ja külastajaid, elavdab majandust ning mõjutab positiivselt piirkonnas tegutsevate majutus-, toitlustus, turismi- ja spordiettevõtete käivet.
Laululava ja tantsuplatsi rajamine laulu- ja tantsupidudeks.	

E7 – Mitmekesine kultuuri- ja spordielu, sisuka vaba aja veetmise võimalused	
Tegevus arengukavas	Hinnang tegevuse täitmisele
Laulu- ja tantsupeo traditsiooni jätkumiseks kultuurikollektiivide toetamine ja uute ühenduste loomise soodustamine.	Üldhariduskoolid ja kultuuriasutused taotlesid laulu- ja tantsupeo ettevalmistamiseks kooritoetusi Eesti Laulu- ja Tantsupeo SA-lt. 2021. aastal said toetust Valga Põhikool, Valga Priimetsa Kool, Lüllemäe Põhikool ja Valga Kultuuri- ja Huvialakeskus. Ühtlasi toetab vald projektitoetuste kaudu kollektiive osalemisel vabariiklikel üritustel, esinemisriiete soetamisel ja transpordikulude katmisel.
Valga kino arendamine koostöös Valkaga (Läti).	
Spordirajatiste ja terviseradade arendamine, ehitamine ja renoveerimine.	<p>Leader meetmest sai vald toetust projektile „Tõlliste piirkonna liikumisvõimaluste mitmekesistamine“, mille raames rajati Tsirguliina tasakaalurada.</p> <p>2021. aastal valmis Jaanikeses motokompleksi territooriumil discgolfi rada ning lisaks olemasolevale motokrossi rajale lükati sisse esialgne autokrossi rada. Seeläbi paranesid Valga vallas harrastavate spordialade treeningtingimused ning loodi uusi treeningvõimalusi.</p> <p>2021. aastal algatati hallatava asutuse Valga Sport arengukava koostamine aastateks 2022-2026. Arengukavas on välja toodud hetkeolukord ja strateegilised eesmärgid 2026. aastaks. Arengukava eelnõu oli avalikul väljapanekul 2. detsembrist 2021 kuni 20. detsembrini 2021. Dokumendi kinnitamine jääb 2022. aastasse.</p>
Kultuuritraditsioonide säilitamise, tekke ja arengu toetamine paikkondades. Küla- ja vallapõhiste sündmuste korraldamine.	
Spordivaldkonna toetuste süsteemi arendamine ja ajakohastamine.	
Traditsiooniliste spordivõistluste ja noorsootööga seotud tegevuste korraldamise jätkamine ja uute ellu kutsumine.	<p>Vastavalt võimalustele ja muutunud oludele toimusid traditsioonilised spordivõistlused.</p> <p>2021. aastal alustati koostöös Valka omavalitsusega ühise spordisarja loomist 2022. aastaks. Spordisari koosneb neljast etapist ning võistlused toimuvad suusatamises, jooksmises, maanteeratta ja maastikuratta sõidus.</p>
Koerte treenimise sisehalli rajamine.	
Pärna puiesteel asuva lasketiiru kaasajastamine.	
Jaanikese moto- ja vabaajakeskuse arendamine ja turundamine.	Algselt esitatud taotlus MATA 2019 voorust toetuse saamiseks projektile „Jaanikese motokompleksi arendamise I etapp“ tuli tühistada, sest projektis planeeritud tegevuste elluviimiseks läbi viidud hange ületas eelarvet neljakordselt.

E7 – Mitmekesine kultuuri- ja spordielu, sisuka vaba aja veetmise võimalused	
Tegevus arengukavas	Hinnang tegevuse täitmisele
	<p>RTK andis kinnituse esitamiseõigusega projektide nimekirja muutmise kohta ja loa uue põhitaotluse esitamiseks juulis 2021. Muudetud kujul MATA 2019 projekt „Jaanikese motorade kastmissüsteemi väljaehitamine“ elluviimise periood on august 2021 kuni märts 2022. Projekti abikõlblik kogumaksumus 298 236, sellest toetus 125 847 ja omafinantseering 172 389 eurot. Projekti tulemusena valmib Jaanikese motokeskuses kaasaegsetele nõuetele vastav radade kastmissüsteem.</p> <p>Paralleelselt esimese etapiga on töös ka „Jaanikese motokompleksi arendamise 2. etapp“ (MATA 2020). Elluviimise periood on jaanuar 2021 kuni jaanuar 2023. Projekti abikõlblik kogumaksumus on 168 062 eurot, sellest toetus 126 046 ja omafinantseering 42 016. Teise etapi raames ehitatakse välja nõuetekohane ja keskkonda arvestav kanalisatsiooni- ning veevarustusüsteem. Rekonstrueeritakse võistlejate parkla ning pealtvaatajate parklad sadevett läbilaskva katendiga ning koos valgustuse ja elektriväljavõtte punktidega. Kui põhilised tegevused viiakse ellu aastal 2022, siis tegevustest on üks juba ellu viidud - 2021. aasta suvel valmis täismõõtmetes 18 korviga Discgolfi rada, mis vastab EDGL (Eesti Discgolfi Liidu) nõuetele.</p> <p>MATA 2021 „Jaanikese motokompleksi arendamise 3. etapp“ elluviimise periood on planeeritud ajavahemikku oktoober 2021 kuni oktoober 2023. Projekti abikõlblik kogumaksumus on 208 366 eurot, sellest toetus 156 275 ja omafinantseering 52 091. Plaanis on soetada Jaanikese moto- ja vabaajakeskuse raja- ja maastikuhooldustehnika, rajada turvalisuse tagamiseks piirdeaed, soetada PVC hall hooldustehnika hoidmiseks ja viia ellu turundustegevusi.</p>
Karula-Lüllemäe Tervise- ja spordikeskuse arendamine ja turundamine.	
Valga linna jalgpalli sisehalli rajamine.	
Valga linna Jäähalli rajamine ning väliste uisuväljakute loomine talvehooajal.	Talvisel hooajal tegutses hokiväljak Vahtra tänaval ja uisuväljak Valga Keskraamatukogu esisel platsil. Väljakute rajamist toetas vald rahaliselt tasudes vajamineva vee- ja elektrikulu.
Priimetsa kooli spordihoone (Valga Keskstaadioni spordi- ja olmehoone) rajamine.	Piirkondade Konkurentsivõime tugevdamise meetme lisavooru raames toimus Valga projekti eelnõustamine RTK -s. Objektiks oli Valga Keskstaadioni spordi- ja olmehoone ehitus (E. Enno 15). Eelduseks oli põhiprojekti staadiumis ehitusprojekti olemasolu ja töökohtade loomine ning külastatavuse suurendamine. Määrava kaaluga oli maakondliku arendusorganisatsiooni toetus projekti esitamisel. Valgamaa Arenguagentuuri nõukogus projekt

E7 – Mitmekesine kultuuri- ja spordielu, sisuka vaba aja veetmise võimalused	
Tegevus arengukavas	Hinnang tegevuse täitmisele
	toetust ei leidnud ja seetõttu maakondliku projektina meetmesse ei esitatud. Priimetsa Kooli spordihoone on siiski kavas rajada, selleks saadi sihtotstarbelist toetust HTM -ilt ja ülejäänud osa on plaanis katta laenuvahenditest.
Kultuuri- ja sporditöötajate järelkasvu tagamine.	
Multikultuursuse optimaalne kasutamine loometegevuses.	
Eesti, Euroopa ja kolmandate riikide kultuuriprojektides osalemine.	Sõlmitud koostööleping osalemaks Tartu2024 Euroopa kultuuripealinn ettevalmistustöödes ja tegevuste elluviimisel.

E8 – Ligipääsetavus ja turvaline elukeskkond	
Tegevus arengukavas	Hinnang tegevuse täitmisele
Meetmete ja tegevuste väljatöötamine, mis aitavad muuta Valga valla elukeskkonnana igas elukaare punktis olevale kodanikule kättesaadavaks, turvaliseks ning kasutajasõbralikuks ning erivajadusega inimesi arvestavaks.	Valga raamatukogud pakuvad puuetega inimestele ja eakatele võimalust tellida tasuta koju raamatuid. Teenus on mõeldud neile, kellel on raamatukogu külastamine tervislikel põhjustel raskendatud.
Valga valla ühistranspordi graafikute muutmine vajadusepõhiseks ja valla tasakaalustatud arengut toetavaks. Liinivõrgu tihendamise, eri transpordiliikide koostöö parandamine ja nõudetranspordi arendamine.	
Valga ja suuremate keskuste vahelise transpordiühenduste tagamine. Kiirete ja paindlike ühenduste toetamine Venemaa ja Euroopa suunal.	
Koostöö kiirabi, Punase Risti, päästeteenistuse, politsei ja vabatahtlike ühendustega päästealase võimekuse ja abi kohaoleku tagamiseks. Koostöö töhustamine Läti Vabariigiga teenuste arendamise ja ressursside mõistliku paigutamise tagamiseks.	Toimusid regulaarsed kohtumised Päästeametiga. Vallavalitsuse ja ametnike osalemine Lõuna-Eesti regionaalse kriisikomisjoni töös. Toetused Karula vabatahtlikele päästjatele ja abipolitseinike tegevusele.
Salvestavate turvakaamerate paigaldamine valla avalikku ruumi.	
Naabrivalve liikumise ja korteriühistute tegevuse toetamine.	

E8 – Ligipääsetavus ja turvaline elukeskkond	
Tegevus arengukavas	Hinnang tegevuse täitmisele
Turvalisuse tõstmine kogu valla piires (tänavavalgustus, ülekäiguradade valgustus, naabrivalve, abipolitseinikud jt).	Hargla ja Tsirguliina koolide ümbruses lõppesid tänavavalgustuse ehitustööd, mille tulemusena muutus turvalisemaks piirkonna laste koolitee. Toetused abipolitseinike tegevusele.
Valga-Valka piiriüleste liikumiste mobiilne seire ja lahenduste testimine koostöös riigiasutuste ja teiste avalike teenuseosutajatega (tervishoiuasutused, haridusasutused jne).	
Tänavavalgustuse (linna-, asumi- ja külade sisese) ja jalg- ja jalgrattateede valgustuse parendamine ning turvaliste ülekäiguradade rajamine, sh kaasaegseid innovaatilisi lahendusi rakendades liiklusohutuse parendamiseks.	Hargla ja Tsirguliina koolide ümbruses lõppesid tänavavalgustuse ehitustööd. Valga Pedeli puhkeala sai täiendavalt valgustatud lõigu - Rannajärve ja Vahejärve kergliiklustee äärde (Pika tänava sillast kuni E. Enno tänavani) paigaldati nõuetekohane ja kaasaegsete lahendustega tänavavalgustus. Sellega on jäänud valgustada veel ainult Pedeli esimese ehk Veskijärve Tartu tn poolne lõik, mis on plaanis ära teha Pedeli puhkeala arendamise projekti raames 2022. aastal.
Liiklusohutuse parandamiseks nii noortele kui ka täiskasvanutele rattaõppepäevakute korraldamine ning rollersõidukite ja mopeedautode juhtide koolitamine.	Valga Põhikool korraldab MKM-i toetuse kaasabil jalgrattaõppe päevi algklasside õpilastele. Projekti tulemusena saavad eksami edukalt sooritanud õpilased jalgrattaloo.

VALDKOND 3. Avatud majandus, tasuvad töökohad ja atraktiivne ettevõtluskliima

E9 – Ettevõtlikkust, innovaatilisust ja investeringuid väärtustav ärikeskkond, tasuvad töökohad

Tegevus arengukavas	Hinnang tegevuse täitmisele
Valga-Valka kaksiklinna ja Valga valla kui Eesti-Läti piiriala eripära kasutamine ettevõtluse arendamiseks ja rahvusvahelise konkurentsivõime suurendamiseks. Piirkonna majanduskasvu ja tööhõive suurendamise tarvis kontseptsiooni koostamine.	Projekti "Kagu-Eestisse investeringute toomiseks turunduskanalite loomine ja turundus" tegevused. Avakoosolek leidis aset juunis 2021. Kagu-Eesti mainekava koostamise arutelud. Loodud veebileht https://invest.southeastestonia.com Tegevuste üldkoordinaator Kagu-Eestis Võrumaa Arenduskeskus.
Tööturu paindlikumaks muutmine, inimeste kvalifikatsiooni ja keeleoskuste parandamine.	
Koostöö Eesti Töötukassa ja Valgamaa Arenguagentuuriga tööjõu piiriülese liikumise ja	

VALDKOND 3. Avatud majandus, tasuvad töökohad ja atraktiivne ettevõtluskliima	
E9 – Ettevõtlikkust, innovaativsust ja investeeinguid väärtustav ärikeskkond, tasuvad töökohad	
Tegevus arengukavas	Hinnang tegevuse täitmisele
ettevõtluse toetamiseks. Osalemine asjakohastes programmides ning projektides.	
Laatsi, Priimetsa, Rükkel, Tsirguliina, Laatre ja teiste tööstus- ja ettevõtlusalade arendamine, ettevõtlusvõimaluste aktiivne turundamine.	
EL struktuurifondidest ja teistest programmidest lisavahendite taotlemine, investeeingute suurendamine koostöös erasektoriga.	<p>Projekt „Kagu-Eesti spetsialistide eluasemete toetusmeetme rakendamine Valga vallas“, mille eesmärk on parandada Valga vallas elavate ja Kagu-Eesti ettevõtetes töötavate spetsialistide elamistingimusi, aidates seeläbi kaasa piirkonna majandusarenguks oluliste spetsialistide jäämisele ja tulemisele piirkonda. Valga valla eelarvest oli toetus 33 246 eurot, sama palju panustas riik. Taotleja omafinantseeringu määr oli 33%. Taotluse esitas 15 isikut, toetus määrati 7 isikule.</p> <p>Interreg Baltic Sea Region programmi projektis „GoSmart & Excel BSR“ osalemine (igapäevane kommunikatsioon projekti töögrupi ja partneritega, koosolekud, seminarid jm üritused).</p>
Loomemajanduse arendamine, loomeinimeste tegevuse toetamine.	
Mahe- ja ökomajanduse (sh põllumajandus) soodustamine.	
Koostöö Valgamaa Kutseõppekeskuse, Eesti Töötukassa, haridusasutuste ja ettevõtjatega piirkonna tööjõuvajaduse väljaselgitamiseks ning tööhoive tagamiseks.	Koostöö Eesti Töötukassa Valga osakonnaga: Valgamaa tööjõuvajaduse baromeetri hindamine, ettevõtetele suunatud meetmete tutvustamine ja infovahetus.
Kaugtöövõimaluste arendamine Valgas ja valla teeninduskeskustes.	
Ettevõtlusinkubaatori käivitamine.	
Noorte ettevõtlikkuse programmi jätkusuutlikkuse tagamine, õpilasfirmade, minifirmade ja alustavate noorte ettevõtjate toetamine ning noorte töömaleva toetamine.	
Ettevõtluse ja selle arendamisega seotud ürituste korraldamine. Koostöö Valgamaa Äriklubiga, vallavalitsuse ja äriühingute reguleerivate kohtumise korraldamine.	Konkursile „Valgamaa ettevõtluse auhind 2021“ Valga valla nominentide esitamine. Konkurssi korraldab Valgamaa Arenguagentuur koostöös maakonna KOV-idega. Konkursile laekus maakonnast 54 tunnustamise ettepanekut. Novembris toimunud pidulikult tunnustussündmusel kuulutati välja võitjad. Valga vallast võitsid tiitlid: Aasta teenindusettevõtte – Valga Loomakliinik OÜ; Ettevõtluse edendaja – Müügiekspert OÜ, Aleksei Bogatšov;

VALDKOND 3. Avatud majandus, tasuvad töökohad ja atraktiivne ettevõtluskliima	
E9 – Ettevõtlikkust, innovaativsus ja investeeringuid väärtustav ärikeskkond, tasuvad töökohad	
Tegevus arengukavas	Hinnang tegevuse täitmisele
	ERIAUHIND „Taastootmise toetaja“ - Marico Holding OÜ. Eriauhinna „Ettevõtjate tugisammas“ sai Pille Mumm Eesti Töötukassast. Valga valla ettevõtjate koostööpäev teemal „Millise puu otsas kasvab raha?“ 2021. aasta augustis. Korraldas Valga Vallavalitsus koostöös Töötukassaga projekti „GoSmart & Excel BSR“ raames. Osalejaid oli kokku 54.
Sotsiaalselt vastutustundlike ja kogukondadega koostööd tegevate ettevõtjate tunnustamine.	
Pere, elulaadi ja kultuuriruumiga sobiva ettevõtluse väärtustamine.	
Piiriülese töötamise soodustamine nt ID-kaardi põhise kodanikukaardi piloteerimine.	
Riigimaade taotlemine valla omandisse ettevõtluskeskkonna loomiseks ja investeerimiskliima parandamiseks ning elukeskkonna arendamiseks.	Pöördumine Keskkonnaministeeriumi ja Rahandusministeeriumi poole riigimaade munitsipaliseerimiseks, et arendada tööstusalasid ja elavdada ettevõtlust.
Valga valla kodulehel ettevõtluskeskkonna kajastuse arendamine.	
Valga valla ettevõtluskeskkonna turundamine koostöös Valgamaa Arenguagentuuriga.	Arutelukoosolekud Valgamaa Arenguagentuuri ja maakonna teiste KOV arendusjuhtidega meetmete raames taotluste esitamiseks, arendustiimi koosolekud.
Valga vallas on ettevõtlust toetav keskkond, mis pakub valla poolt stardiabi ning viib läbi ajujahi laadseid programme alustavatele ettevõtjatele.	

E10 – Lõuna-Eesti turismivärv, inspireeriv elamuspiirkond	
Tegevus arengukavas	Hinnang tegevuse täitmisele
Külastuskeskkonna atraktiivsemaks muutmine külastuste arvu suurendamiseks. Teenuste ja tootearenduse intensiivistamine.	
Loodus-, ajaloo- ja kultuurivarade kasutuse arendamine valla atraktiivsuse tõstmiseks elu-, töö- ja külastuskohana läbi nendega seotud toodete ja teenuste arengu, innovatsiooni ja mitmekesistamise.	
Valga-Valka kaksiklinna ühise keskuse aktiivne turundamine.	Augustis 2021 toimus Valga-Valka ühise linnakeskuse avamisüritus. Linnakeskus on saanud mitmete ürituste

E10 – Lõuna-Eesti turismivärv, inspireeriv elamuspiirkond	
Tegevus arengukavas	Hinnang tegevuse täitmisele
	keskmeks, kus toimuvad laadad, kontserdid ja muud koosviibimised. Interreg Eesti-Läti piiriülese koostöö programmi projekti „Valga-Valka sõpruslinna keskuse arendamine“ eelarvest valmis kahe linna ühine fotoraamat, mis on saadaval nii paber kandjal kui ka kahe linna ühisel veebisaidil visitvalgavalka.com .
Valga kui Eesti Lõunavärava atraktiivsem kajastamine läbi linnadisaini visuaalsete elementide (viidad, elektroonilised infostendid, ekraanid, arhitektuuri- ja disainiobjektid jms).	
Valga ja Valka piirkondade ühise turismiinfoportaali visitvalgavalka.com atraktiivsuse tõstmine ja info pidev kaasajastamine.	Kahe piirilinna (Valga ja Valka) ühised tegevused leiavad kajastust veebisaidil visitvalgavalka.com . Samas on info piirkonna olulisemate turismisihtkohtade, toitlustus ja majutuskohtade ja ürituste kohta.
Valga muuseumi külastuskeskkonna võimaluste laiendamine läbi teenusedisaini ja innovaatiliste lahenduste.	
Valga militaarmuuseum-teemapargi atraktiivsuse tõstmine läbi külastuskeskkonna arendamise, teemaürituste ja õppeprogrammide korraldamise ning täiendavate museaalide hankimise; väliatraktsioonide arendamine Soorus.	
„Green Railway“, vanadele kitsarööpmeliste raudteeliinidele rajatud matkaraja turundamine koostöös projektipartneritega.	
Turismivõimaluste ja külastuskeskkonna turundamiseks vajaliku teabematerjali koostamine ning levitamine, turismikaartide ja viitade uuendamine.	
Valga Jaamahoone arendamine multifunktsionaalseks keskuseks läbi ajaloolise pärandi väärtustamise ja külastuskeskkonna arendamise.	
Kirikute ja teiste ajalooliste paikade piirkondliku eripärana eksponeerimine, arendamine ja turundamine.	
Piiriüleste kultuuri- ja ühisürituste korraldamine.	Valga-Valka Kaksiklinna Festival
Karavanide peatuskohta väljaehitamine ja puhkumisvõimaluste loomine Jaanikeses.	

E10 – Lõuna-Eesti turismivärv, inspireeriv elamuspiirkond	
Tegevus arengukavas	Hinnang tegevuse täitmisele
Ilusate vaatekohtade väljaehitamine ning nende kujundamine puhke ja/või muu avaliku kasutusega aladeks.	
Loodus- ja kultuurimälestiste heakorrastamine ja külastuskohtade tähistuse tagamine.	Valla toetus EELK Karula Kogudusele Muinsuskaitseameti poolt rahastatud projekti Karula kiriku varemete konserveerimise I etapi omafinantseeringu katmiseks.
Valla tutvustamine ja retkede korraldamine koolitatud giididega. Giidide koolitusprogrammide toetamine.	Valga linna 437. sünnipäeva pidustuste raames toimusid linnaekskursioonid giidiga.
Valga (Pedeli jõe)- Võrtsjärve-Peipsi-Läänemere veetee ja paadisõidutee taasavamine ning käivitamine.	

VALDKOND 4. Tugev kogukondlik identiteet, väärtustatud pärandkultuur ja traditsioonid

E11 – Elanike tugev identiteet koduvallaga, kogukonna kaasatus

Tegevus arengukavas	Hinnang tegevuse täitmisele
Külaliikumise ja kogukonna arengule suunatud kohalike omaalgatuslike tegevuste toetamine, kodanikuühiskonna arengule kaasaaitamine.	2021. aastal sai 28 erinevat kogukonna arenguga tegelevat mittetulundusühendust toetust omaalgatuslike tegevuste elluviimiseks ja kogukonna arendamiseks kokku 48 172 eurot. Eraldati alljärgnevat tegevustoetusi, projektitoetusi ja toetusi omaosaluse katteks.
Toimiv koostöö Valgamaa Arenguagentuuriga, kes maakondlikult korraldab vabäühenduste arengu toetamist läbi nõustamisteenuste ja erinevate koolituste ja sündmuste korraldamise.	
Küla- ja asumivanemate ning küla seltside rolli ja osaluse suurendamine valla otsustusprotsessides, regulaarsete kogukonna arendajate ja ettevõtjate ümarlaudade korraldamine koostöös valla juhtkonnaga.	Kogukondade esindajad on kaasatud erinevatesse Valga Vallavalitsuse komisjonidesse.
Sotsiaalse vastutuse suurendamine kogukonnas, põlvkondade vahelise sidususe soodustamine.	
Maaelu propageerimine ja Valga valda elama asumise soodustamine.	Septembris toimus külastuspäev „Maal elamise päev“, kus tutvustati avalikke teenuseid ja kogukondade tegevusi. Kontaktide (mitte inimeste) arv oli 620.
Väarikate ülikooli tegevuse jätkamine.	Väarikate ülikooli raames toimus Valgas loeng „Väarika riigi väarikas hoolekanne - omavalitsuse võimalused kodanike heaolu suurendamisel“, liikluskoolitus vähekaitsitud liiklejatele ja veebiloengute ühisvaatamine neile, kel kodus puudub selleks võimalus. Arvutit kasutavad

VALDKOND 4. Tugev kogukondlik identiteet, väärtustatud pärandkultuur ja traditsioonid	
E11 – Elanike tugev identiteet koduvallaga, kogukonna kaasatus	
Tegevus arengukavas	Hinnang tegevuse täitmisele
	väärikad saavad vaadata Tartu Ülikooli poolt üles laetud veebiloenguid endale sobival ajal. 2021/2022. õppeaastal on väärikate ülikooli Valga vallas registreerunud 89 huvilist.
Erineva emakeelega kogukondade lõimimine, ühise informuumi kujundamine ja huvirühmade kaasamine.	
Usuühenduste ja omavalitsuse koostöö kogukonna- ja elukondlike teenuste väljatöötamisel (vähekindlustatud perekondade kaastoetamine, sotsiaaltransport, koduhooldusteenus, hingehoidlik nõustamine jm).	
Infolevi parandamine, tasuta igakuise valla infolehe väljaandmine, vallajuhtide regulaarsed arutelud elanikega valla arengute tutvustamiseks ja tagasiside saamiseks.	Kõigile valla kodanikele on kättesaadav tasuta Valga valla leht. Leht ilmub igakuiselt, see on kakskeelne ja toimetatakse otsepostitusena kõikidesse Valga valla postkastidesse. Leht on kättesaadav ka valla kodulehel ja enamkäidavamates asutustes.
Kogukonna eestvedajate ja sädeinimeste tunnustamine ning toetamine.	Anti üle „Valga valla aastaring“ auhind, millega avaldatakse tunnustust aasta jooksul oma tegevusega silma paistnud, teistele eeskujuks olnud ja kaaskodanike heaolu parandanud isikutele või kollektiividele. Nominente oli kaheksa, auhindu anti välja neli.
Kaasava eelarve rakendamine.	Kaasava eelarve rakendamist alustati Valga vallas 2021. eelarveaastal. Septembris 2021 võttis Valga Vallavolikogu vastu määruse „Valga valla kaasava eelarve suuruse kinnitamine ja menetlemise kord“. Kaasava eelarve põhimõtet tutvustati valla ajalehes, sotsiaalmeedias ning raadios Ruut FM. 2021. a rahvahääletuse võitnud kaasava eelarve objektid olid valgustusega purskkaev Pedeli jõe ja korvpalliplatsi rajamine Lüllemäele. Ajavahemikus 2. november – 10. detsember 2021 toimus 2022. aasta kaasava eelarve ideekorje. Kaasava eelarve maht mõlemal aastal on olnud 50 000 eurot.
Kogukondlike ühisõppimise vormide laiendamine (õpperingid, -reisid ja -matkad) ning koostööd soosivate algatuste loomine ja ettevõtmiste korraldamine.	2020. aastal käivitus Leader meetme projekt „Valga valla kogukonna võrgustiku arendamine“, mille raames toimus 2021. aastal üks kogukonnavõrgustiku kohtumine ja üks õppereis.

VALDKOND 5. Tulemuslik ja demokraatlik valla juhtimine	
E12 – Kõrge haldussuutlikkus ja avatud valitsemine	
Tegevus arengukavas	Hinnang tegevuse täitmisele
Ametnike motivatsioonisüsteemi arendamine ja personali järjepidev koolitamine.	
Avatud valitsemise tegevuskava rakendamine.	Avatud valitsemise tegevuskava võeti vastu 2019. aastal ja muudeti 2020. aastal. Pideva tegevusena avalikustatakse volikogu liikmete istungitest ja komisjonidest osavõtt. Alates 2021. aasta augustist on volikogu istungid reaajas veebis jälgitavad. Valla lehes toimub uute töötajate tutvustamine. Vallajuhid kohtusid elanikega maapiirkondade haruraamatukogudes, kultuurimajades, koolides. Kogukonna eestvedajad on kaasatud erineva valdkonna töörühmadesse ja aruteludesse. Leader projekti raames toimub kogukonna võrgustiku ümarlaud. Kehtestatud on külavanema statuut.
Menetlemistoimingute kiirendamine ja tõhus klienditöö.	
Suund paberivabale asjaajamisele; ARNO, SPOKU, STAR ja teiste e-teenuste rakendamine ning elanikkonna koolitamine e-teenuste kliendipõhiseks kasutamiseks.	Kaasava eelarve ideede esitamine ja hääletamine VOLIS keskkonnas.
Paikkonnakeskustes arenduskeskuste loomine, et tagada valla tasakaalustatud areng ning vallavõimu kohalolek maapiirkondades.	
Valla mainekujunduse ja avalike suhete arendamine.	Valla mainekujundus ja avalike suhete arendamine käis muuhulgas ka läbi mitmete suur- ja maineürituste (MilFest, Maal elamise päev jne). Valga valla tuntusele ja kajastamisele erinevates meediakanalites aitab kaasa ka Muinsuskaitseametilt poolt omistatud aastapremia kategoorias „Uus ajaloolises keskkonnas“, osalemine Veneetsia arhitektuuribiennaalil.
Vallaelanike rahulolu uuringute, küsitluste ja ideekorjete läbiviimine.	Vallaelanike kaasamine Vabaduse tänava ruumi ümberkorraldamisse. Selleks koostati elanikele vastavasisuline küsimustik nii paberikandjal kui ka veebis täitmiseks. Toimus ka selle teemaline avalik arutelu. 2021. aasta kaasava eelarve ideekorje ajavahemikus 24. mai – 6. juuni. Kokku laekus 21 ideed. Järgnes ajavahemikus 20-30. juuli rahvahääletuse tulemusena kahe parima idee välja selgitamine. 2022. aasta kaasava eelarve ideekorje ajavahemikus 2. november-10. detsember 2021. Kokku laekus 13

VALDKOND 5. Tulemuslik ja demokraatlik valla juhtimine

E12 – Kõrge haldussuutlikkus ja avatud valitsemine

Tegevus arengukavas	Hinnang tegevuse täitmisele
	ettepanekut. Rahvahääletus parimate ideede välja selgitamiseks on plaanitud 2022. aasta algusesse.
Valga valla mobiilirakenduse arendus (valla äpp).	Mobiili äpp on kasutusel, selle arendamiseks on moodustatud töörühm.
Üle vallalise infosüsteemi loomine (sise TV ja ekraanid Jaamahoones ning suuremates bussipeatustes, külakeskustes jne), mille kaudu saab vallakodanik informatsiooni vallasündmuste ja tegevuste kohta).	

E13 – Tulemuslik koostöö naaberomavalitsuste ja partneritega

Tegevus arengukavas	Hinnang tegevuse täitmisele
Koostöö naaberomavalitsustega ühistranspordi, haridus- ja sotsiaalhooletanduasutuste teenuste pakkumisel; jäätmekäitluse ja veemajanduse arendamisel; spordiobjektide, kergliiklusteede ja valda suunduvate teede arendamisel.	Koostöös Otepää ning Tõrva Vallavalitsusega viidi ellu projekt „Valgamaa kohalike omavalitsuste ringmajanduse võimekuse ja eesmärkide audit“. Projekti eesmärgiks oli suurendada jäätmete liigiti kogumise võimekust kohalikes omavalitsustes ning arendada ringmajanduse taristut, biojäätmete käitlemist ja soetada tegevusteks vajalik inventar.
Osalemine Valgamaa Omavalitsuste Liidu, Valgamaa Arenguagentuuri ning Eesti Linnade ja Valdade Liidu töös.	Valga vald osaleb liikmena nii Valga maakonda koondavas Valgamaa Omavalitsuste Liidu tegevustes kui ka Eesti Linnade ja Valdade Liidu töös. Toimib koostöö Valgamaa Arenguagentuuriga.
Erinevates programmides, võrgustikes ja organisatsioonides osalemine.	Tartu2024 Euroopa Kultuuripealinn koostööpartner. MTÜ Johannes Mihkelsoni Keskus projekti „Töökoht igapähele“ projektipartner.
Osalemise jätkamine Leader programmides.	Vald osaleb Leader programmis, jagab kultuurikollektiividele projektitoetusi Leader projekti omaosaluse tarbeks.
Koostöö laiendamine sõprusomavalitsustega Eestis ning koostöösuhte kandepinna laiendamine ja tulemuslikkuse kasvatamine.	
Koostöö suuremate keskuste ja organisatsioonidega ettevõtlusürituste vahendamiseks.	

E14 – Tulemuslik piiriülene koostöö ja kogemuste vahetamine välispartneritega (rahvusvahelistumine)	
Tegevus arengukavas	Hinnang tegevuse täitmisele
Osalemine Eesti-Läti valitsuskomisjoni töös ja Eesti-Läti riigipiiriga piirnevate kohalike omavalitsuste ümarlaua moodustamine.	
Valga-Valka kohalike omavalitsuste piirkondliku piiriülese koostöö komisjoni moodustamine eesmärgiga moodustada ühine koostööruum kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr 45/2001.	
Kaksiklinnadevahelise koostöö arendamine ning kogemuste vahetamine erinevates valdkondades.	Regulaarne koostöö naaberomavalitsuste Valga valla ja Valka kihelkonna vahel.
Rahvusvahelistes programmides, võrgustikes ja organisatsioonides osalemine.	
Säästvat, nutikat ja integreeritud linnaarengut toetavates ja propageerivates võrgustikes ja projektides osalemine (URBACT, Targa linna tippkeskus, European Green Leaf jt).	Osalemine Urbact võrgustiku projektis Space4People, millega otsitakse uut visiooni Valga linna Vabaduse tänavale. Projekt on ellu kutsunud Saksamaa Bielefeldi linna juhtimisel ning selles osalevad üheksa omavalitsust üle Euroopa Bielefeld Saksamaalt, Serres Kreekast, Panevėžys Leedust, Arad Rumeeniast, Guía de Isora Hispaaniast, Turu Soomest, Saint-Germainen-Laye Prantsusmaalt, Badalona Hispaaniast, Nazaré Portugalist ning Valga Eestist.
Piiriülese koostöö laiendamine sõprusomavalitsustega ning koostöösuhete kandepinna laiendamine ja tulemuslikkuse kasvatamine.	
Piiriüleste ettevõtlus- ja tööhõivealaste koostöökontaktide vahendamine sõpruslinnade võrgustiku kaudu.	
Valga valla ja Valka kihelkonna ametnike piiriülene koostöö.	
Valga valla uuenduslike ideede ja rakenduste rahvusvaheline esitlemine ja turundamine.	Valga tutvustas septembris Veneetsia arhitektuuri biennaalil kahanevate linnade võimalusi. Kohapeal üles pandud näitus „Plats! Väärikas kahanemine“ koondas kokku väikelinnade (sh Valga) kogemused toimetulekul rahvaarvu vähenemisega. Väljapaneku keskmeks oli tühjenenud linnade vabanemine üleliigsetest hoonetest ja linnaruumi ümbermõtestamine.
Mobiilne seire piiriülesest liikumisest koostöös riigiasutustega ning võimalike lahenduste testimine/piloteerimine.	
Kiirete ja paindlike ühenduste toetamine Venemaa ja Euroopa suunal.	

E14 – Tulemuslik piiriülene koostöö ja kogemuste vahetamine välispartneritega (rahvusvahelistumine)	
Tegevus arengukavas	Hinnang tegevuse täitmisele
Koostöö tõhustamine Läti Vabariigiga teenuste arendamise ja ressursside mõistliku paigutamise ning päästealase võimekuse ja abi kohaoleku tagamiseks – kiirabi, Punane Rist, päästeteenistus, politsei ja vabatahtlikud ühendused.	
Valga valla kodulehe vene- ja ingliskeelne arendus.	
Rahvusvaheliste kontaktide ja Valga valla sõprussuhete kajastamine kodulehel ning sõprusomavalitsustega vastastikuste koostöövormide arendamine.	

Valla osalusega äriühingud

AS Valga Vesi

AS Valga Vesi põhiülesanne on oma klientidele kvaliteetse vee- ja kanalisatsiooniteenuse osutamine ning uute klientide liitmine ühisveevärgi ja kanalisatsiooniga. Lisaks on AS Valga Vesi põhitegevuse hulka arvatud tänavavalgustuse korrashoid ja arendamine kogu valla territooriumil. Vastavalt Valga Vallavolikogu 29.12.2021 otsusega on AS Valga Vesi määratud vee-ettevõtjaks kogu Valga vallas ning seoses sellega hakkab ettevõtte alates 2022. aastast teenindama kahte uut piirkonda – Kalliküla ja Tsirgumäe.

AS Valga Vesi vee realiseerimine oli 2021. aastal 386,2 tuh m³, sellest majapidamiste tarbimine 300,6 tuh m³ ja ettevõtete tarbimine 85,6 tuh m³. Reovett puhastati 825,6 tuh m³, millest elanikkonnale 293,5 tuh m³ ja ettevõtlusele 123,5 tuh m³, ülejäänud osa tulenes infiltratsioonist.

2021. aastal alustati ja lõpetati Lüllemäe veemajandusprojekti projekteerimistööd. Projekti lõpptulemusena rajatakse ja rekonstrueeritakse 2022. aasta jooksul 240m veetorustikke ning üle 2000m kanalisatsioonitorustikke, rajatakse kolm reoveepumplat ning rekonstrueeritakse olemasolev reoveepuhasti. SA Keskkonnainvesteeringute Keskuse keskkonnaprogrammi meetmesse esitati Kaagjärve piirkonna veemajandusprojekt taotlus, mis sai ka positiivse rahastusotsuse. 2021. aastal viidi läbi hange projekteerimis- ja ehitustööde teostamiseks. Tsirguliinas ehitati uued ühisveevärgi trassid alevikus Valga maanteel. Tänavavalgustust rajati Valga linnas Pedeli Rannajärve äärsel kergliiklusteel ning Hargla ja Tsirguliina koolide ümbruses, kus siiani valgustus puudus.

Jätkus koostöö Maaülikooli ja Valga Vallavalitsusega sademevee valgala uurimiseks ja modelleerimiseks Valga linnas. Samuti valmistati ette uut Valga valla ÜVK arengukava aastateks 2022-2035.

Järgmise aasta perspektiivis on plaanis lõpetada Lüllemäe küla ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni rekonstrueerimisprojekt. SA Keskkonnainvesteeringute Keskuse poolt kiideti heaks ka Kaagjärve küla ühisveevärgi ja -kanalisatsioonirajatiste rekonstrueerimise projekt ning need tegevused

viiakse ellu ajavahemikus 2022-2023. Tsirguliina piirkonnas on järgmisesse aastasse kavandatud aleviku Tehase tänava ühisveevärgi- ja kanalisatsioonitrasside ehitus. Investeeringuid vajavad lisaks veel Valga veetöötusjaama automaatika ja linna reovee peapumpla võreseade. Nende töödega on kavas alustada 2022. aastal. Kuna ettevõtte ülesannete hulka lisandub alates 2022. aastast sademe- ja drenaaživee ning muu pinnase- ja pinnavee ärajuhtimine, puhastamine, korrashoid ning investeeringute tegemine eeltoodud süsteemide parendamiseks, siis tuleb lähteülesandena kaardistada olemasolev olukord ning teha ära kõige hädavajalikumad tööd. Tänavavalgustuse osas on plaanis 2022. aasta maikuu lõpuks ehitada ja rekonstrueerida Pedeli Veskijärve tänavavalgustus.

Seisuga 31.12.2021 kuulus ettevõtte nõukogusse seitse liiget. Aasta keskmine töötajate arv oli 19,5 ning tööjõukulu koos maksudega 516,5 tuh eurot.

Valla sihtasutused

SA Valga Isamaalise Kasvatuse Püsiekspositsioon

Sihtasutuse eesmärgiks on pakkuda Valga linnas isamaalise kasvatuse ja kaitsetahte arendamisega seotud teadmisi ja teenuseid ning militaarses stiilis vabaaja tegevusi. Muuseumi õppeklassi ja territooriumi kasutatakse riigikaitse õppe läbi viimiseks nii Valga Gümnaasiumi kui ka teiste Eesti koolide gümnaasistidele.

2021. aastat hindab muuseum töötulemuste poolest heaks. On korraldatud mitmeid üritusi, nende seas juba traditsiooniks saanud Valga Militaarajaloo Festival (tänavu aasta XIII). Jätkus koostöö Siseministeeriumi, Kaitseministeeriumi, Kultuuriministeeriumi, Eesti Kaitsevägega, Kaitseleiiduga, Politsei- ja Piirivalveametiga, Kaitseressursside Ametiga, Kaitsepolitseiga, Sisekaitseakadeemiaga, Eesti Sõjahaudade Liidu, Eesti Punane Risti, Eesti Endiste Metsavendade Liidu, Muinsuskaitseameti, Eesti Sõjamuuseumi, Laidoneri Seltsi, Eesti Eruohvitseride Kogu, Eesti Akadeemilise Sõjaajaloo Seltsi, Eesti NATO Ühingu MEMENTO, Eesti Piirivalve Ohvitseride Kogu, Lõunapiiri Ohvitseride Kogu, Eesti Endiste Poliitvangide Ühingu, omavalitsuste, koolide ning sama valdkonna muuseumidega. Planeeritud tegevuste läbiviimist takistas oluliselt koroonaviiruse levik ning sellega kaasnenud piirangud, mistõttu jäi muuseumi tegelik omatulu märkimisväärselt väiksemaks eelarves planeeritust. Aasta jooksul jätkati teemapargi ja ekspositsioonide arendamist ja korrastamist, milleks saadi ühekordset rahastust ka riigi poolt eraldatud Covid-19 investeeringutoetustest. Erinevate osapoolte kaasabil tegeletakse edasi sõjaajaloolise materjali kogumise ja uurimistööga. Muuseumi tegevust finantseerisid 2021. aastal Valga Vallavalitsus 131,0 tuh euroga, Sisekaitseakadeemia 29,0 tuh euroga ja Eesti Sõjamuuseum 10,5 tuh euroga. Muuseumi omatulusid laekus ligi 55,5 tuh eurot, mis on umbes viiendik kogutuludest.

Lähiaastate kurss on endiselt teemapargi välja arendamine, ekspositsioonide kaasajastamine ja reklaamimine. Järgneval aastal on plaanis investeerida muuseumihoone juurdeehitusse. Muuseumi arenguplaanidele on suureks takistuseks personali nappus ja madalad palgad, eelarveliste vahendite vähesus ja ruumikitsikus.

Seisuga 31.12.2020 oli nõukogu liikmeid viis, sihtasutuses töötas viis inimest, aruandeperioodil maksti töötasudeks koos maksudega 92,16 tuh eurot.

SA Taheva Sanatoorium

Ettevõtte põhieesmärgiks on järgmiste sotsiaalhoolekandeteenuste osutamine:

- asendushooldusteenus. See on sotsiaalteenus, mille eesmärk on pika- või lühiajaliselt lapse heaolu ja õiguste tagamine, lapsele tema põhivajaduste rahuldamiseks peresarnaste elutingimuste võimaldamine, lapsele turvalise ja arenguks soodsa elukeskkonna loomine ning lapse ettevalmistamine võimetekohaseks toimetulekuks täisealisena. Teenust osutatakse peresüsteemil, kus peresse võib kuuluda kuni kuus last. Aruandeaastal olid kasvandikud paigutatud kolme peremajja, kuna viimastel aastatel on nõudlus vähenenud ja osad teenusel olevad lapsed saanud täisealiseks, sulgeti aasta lõpu seisuga üks peremajadest. Aasta jooksul sai teenust 19 last, seisuga 31.12.2021 oli teenusel 13 last;
- üldhooldusteenus. See on väljaspool isiku kodu osutatav sotsiaalteenus, mille eesmärk on turvalise keskkonna ja toimetuleku tagamine täisealisele isikule, kes terviseseisundist, tegevusvõimest või elukeskkonnast tulenevatel põhjustel ei suuda kodustes tingimustes ajutiselt või püsivalt iseseisvalt toime tulla. Sotsiaalkindlustusameti tegevusloale vastavalt võib Taheva Sanatoorium teenust osutada 59-le kliendile. Seisuga 31.12.2021 oli teenusel 69 isikut, neist 51 Tsirgumäe osakonnas ja 18 Kalliküla osakonnas. Hooldekodu kohamaksumus oli 920-950 eurot kuus;
- erinevad erihoolekandeteenused puuetega inimestele, seisuga 31.12.2020 oli teenustel kokku 35 isikut:
 - ööpäevaringne erihoolduse teenus, mis tagab isiku ööpäevaringse hooldamise ja arendamise, isiku iseseisva toimetuleku säilimise ja suurenemise ning turvalise elukeskkonna. Tegevusluba võimaldab teenust osutada kuni kümnele isikule. Seisuga 31.12.2021 oli teenuse saajaid kümme;
 - toetatud elamise teenus, mis toetab isiku sotsiaalset toimetulekut ja integratsiooni temale eluruumi kasutusse andmise võimaluse loomise kaudu koos juhendamise ja juhendamise ja igapäevaelu korraldamises. Sihtasutus võib teenust osutada maksimaalselt 15 inimesele, seisuga 31.12.2021 oli teenuse saajaid üheksa;
 - igapäevaelu toetamise teenus, mis toetab isiku parimat võimalikku iseseisvat toimetulekut ja arengut psühhosotsiaalse toimetuleku toetamise, igapäevaelu toimetulekuoskuste ja tööoskuste kujundamise ning isiku lähedaste nõustamise kaudu. Väljastatud tegevusloa kohaselt võib teenust osutada kuni 15 inimesele, seisuga 31.12.2021 oli teenuse saajaid üheksa;
 - kogukonnas elamise teenus on isiku põhivajaduste rahuldamiseks ja arenguks soodsa peresarnase elukorralduse loomine, et suurendada isiku iseseisvat toimetulekut ja arendada igapäevaste tegevuste korraldamise oskusi ühistegevuste kaudu. Sanatoorium või teenust osutada maksimaalselt kümnele inimesele, seisuga 31.12.2021 oli teenuse saajaid kümme.

Laekumiste vähenemine ja kasvavad energiahinnad tingisid vajaduse teha struktuuris muudatusi, mille järel kaotati kasvatajate ametikohti ning arendusjuhi ja majandusjuhtaja ametikoht, eri- ja

asendushooldust hakkab senise kahe juhi asemel juhtima üks juhataja jne. 2021. aastal remonditi ja sisustati kogukonnas elamise, ööpäevaringse erihoolduse ja toetatud elamise klientide eluruume, renoveeriti päevakeskuse köök ja soetati uus köögimööbel koos vajaliku tehnikaga. Turvalisuse tõstmiseks paigaldati asutuse territooriumile kaamerad ja valvesüsteem.

Lähiaastatel on plaanis peahoonesse paigaldada lift, mis annab parema võimaluse riskide maandamiseks nakkushaiguste leviku olukorras, aga tagab ka tõhusama klientide, personali, toidu ja pesu liikumise eri korruste vahel. Hüppeliselt kallinenud energiahindade valguses otsitakse ka uusi lahendusi soojuse tagamiseks ja taastuvenergialahenduste kasutuselevõtuks. Seoses erihoolekandeteenuse ja asenduskoduteenuse klientide arvu vähenemisega on vaja arendada välja uusi teenuseid või laiendada väljaspoole kodu osutatavat üldhooldusteenust. Senisest enam tuleb kvaliteedi tõstmiseks panustada ka töötajate täiendkoolitusse.

Seisuga 31.12.2021 kuulus SA Taheva Sanatooriumi nõukogusse kolm liiget, täidetud ametikohti oli 51,7. Aruandeperioodil maksti töötasudeks koos maksudega 759,31 tuh eurot.

Valla valitseva ja olulise mõju all olevate üksuste olulisemad finantsnäitajad on esitatud järgnevas tabelis.

Tabel 4. Valitseva ja olulise mõju all olevate äriüksuste finantsnäitajad 2021. aastal

	Osaluse määr, %	Tulemiaruaande näitajad 2021			Aruandeaasta tulem
		Tegevustulud	Tegevuskulud	Finantstulud ja -kulud	
AS Valga Vesi	100	1 580 746	-2 185 929	-5 009	-610 192
SA Taheva Sanatoorium	100	1 262 923	-1 267 620	-2 148	-6 845
SA Valga Isamaalise Kasvatuse Püsiekspositsioon	100	248 225	-243 916	6	4 315

Ülevaade sisekontrollisüsteemist

Vallavalitsuse, hallatavate asutuste ning valitseva mõju alla olevate äriühingute ja sihtasutuste tegevuse seaduslikkust, otstarbekust ja tulemuslikkust ning valla vara kasutamise sihipärasust kontrollib ja hindab volikogu revisjonikomisjon. Revisjonikomisjon on kinnitatud aruandeaastal tööplaan ja tegevuskava aastaks 2021. Aruandeaasta jooksul toimus 11 koosolekut ja käsitleti kolme suuremat teemat (SA Taheva Sanatooriumi nõukogu tegevus, spordi- ja huvihariduse rahade kasutamine, Valga Spordi ja spordiklubidega seonduv temaatika).

Tõhusat sisekontrollisüsteemi iseloomustavad asutusesiseste protseduurireeglite olemasolu ja nende täitmine ning täitmise jälgimine, organisatsioonikultuuri arendamine, töötajate professionaalsus, kohustuste lahusus asutuse funktsioonide täitmisel, tehingute dokumenteerimine ja autoriseerimine ning järelevalve toimimine.

Sisekontrolli eeskiri, milles on sätestatud sisekontrolli põhimõtted, on kinnitatud Valga Vallavalitsuse 30.12.2019 käskkirjaga nr 4-1/37. Vallavalitsuse struktuuris, vallavanema alluvuses on moodustatud sisekontrolöri ametikoht.

Valla ametnike ja töötajate töökorraldust reguleerivad ametijuhendid, erinevad asutusesised korrad ja juhendid. Üldise elektronposti kaudu toimub personali informeerimine erinevate seaduste ja kordade muutustest. Asjaajamine on dokumenteeritud ja kasutatakse dokumendihaldustarkvara Amphora.

Ennetavate meetmetena rakendatakse veel ametnike ja töötajate töökohustuste lahusust, tegevuste kooskõlastatust ja kinnitamist, ametnike ja töötajate erialast täiendkoolitust, valla IT-süsteemi tehnoloogilisi võimalusi ja füüsilisi juurdepääsupiiranguid.

Vallavalitsuse ning tema haldusala sisekontrollisüsteem toimib nõutaval tasemel ja selle tõhususe tagavad:

- kõigi valla struktuuriüksuste põhiliste tegevuste reglementeeritus;
- ühtse finantsarvestuse ja dokumendihalduse tarkvara kasutamine;
- infosüsteemide juurdepääs ainult selleks volitatud ametnikel, määratud ametnike ligipääs andmefailidele ja serveritele;

KONSOLIDEERIMISGRUPI RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE**KONSOLIDEERITUD BILANSS**

Eurodes

	Lisa	31.12.2021	31.12.2020
VARAD			
Käibevara kokku		6 839 547	7 555 196
Raha	2	5 374 314	4 426 034
Maksu-, lõivu- ja trahvinõuded	3	895 593	890 297
Muud nõuded ja ettemaksed	4	549 422	2 235 110
Varud	5	20 218	3 755
Põhivara kokku		63 728 202	63 502 635
Osalused tütar- ja sidusettevõtjates	7	3 253 157	2 869 292
Kinnisvarainvesteeringud	8	66 500	71 946
Materiaalne põhivara	9	58 909 740	59 054 739
Immateriaalne põhivara	10	2 375	10 228
Bioloogilised varad	11	1 496 430	1 496 430
VARAD KOKKU		70 567 749	71 057 831
KOHUSTISED JA NETOVARA			
Lühiajalised kohustised kokku		4 115 201	4 874 496
Saadud maksude, lõivude ja trahvide ettemaksed		1 109	0
Võlad tarnijatele		791 809	865 554
Võlad töötajatele		241 391	226 582
Muud kohustised ja saadud ettemaksed	12	1 895 755	2 684 320
Laenukohustised	14	1 185 137	1 098 040
Pikaajalised kohustised kokku		10 443 459	10 828 596
Laenukohustised	14	10 443 459	10 828 596
Netovara kokku		56 009 089	55 354 739
Kassareserv		31 956	31 956
Eelmiste perioodide akumulieeritud tulem		55 332 759	50 438 363
Aruandeaasta tulem		644 374	4 884 420
KOHUSTISED JA NETOVARA KOKKU		70 567 749	71 057 831

KONSOLIDEERITUD TULEMIARUANNE

Eurodes

	Lisa	2021	2020
TEGEVUSTULUD			
Maksutulud	3	10 364 843	10 064 594
Tulud kaupade ja teenuste müügist	17	3 519 137	3 427 705
Saadud toetused	16	13 014 175	18 364 696
Muud tegevustulud	18	54 376	-224 481
Tegevustulud kokku		26 952 531	31 632 514
TEGEVUSKULUD			
Antud toetused	19	-2 212 619	-2 211 308
Tööjõukulud	20	-13 485 751	-13 578 207
Majanduskulud	21	-6 483 476	-5 784 515
Muud tegevuskulud	22	-1 420 961	-1 991 924
Põhivara amortisatsioon ja ümberhindlus	8;9;10	-2 987 508	-3 609 448
Tegevuskulud kokku		-26 590 315	-27 175 402
Aruandeperioodi tegevustulem		362 216	4 457 112
Finantstulud ja -kulud			
Finantstulud ja -kulud		282 158	427 308
Intressikulud laenukohustistelt	14	-102 015	-86 695
Tulem osalustelt		383 866	514 196
Tulu hoiustelt ja väärtpaberitelt	2	660	266
Muud finantstulud ja -kulud		-353	-459
ARUANDEPERIOODI TULEM		644 374	4 884 420

KONSOLIDEERITUD RAHAVOOGUDE ARUANNE

Eurodes

	Lisa	2021	2020
RAHAVOOD PÕHITEGEVUSEST			
Aruandeperioodi tegevustulem		362 216	4 457 112
Korrigeerimised			
Põhivara amortisatsioon ja ümberhindlus	8;9;10	2 987 508	3 609 448
Põhivara soetusega kaasnev käibemaksukulu		514 186	1 165 123
Kasum/kahjum materiaalse põhivara müügist		4 315	291 054
Saadud sihtfinantseerimine põhivara soetuseks	16	-1 999 548	-7 097 664
Antud sihtfinantseerimine põhivara soetuseks		148 474	0
Kokku korrigeeritud tegevustulem		2 017 151	2 425 073
Põhitegevusega seotud käibevarade netomuutus		294 856	-409 179
Põhitegevusega seotud kohustiste netomuutus		125 733	-3 652
Kokku rahavood põhitegevusest		2 437 740	2 012 242
RAHAVOOD INVESTEERIMISTEGEVUSEST			
Tasutud materiaalse põhivara eest		-3 628 315	-8 031 734
Laekunud kinnisvarainvesteeringute ja materiaalse põhivara müügist		82 468	93 728
Laekunud sihtfinantseerimist põhivara soetuseks		2 666 789	5 976 537
Makstud sihtfinantseerimist põhivara soetuseks		-209 444	0
Laekunud intressid ja muud finantstulud		612	238
Kokku rahavood investeerimistegevusest		-1 087 890	-1 961 231
RAHAVOOD FINANTSEERIMISTEGEVUSEST			
Laekunud saadud laenud		800 000	3 000 000
Tagasi makstud laenud		-1 088 010	-1 041 940
Tasutud kapitalirendi põhiosa maksed		-10 030	-12 844
Tasutud intressid ja muud finantskulud		-103 530	-87 952
Kokku rahavood finantseerimistegevusest		-401 570	1 857 264
PUHAS RAHAVOOG			
Raha ja selle lähendid perioodi algul	2	4 426 034	2 517 759
Raha ja selle lähendid perioodi lõpul	2	5 374 314	4 426 034
Raha ja selle lähendite muutus		948 280	1 908 275

KONSOLIDEERITUD NETOVARA MUUTUSTE ARUANNE

Eurodes

	Lisa	Kassareserv	Akumuleeritud tulem	Kokku
Saldo 31.12.2019		31 956	50 428 373	50 460 329
Põhivara ümberhindlus	9	0	9 990	9 990
Aruandeaasta tulem		0	4 884 420	4 884 420
Saldo 31.12.2020		31 956	55 322 783	55 354 739
Põhivara ümberhindlus	9	0	9 976	9 976
Aruandeaasta tulem		0	644 374	644 374
Saldo 31.12.2021		31 956	55 977 133	56 009 089

EELARVE TÄITMISE ARUANNE

Eurodes

Kirje nimetus	Esialgne eelarve	Lõplik eelarve	Eelarve täitmine
PÕHITEGEVUSE TULUD KOKKU	21 471 381	22 354 909	22 698 752
Maksutulud	10 096 200	10 067 978	10 364 843
Tulud kaupade ja teenuste müügist	1 264 364	1 276 185	1 344 572
Saadavad toetused tegevuskuludeks	10 030 817	10 930 245	10 936 826
Muud tegevustulud	80 000	80 501	52 511
PÕHITEGEVUSE KULUD KOKKU	20 493 518	21 690 778	20 963 339
Üldised valitsussektori teenused	2 413 925	2 313 933	2 052 321
Avalik kord ja julgeolek	27 100	36 593	34 974
Majandus	633 508	889 280	861 059
Keskkonnakaitse	523 212	646 052	694 810
Elamu- ja kommunaalmajandus	1 269 104	1 372 832	1 411 669
Tervishoid	2 500	2 500	2 864
Vabaaeg, kultuur ja religioon	2 375 342	2 578 530	2 434 836
Haridus	10 234 470	10 537 316	10 270 998
Sotsiaalne kaitse	3 014 357	3 313 742	3 199 808
PÕHITEGEVUSE TULEM	977 863	664 131	1 735 413
INVESTEERIMISTEGEVUSE TULUD	50 000	1 323 581	2 081 881
Põhivara müük (+)	50 000	50 000	81 968
Põhivara soetuseks saadav sihtfinantseerimine (+)	0	1 273 581	1 999 277
Osaluste müük (+)	0	0	0
Finantstulud (+)	0	0	636
INVESTEERIMISTEGEVUSE KULUD	3 833 602	5 585 859	3 524 381
Üldised valitsussektori teenused	109 377	92 956	94 995
Majandus	1 501 241	1 814 827	1 635 983
Keskkonnakaitse	96 174	134 956	94 328
Elamu- ja kommunaalmajandus	547 561	676 836	472 143
Vabaaeg, kultuur ja religioon	616 434	1 564 165	631 889
Haridus	513 316	852 620	458 007
Sotsiaalne kaitse	316 294	316 294	41 843
Finantskulud	133 205	133 205	95 193
INVESTEERIMISTEGEVUS KOKKU	-3 783 602	-4 262 278	-1 442 500
EELARVE TULEM (ÜLEJÄÄK (+) / PUUDUJÄÄK (-))	-2 805 739	-3 598 147	292 913
FINANTSEERIMISTEGEVUS	-192 106	-192 106	-192 072
Kohustuste võtmine (+)	800 000	800 000	800 000
Kohustuste tasumine (-)	-992 106	-992 106	-992 072
LIKVIIDSETE VARADE MUUTUS (+ suurenemine, - vähenemine)	-2 997 845	-3 790 253	876 467
Nõuete ja kohustuste saldo muutus	0	0	775 626
EELARVE KOGUMAHT	25 319 226	28 268 743	25 479 792

Eelarve vastuvõtmise kuupäev:	26.02.2021 määrus nr 123
Lisaeelarvete vastuvõtmise kuupäevad:	21.06.2021 määrus nr 133
	27.08.2021 määrus nr 137
	19.01.2022 määrus nr 4

Netovõlakoorumus: 31,20 %

Eelarve täitmise aruanne on koostatud vallavalitsuse kui juriidilise isiku kohta ja vastab oma koosseisult konsolideerimata finantsaruannetele.

Eelarve täitmise aruanne on koostatud tekkepõhisel printsiibil.

Eelarve täitmise aruannet selgitab lisa nr 26

Lisa 1 Aastaruande koostamisel kasutatud arvestuspõhimõtted

Valga Vallavalitsuse 2021. aasta konsolideeritud raamatupidamise aastaruanne on koostatud lähtuvalt Eesti finantsaruandluse standardist. Eesti finantsaruandluse standard tugineb rahvusvaheliselt tunnustatud arvestuse ja aruandluse põhimõtetele. Selle põhinõuded on kehtestatud raamatupidamise seaduses, mida täiendavad Raamatupidamise Toimkonna poolt välja antud juhendid ning avaliku sektori finantsarvestuse ja –aruandluse juhend (edaspidi üldeeskiri).

Konsolideerimisgrupi raamatupidamise aastaruanne on koostatud eurodes.

Raha ja selle lähendid

Raha ja selle lähenditena kajastatakse bilansis sularaha kassas, raha teel, arvelduskontode jääke ning üleöö deposiite.

Maksu-, lõivu-, trahvi- ja muud nõuded

Nõuded kajastatakse bilansis nõudeõiguse tekkimise momendil ning hinnatakse lähtuvalt tõenäoliselt laekuvatest summadest. Nõuete laekumise tõenäosust hinnatakse iga kliendi kohta eraldi, arvestades teadaolevat informatsiooni maksevõime kohta. Aruandeperioodil laekunud, eelnevalt kuludesse kantud nõuded kajastatakse aruandeperioodi ebatõenäoliste nõuete kulu vähenduseks. Nõue loetakse lootusetuks kui juhtkonna hinnangul puuduvad võimalused selle sisse nõudmiseks. Kõik lootusetud nõuded kantakse bilansist välja.

Varud

Varud võetakse arvele soetamismaksumuses, mis koosneb ostuhinnast ning kõikidest soetamisega seotud kuludest. Varude soetamismaksumuse arvutamisel lähtutakse kaalutud keskmise soetusmaksumuse meetodist.

Aegunud varude mahakandmisi kajastatakse aruandeaasta kuluna. Varude kuluks kandmisel kasutatakse kaalutud keskmise soetusmaksumuse meetodit.

Osalused konsolideerimata aruannetes

Aruandekohustuslase bilansis kajastatakse tuletatud soetusmaksumuses neid osalusi sihtasutustes, mittetulundusühingutes ja äriühingutes, mille üle aruandekohustuslasel on valitsev mõju. Tuletatud soetusmaksumuses kajastatakse konsolideerimata aruannetes ka osalusi olulise mõju all olevates äriühingutes (sidusettevõtjad). Alla 50%-lisi osalusi sihtasutustes ja mittetulundusühingutes ei kajastata bilansis, vaid need on soetamisel kajastatud kuluna.

Tuletatud soetusmaksumuseks loetakse kuni 31.12.2003 soetatud osaluste korral nende väärtuskapitaliosaluse meetodil ning peale 31.12.2003 soetatud osaluste korral nende soetusmaksumuses. Tuletatud soetusmaksumus hinnatakse alla, kui osaluse objekti omakapitalist aruandekohustuslasele kuuluv osa (valitseva mõju all olevate sihtasutuste ja mittetulundusühingutekorral nende omakapital tervikuna) on langenud allapoole bilansilist väärtust. Kajastatud allahindlusi taastatakse järgmistel perioodidel, kuid mitte kõrgemale tuletatud soetusmaksumusest.

Konsolideeritud aruandes kajastatakse osalusi kapitali osaluse meetodil.

Konsolideerimine

Valitseva mõju all olevateks üksusteks on sihtasutused, mittetulundusühingud, milles Valga Vallavalitsus omab mõjuvõimu määrata finants- ja tegevuspoliitikat. Äriühingute puhul peetakse valitseva mõju olemasolu siis kui linna osalus ühingus on üle 50%-i. Valitseva mõju all olevate

üksuste tegevus kajastub konsolideeritud raamatupidamise aruandes alates valitseva mõju tekkimisest kuni selle katkemiseni. Valitseva mõju all olevate üksuste finantsnäitajad on konsolideeritud rida-realt. Grupisisised nõuded, kohustused, tulud ja kulud on elimineeritud.

Osalused sihtasutustes ja mittetulundusühingutes

Aruandekohustuslase bilansis kajastatakse neid osalusi sihtasutuste ja mittetulundusühingutes, mille üle raamatupidamiskohustuslasel on valitsev või oluline mõju.

Osalused tütar- ja sidusettevõtjates

Tütarettevõtjat loetakse kontrolli all olevaks kui aruandekohustuslane omab üle 50% tütarettevõtja hääleõiguslikest aktsiatest või osadest, on võimeline kontrollima tütarettevõtja tegevus- ja finantspoliitikat või omab õigust nimetada või tagasi kutsuda enamikku nõukogu liikmetest. Sidusettevõtte on ettevõtte, mille üle emasettevõttel on oluline mõju, kuid mis ei allu tema kontrollile. Üldjuhul on olulise mõju olemasolu juhul, kui ettevõtte omab sidusettevõttes 20% kuni 50% hääleõiguslikest aktsiatest või osadest.

Materiaalne põhivara

Materiaalseks põhivaraks loetakse varasid kasuliku tööeaga üle ühe aasta ja soetamismaksumusega alates 5 000 eurost ilma käibemaksuta. Käibemaks kantakse kohe kuluks soetusmomendil. Varad, mille kasulik tööiga on üle ühe aasta, kuid mille soetusmaksumus on alla 5 000 euro, kantakse vara kasutusele võtmisel kulusse. Kuludesse kantud väheväärtuslike varade üle peetakse arvestust bilansiväliselt. Kui materiaalse põhivara objekt koosneb üksteisest eristatavatest olulistest komponentidest, millel on erinevad kasulikud eluead, võetakse need komponendid raamatupidamises arvele eraldi vara objektina. Põhivara rekonstrueerimisväljaminekud, mis pikendavad vara kasulikkust tööiga ning tõstavad vara kvaliteeti või tööjõudlust, kapitaliseeritakse bilansis põhivarana. Põhivara remondi- ja hoolduskulud, mida tehakse eesmärgiga säilitada vara esialgset väärtust, kajastatakse aruandeperioodi kuludes.

Põhivarasid kajastatakse soetamismaksumuses, millest on maha arvestatud akumulieeritud kulum ning võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused. Kulumi arvestamisel kasutatakse lineaarset meetodit. Kulumi norm määratakse igale põhivara objektile eraldi, sõltuvalt vara kasulikust tööeast.

Kulumi normid aastas põhivara gruppidele on järgmised:

Põhivara grupp	Kulumi norm protsentides
Hooned, eluhooned, korterid	2 - 5
Rajatised	2 -10
Masinad ja seadmed	10 - 30
Transpordivahendid	10 - 25
Info- ja kommunikatsioonitehnoloogia seadmed	20 -50
Muu inventar, tööriistad, seadmed	10 - 50

Maad ja kunstiväärtusi, mille väärtus aja jooksul ei vähene, ei amortiseerita.

Ümberhindlus

Aastatel 2003 kuni 2005 viidi läbi kinnisvarainvesteeringute ja materiaalse põhivara ühekordne ümberhindlus, mis tulenes vajadusest võtta arvesse enne 1996. a toimunud hüperinflatsiooni ja korrigeerida varasemaid puudujääke raamatupidamises.

Seoses maareformi kestmisega on ümberhindluste kajastamist jätkatud ka peale 2005. a, võttes arvele aruandeperioodil mõõdistatud ja maakatastrisse kantud maad. Samuti võetakse ümberhindlusena jätkuvalt arvele aruandeperioodil omandatud peremehetut vara, mis on saadud seoses pärijate puudumisega.

Varade ümberhindamiseks kasutatakse eelisjärjekorras turuhinda. Objektide korral, millel turuhind puudub, kasutatakse õiglase väärtuse määramiseks jääkasendusmaksumuse meetodit. Maa arvele võtmiseks kasutatakse maksustamishinda, kui turuhind pole teada. Turuhinna puudumise korral on teistelt avaliku sektori üksustelt saadud põhivara lubatud erandjuhul võtta arvele ka üleandja bilansilises jääkmaksumuses (vt üldeeskiri § 18).

Immateriaalne põhivara

Immateriaalse põhivarana kajastatakse füüsilise substantsita vara kasuliku tööeaga üle ühe aasta ja soetamismaksumusega alates 5 000 eurost ilma käibemaksuta. Immateriaalset põhivara kajastatakse bilansis soetamismaksumuses, millest on maha arvatud akumulieeritud kulum ja võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused. Immateriaalset põhivara amortiseeritakse kuludesse lineaarsel meetodil kasuliku eluea jooksul. Uurimis- ja arenguväljaminekud kajastatakse üldjuhul tekkimise momendil kuluna.

Immateriaalse põhivara kulumi norm aastas on 10 – 50 protsenti.

Bioloogilised varad

Bioloogilised varad võetakse bilanssi arvele, kui nende soetusmaksumus on alates 5 000 eurost ilma käibemaksuta. Kogumina soetatud bioloogilised varad võib arvele võtta ühe tervikuna, kui kogumi väärtus tervikuna on alates ülaltoodud piirist.

Bioloogilisi varasid hinnatakse aastaaruande koostamise kuupäeva seisuga ümber õiglasesse väärtusesse ainult juhul, kui õiglase väärtuse hindamiseks on võimalik kasutada usaldusväärseid meetodeid. Kui õiglase väärtuse hindamine ei ole võimalik, kuna neid ei kasvatata müügiks, kajastatakse neid soetusmaksumuses, millest on maha arvatud kulum ja allahindlused.

Kapitalirent

Kapitalirendina käsitletakse rendilepingut, mille puhul kõik vara omandiga seonduvad riskid ja hüved kanduvad üle rentnikule. Kapitalirenti kajastatakse bilansis vara ja kohustisena renditud vara õiglase väärtuse summas või rendimaksute miinimumsumma nüüdisväärtuses, juhul kui see on madalam. Rendimaksed jaotatakse finantskuluks (intressikulu) ja kohustise jääkväärtuse vähendamiseks. Finantskulud jaotatakse rendiperioodile arvestusega, et intressimäär on igal ajahetkel kohustise jääkväärtuse suhtes sama. Kapitalirenti tingimustel renditud varad amortiseeritakse sarnaselt omandatud põhivaraga, kusjuures amortisatsiooniperioodiks on vara eeldatav kasulik eluiga või rendisuhte kehtivuse periood, olenevalt sellest, kumb on lühem. Kapitalirenti lepingute sõlmimisega otseselt kaasnevad rentniku poolt kantavad esmased otsekulutused kajastatakse renditava vara soetamismaksumuse koosseisus.

Kasutusrent

Kasutusrenti puhul kajastab renditavat vara oma bilansis rendileandja. Kasutusrenti maksed kajastatakse rendiperioodi jooksul rentniku poolt kuluna.

Eraldised ja tingimuslikud kohustised

Bilansis kajastatakse eraldisena enne bilansipäeva tekkinud kohustisi, millel on seaduslik või lepinguline alus või mis tulenevad aruandekohustuslase senisest tegevuspraktikast ning mille

suurust saab usaldusväärselt hinnata, kuid mille lõplik maksumus või maksetähtaeg ei ole kindlalt fikseeritud. Eraldiste hindamisel on lähtutud juhtkonna hinnangust ja kogemustest.

Lubadused, garantiid ja muud kohustised, mis teatud tingimustel võivad tulevikus muutuda kohustisteks, kuid mille kohustisena realiseerumise tõenäosus on alla 50%, on avalikustatud raamatupidamise aastaaruande lisades tingimuslike kohustistena.

Finantskohustised

Finantskohustised kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses, kasutades efektiivset intressimäära, v.a edasimüügi eesmärgil soetatud finantskohustised ja tuletisinstrumentid, mida kajastatakse õiglases väärtuses. Olulised tehingukulutused võetakse efektiivse intressimäära arvutamisel arvesse ja kantakse kohustise eluea jooksul intressikuludesse.

Kõik finantskohustised (võlad tarnijatele, võetud laenud, viitvõlad ning muud lühi- ja pikaajalised võlakohustised) võetakse arvele soetamismaksumuses, mis sisaldab kõiki soetamisega otseselt kaasnevaid kulutusi. Edasine kajastamine toimub korrigeeritud soetamismaksumuse meetodil. Finantskohustis liigitatakse lühiajaliseks kui selle tasumise tähtaeg on 12 kuu jooksul alates bilansipäevast. Ülejäänud finantskohustised on pikaajalised võlakohustised.

Sihtfinantseerimine

Sihtfinantseerimisena kajastatakse sihtotstarbeliselt antud ja teatud tingimustega seotud toetusi. Sihtfinantseerimist ei kajastata tuluna või kuluna enne, kui toetuse saaja on teinud kulutused, milleks sihtfinantseerimine oli ette nähtud ning eksisteerib piisav kindlus, et sihtfinantseerimine leiab aset. Saadud sihtfinantseerimise kajastamisel rakendatakse brutomeetodit, mille järgi kajastatakse nii saadud sihtfinantseerimist kui ka selle arvel tehtud kuludid või põhivara soetust mõlemaid eraldi. Tegevuskulude sihtfinantseerimise kajastamisel lähtutakse tulude ja kulude vastavuse printsiibist ning tulu sihtfinantseerimisest kajastatakse proportsionaalselt sellega seonduvate kuludega. Põhivara soetamise korral võetakse vara arvele tema soetusmaksumuses ning sihtfinantseerimise summa kajastatakse samal ajal tuluna.

Valuutas toimunud tehingute kajastamine

Valuutas fikseeritud tehingute kajastamisel on aluseks võetud tehingu toimumise päeval ametlikult kehtinud Euroopa Keskpanga valuutakursid. Valuutas saadud kasumid ja kahjumid kajastatakse tulemiaruanDES aruandeperioodi tulu ja kuluna.

Maksude arvestus

Põhivara või varude soetamisel tasutud mittetagastatavad maksud ja lõivud, sh käibemaks, mida ei saa arvata sisendkäibemaksuks, kajastatakse soetamishetkel kuluna ning neid ei kajastata varade soetamismaksumuse koosseisus.

Kassareserv

Kassareserv on moodustatud volikogu otsusega akumulieeritud tulemist eesmärgiga tagada omavalitsuse likviidsus. See väljendab ühtlasi likviidse rahana hoidmisele kuuluvat summat, mida võib kasutada aruandeaasta kestel laekumiste viibimisel eelarveliste kulude katmiseks, kuid see tuleb vähemalt aruandeaasta lõpuks rahana taastada.

Tulude ja kulude kajastamine

Tulude ja kulude arvestamisel rakendatakse tekkepõhisuse printsiipi. Tulu kajastatakse saadud või saadaoleva tasu õiglases väärtuses. Kaupade müügist saadavat tulu kajastatakse siis kui kõik olulised omandiga seotud riskid ja hüved on läinud üle ostjale ning müügitulu ja tehinguga seotud

kulu on usaldusväärset määratav. Tulu teenuste müügist kajastatakse teenuse osutamisel. Teenuse osutamisest saadavad tulud ja kasum kajastatakse proportsionaalselt samades perioodides nagu teenuse osutamisega kaasnevad kulutused.

Seotud osapooled

Osapooli on loetud seotuks juhul, kui üks osapool omab kontrolli teise osapoole üle või osalist mõju teise osapoole äriliste otsustele. Käesoleva aastaaruande koostamisel on loetud seotud osapoolteks:

1. Valitseva ja olulise mõju all olevad mittetulundusühingud, sihtasutused ja äriühingud, kelle juhtimises osaleb vallavalitsus oma hääleõigusega alates 20-st protsendist.
2. Volikogu liikmed, valitsuse liikmed, asutuste juhid ning vallavalitsuse mõju all olevate mittetulundusühingute, sihtasutuste ja äriühingute juhatuste ja nõukogu liikmed.
3. Eespool loetletud isikute lähedased pereliikmed ja nendega seotud ettevõtted.

Aruandekuupäevajärgsed sündmused

Konsolideerimisgrupi raamatupidamise aastaaruandes kajastuvad olulised vara ja kohustiste hindamist mõjutavad asjaolud, mis ilmnesid aruandekuupäeva ja aruande koostamiskuupäeva vahemikul, kuid on seotud aruandeperioodil või varasematel perioodidel toimunud tehingutega.

Aruandekuupäevajärgsed sündmused, mida ei ole varade ja kohustiste hindamisel arvesse võetud, kuid mis võivad oluliselt mõjutada järgmise aruandeaasta tulemust, avalikustatakse raamatupidamise aastaaruande lisades.

Eelarve täitmise aruanne

Eelarve täitmise aruanne on koostatud vallavalitsuse kohta (konsolideerimata) tekkepõhiselt ning selles kasutusel järgmised olulised erinevad arvestuspõhimõtted:

1. põhivara soetamisel tasutud summad kajastatakse eelarve täitmisel kuluna ning põhivara müügist laekunud summad tuluna, amortisatsiooni ja muid põhivaradega tehtud mitterahalisi tehinguid eelarve täitmise aruandes ei kajastata;
2. kaupade ja teenuste ning põhivarade soetamisel lisanduv käibemaks, mida ei saa arvata sisendkäibemaksuks, on eelarve täitmise aruandes kajastatud vastavate kaupade, teenuste ja põhivara soetamise kuluna (tekkepõhises aruandes eraldi tulemiaruaande real muud tegevuskulud).

Lisa 2 Raha

Eurodes

	31.12.2021	31.12.2020
Sularaha	3 326	3 892
Arvelduskontod pankades	5 370 988	4 422 142
Kokku raha	5 374 314	4 426 034
Rahalt teenitud intressitulu	660	266

Lisa 3 Maksud, lõivud, trahvid

Eurodes

A. Maksu-, lõivu- ja trahvinõuded ning maksukohustised

	Lühiajalised nõuded		Lühiajalised kohustised	
	31.12.2021	31.12.2020	31.12.2021	31.12.2020
Maksud brutosummas				
Tulumaks	888 325	881 744	198 780	206 893
Maamaks	0	1 076	0	0
Sotsiaalmaks	0	0	397 261	408 755
Töötuskindlustusmaksed	0	0	25 517	27 159
Kogumispensioni maksed	0	0	13 209	18 781
Erisoodustuse ja ettevõtja tulumaksu kohustis	0	0	138	238
Kokku maksud	888 325	882 820	634 905	661 826
Loodusressursside kasutamise ja saastetasud	7 268	7 477	17 386	16 762
Kokku maksud, lõivud ja trahvid	895 593	890 297	652 291	678 588

B. Maksu-, lõivu- ja trahvitulud

	Tulud	
	2021	2020
Maksud	10 364 843	10 064 594
Tulumaks	9 971 592	9 663 346
Maamaks	380 574	388 398
Reklaamimaks	12 677	12 850
Lõivud	11 215	11 940
Loodusressursside kasutamise ja saastetasud	30 835	38 857
Tasud vee erikasutusest	28 188	28 632
Saastetasud	2 647	10 225
Kokku maksud, lõivud, trahvid	10 406 893	10 115 391

Lisa 4 Muud nõuded ja ettemaksed

Eurodes

	31.12.2021	31.12.2020
	Lühiajaline osa	Lühiajaline osa
Nõuded ostjate vastu	307 122	271 444
Ebatõenäoliselt laekuvaks hinnatud nõuded ostjate vastu	-6 145	-6 145
Muud nõuded	4 648	4 648
Viitlaekumised	84	36
Ettemakstud tulevaste perioodide kulud	44	366
Maksude ettemaksed	20 421	74 473
Ettemakstud toetused	64 845	48 157
Saamata sihtfinantseerimine (vt lisa 16)	158 403	1 842 131
Nõuded ja ettemaksed kokku:	549 422	2 235 110

Lisa 5 Varud

Eurodes

	31.12.2021	31.12.2020
Tooraine ja materjal	20 218	3 755
Varud kokku:	20 218	3 755

Varusid (toiduained, kütus) hinnatakse kaalutud keskmise soetushinna meetodil.

Lisa 6 Osalused sihtasutustes

Eurodes

Käesolevas konsolideeritud aastaaruandes on rida-realt konsolideeritud järgmised valitseva mõju all olevad

sihtasutused:

Nimetus	Osaluse määr (%)	Tulemiaruaande näitajad seisuga 31.12.2021					Bilansi näitajad seisuga 31.12.2021			
		Tegevus-tulud	Tegevus-kulud	Finants-tulud	Finants-kulud	Tulem	Varad	Kohus-tised	Oma-kapital	Osaluse bilansi-line väärtus Valga VV bilansis
SA Valga Isamaalise Kasvatuse Püsiekspositsioon	100	248 225	-243 916	6	0	4 315	36 262	13 040	23 222	320
SA Taheva Sanatoorium	100	1 262 923	-1 267 620	7	-2 155	-6 845	1 203 463	153 714	1 049 749	863 349
Kokku		1 511 148	-1 511 536	13	-2 155	-2 530	1 239 725	166 754	1 072 971	863 669

Käesolevas konsolideeritud aastaaruandes on rida-realt konsolideeritud järgmised valitseva mõju all olevad

sihtasutused:

Nimetus	Osaluse määr (%)	Tulemiaruaande näitajad seisuga 31.12.2020					Bilansi näitajad seisuga 31.12.2020			
		Tegevus-tulud	Tegevus-kulud	Finants-tulud	Finants-kulud	Tulem	Varad	Kohus-tised	Oma-kapital	Osaluse bilansi-line väärtus Valga VV bilansis
SA Valga Isamaalise Kasvatuse Püsiekspositsioon	100	238 017	-230 444	4	0	7 577	30 567	11 660	18 907	320
SA Taheva Sanatoorium	100	1 286 571	-1 320 684	8	-2 445	-36 550	1 201 391	144 797	1 056 594	863 349
Kokku		1 524 588	-1 551 128	12	-2 445	-28 973	1 231 958	156 457	1 075 501	863 669

Lisa 7 Osalused tütar- ja sidusettevõtjates

Eurodes

A. Tütarettevõtjad

Käesolevas konsolideeritud aastaaruandes on rida-realt konsolideeritud järgmised valitseva mõju all olevad äriühingud:

Nimetus	Osa - luse määr (%)	Tulemiaruande näitajad seisuga 31.12.2021					Bilansi näitajad seisuga 31.12.2021			
		Tegevus - tulud	Tegevus - kulud	Finants - tulud	Finants - kulud	Tulem	Varad	Kohus - tised	Netovara	Osaluse bilansi-line väärtus Valga VV bilansis
AS Valga Vesi	100	1 580 746	-2 185 929	12	-5 021	-610 192	23 003 889	798 505	22 205 384	1 066 595
OÜ Savelen	100	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kokku		1 580 746	-2 185 929	12	-5 021	-610 192	23 003 889	798 505	22 205 384	1 066 595

Käesolevas konsolideeritud aastaaruandes on rida-realt konsolideeritud järgmised valitseva mõju all olevad äriühingud:

Nimetus	Osa - luse määr (%)	Tulemiaruande näitajad seisuga 31.12.2020					Bilansi näitajad seisuga 31.12.2020			
		Tegevus - tulud	Tegevus - kulud	Finants - tulud	Finants - kulud	Tulem	Varad	Kohus - tised	Netovara	Osaluse bilansi-line väärtus Valga VV bilansis
AS Valga Vesi	100	3 448 865	-1 931 906	26	-6 467	1 510 518	24 044 142	1 228 566	22 815 576	1 066 595
OÜ Savelen	100	0	0	0	0	0	19 000	0	19 000	19 000
Kokku		3 448 865	-1 931 906	26	-6 467	1 510 518	24 063 142	1 228 566	22 834 576	1 085 595

B. Osalused sidusettevõtjates

Käesolevas konsolideeritud aastaaruandes on kajastatud kapitaliosaluse meetodil järgmised sidusettevõtjad:

Nimetus	Osa - luse määr (%)	Tulemiaruande näitajad seisuga 31.12.2021					Bilansi näitajad seisuga 31.12.2021			
		Tegevus - tulud	Tegevus - kulud	Finants - tulud	Finants - kulud	Tulem	Varad	Kohus - tised	Netovara	Osaluse bilansi-line väärtus Valga VV bilansis
AS Valga Haigla	49	12 323 010	-11 761 751	226 752	-4 612	783 399	7 953 741	1 554 218	6 399 523	573 710
Ühismajandamise OÜ	33,3	0	0	0	0	0	0	0	16 707	895
Kokku		12 323 010	-11 761 751	226 752	-4 612	783 399	7 953 741	1 554 218	6 416 230	574 605

Käesolevas konsolideeritud aastaaruandes on kajastatud kapitaliosaluse meetodil järgmised sidusettevõtjad:

Nimetus	Osa - luse määr (%)	Tulemiaruaande näitajad seisuga 31.12.2020					Bilansi näitajad seisuga 31.12.2020			
		Tegevus - tulud	Tegevus - kulud	Finants - tulud	Finants - kulud	Tulem	Varad	Kohus - tised	Netovara	Osaluse bilansi - line väärtus Valga VV bilansis
AS Valga Haigla	49	11 374 329	-10 416 697	102 894	-22 498	1 038 028	7 371 111	1 528 593	5 842 518	573 710
Ühismajandamise OÜ	33,3	0	0	0	0	0	0	0	16 707	895
Kokku		11 374 329	-10 416 697	102 894	-22 498	1 038 028	7 371 111	1 528 593	5 859 225	574 605

Lisa 8 Kinnisvarainvesteeringud

Eurodes

Jääkväärtus 31.12.2020	71 946
Soetusmaksumus	132 763
Akumuleeritud kulum	-60 817
Amortisatsioon	-5 303
Mahakandmine	-143
Jääkväärtus 31.12.2021	66 500
Soetusmaksumus	132 620
Akumuleeritud kulum	-66 120

	2021	2020
Kinnisvarainvesteeringutelt teenitud renditulu	1 639	1 528
Kinnisvarainvesteeringute halduskulud	0	-540
Netotulu kinnisvarainvesteeringute rentimisest	1 639	988

Ruumid renditud Tsirguliina Kooli õpetajatele.

Lisa 9 Materiaalne põhivara

Eurodes

	Maa	Hooned ja rajatised	Masinad ja seadmed	Muu põhivara	Lõpetama- ta tööd ja etteimak- sed	Kokku
Jääk perioodi alguses 31.12.2020						
Soetusmaksumus	1 487 418	77 231 067	4 243 103	705 041	445 567	84 112 196
Akumuleeritud kulum	0	-21 954 248	-2 864 636	-238 573	0	-25 057 457
Põhivara jääkväärtus	1 487 418	55 276 819	1 378 467	466 468	445 567	59 054 739
Soetused ja parendused	36 592	248 680	12 177	101 606	2 506 691	2 905 746
Amortisatsioon ja allahindlus	0	-2 656 646	-214 209	-77 419	0	-2 948 274
Müüdud vara jääkväärtuse mahakandmine	-6 558	-80 225	0	0	0	-86 783
Muu mahakandmine jääkväärtuses	-120	-25 814	0	0	0	-25 934
Saadud mitterahaline sihtfinantseerimine	270	0	0	0	0	270
Ümberhindlus	3 585	6 391	0	0	0	9 976
Ümberklassifitseerimine	0	2 231 522	29 389	84 799	-2 345 710	0
Kokku liikumised	33 769	-276 092	-172 643	108 986	160 981	-144 999
Jääk perioodi lõpus 31.12.2021						
Soetusmaksumus	1 521 187	79 491 300	4 182 659	891 199	606 548	86 692 893
Akumuleeritud kulum	0	-24 490 574	-2 976 835	-315 744	0	-27 783 153
Põhivara jääkväärtus	1 521 187	55 000 726	1 205 824	575 455	606 548	58 909 740

2021. aasta suuremad tööd olid: Valga linnas Tartu tn ringristmiku ehitus koos valgustuse ja kõnniteedega, J.Kuperjanovi, Lõuna ja Metsa tänavate katendi taastusremont, Hargla Maakultuurimaja (endise kõrtsihoone) renoveerimistööd, jäätmemajad Valga linna kalmistutele, Valga linna bussiootepaviljonide ehitustööd, tuleohutuslaste nõuete täitmiseks ja ka muud vajalikud ehitus- ja remonditööd valla asutuste hoonetes, endise Ramsi vesiveski konserveerimistööd. Rajati mänguväljak Sooru, korvpalliväljakud Tsirguliina ja Valka. Valga Muusikakoolile soetati uus kontsertklaver. Tänavavalgustus rajati Pedeli 4. paisjärve äärde, projekti "Kooliteed valgeks" raames sai uue LED valgustuse Hargla ja Tsirguliina koolide ümbrus.

2020. aasta suuremad tööd olid: Valga Priimetsa Kooli hoone renoveerimistööd, J.Kuperjanovi 12 hoone rekonstrueerimistööde lõpetamine, Valga-Valka kaksikliina ühise linnaruumi ehitustööd. Tsirguliina aleviku tuletõrje veevõtukohtade rajamine ning ühisveevärgi- ja kanalisatsiooni rekonstrueerimine, tänavavalgustuse rekonstrueerimistööd väiksemates asulates ja Valga linnas.

Tagatised, pandid

Eurodes

2004 ja 2005 aastal SA Keskkonnainvesteeringute Keskusest võetud Ühtekuuluvusfondi laenu tagatiseks on seatud hüpoteek AS Valga Vesi kinnisasjale aadressil Metsa tn 30 Valga linnas, millel asub veetöötusjaama. Eespool nimetatud varad olid panditud juba seisuga 31.12.2005.

Veetöötusjaam	31.12.2021	31.12.2020
Soetusmaksumus	209 242	209 242
Akumuleeritud kulum	-209 242	-209 242
Jääkmaksumus	0	0

ÜF projekti "Valga maakonna veemajandusprojekti - Valga linn" omaosaluse katmiseks sõlmiti 2010. aastal laenuleping AS Valga Vesi ja SA Keskkonnainvesteeringute Keskus vahel summas 1 070 175 eurot. Nimetatud laenu tagatiseks on seatud hüpoteek AS Valga Vesi reovee puhastusjaama kinnistule aadressiga Metsa tn 27 Valga vald Valga linn summas 1 246 277 eurot ja kommertspant AS Valga Vesi vallasvarale summas 319 559 eurot. 2013. aastal kasutati seda laenu summas 607 675 eurot. Laenu tagasimaksed on planeeritud aastatele 2014-2026. 2014. aastal võeti pikaajalist laenu SA Keskkonnainvesteeringute Keskus 245 000 eurot Valga veemajandusprojekti katteks. Tagasimakse tähtaeg 27.08.2032.

Reovee puhastusjaam	31.12.2021	31.12.2020
Soetusmaksumus	721 116	721 116
Akumuleeritud kulum	-224 068	-197 901
Jääkmaksumus	497 048	523 215

2020. aastal reovee puhastusjaamas teostatud parendused summas 381 657 eurot.

SA Taheva Sanatoorium poolt võetud laenu tagatiseks on seatud hüpoteek kinnistule nimetusega Taheva Sanatoorium, asukohaga Valga vald, Tsirgumäe küla, Sanatooriumi (registriosa nr 1675640)

Taheva Sanatoorium	31.12.2021	31.12.2020
Soetusmaksumus	765 175	765 175
Akumuleeritud kulum	-174 201	-162 713
Jääkmaksumus	590 974	602 462

Kasutusrendile antud varad puuduvad.

Lisa 10 Immateriaalne põhivara

Eurodes

	Tarkvara
Jääkväärtus 31.12.2020	10 228
Soetusmaksumus	40 900
Akumuleeritud kulum	-30 672
Amortisatsioon	-7 853
Jääkväärtus 31.12.2021	2 375
Soetusmaksumus	40 900
Akumuleeritud kulum	-38 525

Lisa 11 Bioloogilised varad

Eurodes

	Kasvav mets
Jääk perioodi alguses 31.12.2020	
Soetusmaksumus	1 496 430
Akumuleeritud kulum	0
Jääkväärtus	1 496 430
Jääk perioodi lõpus 31.12.2021	
Soetusmaksumus	1 496 430
Akumuleeritud kulum	0
Jääkväärtus	1 496 430

Metsa juurdekasv ja raie tasakaalustavad metsa mahtusid, mistõttu ümberhindlust ei teostatud, kuna selle mõju aastaaruandele on ebaoluline.

Lisa 12 Muud kohustised ja saadud ettemaksud

Eurodes

	31.12.2021	31.12.2020
	Lühiajaline osa	Lühiajaline osa
Maksudkohustised (vt lisa 3)	652 291	678 588
Sihtfinantseerimiseks saadud ettemaksud (vt lisa 16)	1 198 438	1 970 559
Intressikohustised	3 807	4 969
Sihtfinantseerimisega seotud kohustised	8 986	0
Muud kohustised	29 262	26 866
Muud tulevaste perioodide tulud	2 971	3 338
Muud kohustised ja saadud ettemaksud kokku	1 895 755	2 684 320

Lisa 13 Tingimuslikud kohustised

Eurodes

Tingimuslikud kohustised	31.12.2021	31.12.2020
Võimalikud dividendid	17 054 468	17 542 621
Tulumaksu kohustis võimalikelt dividendidelt	4 263 617	4 385 656

Võimalikud dividendid ja tulumaksu kohustis võimalikelt dividendidelt kuulub AS-le Valga Vesi.

Lisa 14 Laenukohustised

Eurodes

	Järelejäänud tähtajaga						Kokku
	Kuni 1 a	1-2 a	2-3 a	3-4 a	4-5 a	Üle 5 a	
Jääk seisuga							
31.12.2020	1 098 040	1 109 404	1 168 802	1 444 289	1 416 392	5 689 709	11 926 636
Pangalaenud	799 920	806 759	872 355	1 157 134	1 163 134	4 775 662	9 574 964
Muud laenud	288 091	288 091	288 091	270 674	253 258	914 047	2 302 252
Kapitalirendi- kohustised	10 029	14 554	8 356	16 481	0	0	49 420
Jääk seisuga							
31.12.2021	1 185 137	1 253 069	1 524 289	1 496 392	1 496 392	4 673 317	11 628 596
Pangalaenud	886 759	952 355	1 237 134	1 243 134	1 243 134	4 012 528	9 575 044
Muud laenud	288 091	288 091	270 674	253 258	253 258	660 789	2 014 161
Kapitalirendi- kohustised	10 287	12 623	16 481	0	0	0	39 391

Informatsioon laenulepingute kaupa

Laenu andja	Lõpp- tähtaeg	Intressi - määr	Alus- valuuta	Jääk		Intressikulu	
				31.12.2021	31.12.2020	2021	2020
KIK SA	27.08.2026	1,25 % + EURIBOR	EUR	386 620	463 945	3 369	4 374
KIK SA	01.03.2024	0,2%+6 kuu EURIBOR	EUR	87 080	121 913	206	277
KIK SA	27.08.2028	2,0% + 6 kuu EURIBOR; alates 21.12.2011 1,0% + 6 kuu EURIBOR	EUR	777 767	888 877	4 165	5 592
KIK SA	27.08.2032	1,25% + EURIBOR	EUR	167 156	182 353	1 123	1 458
KIK SA	31.12.2033	1,0% + 6 kuu EURIBOR	EUR	595 539	645 164	3 114	3 983
Danske Pank/alates 01.10.2020 LHV Pank	31.12.2027	0,68% + 6 kuu EURIBOR	EUR	1 440 000	1 680 000	10 823	13 363
Danske Pank/alates 01.10.2020 LHV Pank	02.01.2029	12.2028/uus tähtaeg 1,14 % + 6 kuu EURIBOR	EUR	22 197	25 331	276	323
LHV Pank	31.12.2030	0,95% + 6 kuu EURIBOR	EUR	2 964 000	3 000 000	28 736	0

AS SEB	28.12.2023	1,32 % + 6 kuu EURIBOR	EUR	710 000	1 060 000	7 342	12 968
AS SEB	25.12.2020	2,2 % + 6 kuu EURIBOR	EUR	0	0	0	134
AS SEB	2020	1,384 % + 6 kuu EURIBOR	EUR	0	0	0	1
AS SEB	2027	1,03 % + 6 kuu EURIBOR	EUR	240 000	280 000	2 518	3 141
AS SEB	15.12.2029	1,19 % + 6 kuu EURIBOR	EUR	1 428 000	1 464 000	17 465	17 156
AS SEB Liising	24.12.2022	1,65 % + EURIBOR	EUR	6 421	8 533	176	166
Nordea Bank AB Eesti filiaal	20.12.2021	0,97 % + EURIBOR	EUR	0	47 452	140	485
Nordea Finance Estonia AS	30.03.2020	2,3% + EURIBOR	EUR	0	0	0	11
Swedbank AS	10.04.2023	2,5% + 6 kuu EURIBOR	EUR	78 846	90 181	2 155	2 445
Swedbank AS	31.12.2028	0,99% + 6 kuu EURIBOR	EUR	1 892 000	1 928 000	19 401	19 602
Swedbank AS	31.12.2031	0,615% + 6 kuu EURIBOR	EUR	800 000	0	0	0
Swedbank Liising AS	15.03.2024	2,70% EUR	EUR	32 970	40 887	1 006	1 217
Kokku				11 628 596	11 926 636	102 015	86 696

Lisa 15 Kapitalirendi tingimustel soetatud varad

Eurodes

	Masinad ja seadmed	Transpordi - vahendid	Kokku
Jääkväärtus 31.12.2020	41 013	8 534	49 547
Soetusmaksumus	50 220	24 383	74 603
Akumuleeritud kulum	-9 207	-15 849	-25 056
Amortisatsioon	-5 022	0	-5 022
Jääkväärtus 31.12.2021	35 991	8 534	44 525
Soetusmaksumus	50 220	24 383	74 603
Akumuleeritud kulum	-14 229	-15 849	-30 078

Sõlmitud kapitalirendilepingud ei sea ettevõttele mingeid lisakohustusi. Kõik antud tingimustel soetatud varad on kindlustatud. Lepingu lõppedes läheb omandiõigus üle ettevõttele.

2021. ja 2020. aastal kapitalirendi tingimustel vara ei soetatud.

2020. aastal osteti välja sõiduauto Hyundai, soetusmaksumus 24 175 eurot.

Lisa 16 Saadud toetused

Eurodes

	2021 aasta tulud		Jääk 31.12.2021	
	Saadud tegevus- kulude siht- finantseeri- mine	Saadud siht- finantseerimine põhivara soetuseks	Nõuded	Laekunud ettemaksed
Rahalised sihtfinantseerimised	11 014 627	1 999 548	158 403	1 198 438
Kodumaine sihtfinantseerimine	10 807 939	2 004 971	65 503	1 196 591
Riigieelarvest tasandus- ja toetusfondi	9 938 153	0	0	0
s.h. hariduskulud	3 762 483	0	0	0
s.h. sotsiaaltoetused	705 649	0	0	0
s.h. huviharidus	407 028	0	0	0
s.h. teede remont	474 503	0	0	0
s.h. muudeks tegevuskuludeks	4 588 490	0	0	0
Ministeeriumitelt	608 314	2 004 971	37 098	1 196 591
s.h. kultuuri	323 228	0	147	0
s.h. haridus	162 756	0	2 834	883 420
s.h. sise	37 000	0	0	0
s.h. kaitse	19 500	0	0	0
s.h. majandus	1 000	689 500	0	0
s.h. sotsiaal	10 160	0	2 600	0
s.h. rahandus	54 670	1 315 471	31 517	313 171
Riigikogu Kantselei	1 700	0	0	0
Valgamaa Ühistranspordi Keskus	19 135	0	0	0
Keskkonnainvesteeringute Keskus SA	39 694	0	20 569	0
Kredex SA	123 372	0	0	0
PRIA	3 798	0	1 720	0
Eesti Kultuurkapital SA	32 445	0	0	0
Eesti Töötukassa	16 970	0	413	0
Sotsiaalkindlustusamet	0	0	2 951	0
Laulu- ja Tantsupeo SA	3 857	0	0	0
Mittetulundusühingud, sihtasutused	11 304	0	0	0
Äriühingud	1 221	0	0	0
Füüsilised isikud	7 976	0	2 752	0
Välismaine sihtfinantseerimine	206 688	-5 423	92 900	1 847
Välisabi sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	190 638	0	90 070	1 847
Haridusministeerium	31 101	0	0	0

Sotsiaalministeerium	42 855	0	15 498	0
Rahandusministeerium	18 810	0	8 492	1 847
LV Läti	3 352	0	1 330	0
PL Poola	49 622	0	41 740	0
DE Saksamaa	14 652	0	14 652	0
EL ja selle institutsioonid	13 034	0	0	0
PRIA	17 212	0	8 358	0
Välisabi sihtfinantseerimine põhivara soetuseks	0	-9 855	0	0
Sotsiaalministeerium	0	-16 263	0	0
PRIA	0	6 408	0	0
Välisabi sihtfinantseerimise vahendamine põhivara soetuseks	5 835	2 830	2 830	0
Rahandusministeerium	5 835	2 830	2 830	0
Välisabi kaasfinantseerimine	10 215	1 602	0	0
PRIA	6 005	1 602	0	0
Haridus- ja Teadusministeerium	4 210	0	0	0
Kaupadena saadud mitterahalised sihtfinantseerimised	0	0	0	0
Valgamaa Kutseõppekeskus	0	0	0	0
Kokku saadud toetused	11 014 627	1 999 548	158 403	1 198 438

	2020 aasta tulud		Jääk 31.12.2020	
	Saadud tegevus- kulude siht- finantseeri- mine	Saadud siht- finantseerimine põhivara soetuseks	Nõuded	Laekunud ettemaksud
Rahalised sihtfinantseerimised	11 267 032	7 021 265	1 842 131	1 970 559
Kodumaine sihtfinantseerimine	10 738 599	1 983 014	337 166	1 965 904
Riigieelarvest tasandus- ja toetusfondi	10 145 563	0	0	0
s.h. hariduskulud	3 699 918	0	0	0
s.h. sotsiaaltoetused	756 268	0	0	0
s.h. huviharidus	379 493	0	0	0
s.h. teede remont	958 229	0	0	0
s.h. muudeks tegevuskuludeks	4 351 655	0	0	0
Ministeeriumitelt	442 878	-17 545	0	1 908 150
s.h. kultuuri	311 389	-24 000	0	0
s.h. haridus	42 371	0	0	0

s.h. sise	42 096	0	0	0
s.h. kaitse	19 500	0	0	0
s.h. majandus	1 113	0	0	689 500
s.h. maaelu	0	1 775	0	0
s.h. sotsiaal	0	0	0	0
s.h. rahandus	26 409	4 680	0	1 218 650
SA Archimedes	0	0	0	56 020
SA Innove	25 050	0	0	0
Valgamaa Ühistranspordi Keskus	42 000	0	0	0
Keskkonnainvesteeringute Keskus SA	18 274	1 348 299	327 464	0
Kredex SA	6 804	652 260	0	0
Ettevõtluse Arendamise SA	5 000	0	0	0
Eesti Kultuurkapital SA	22 105	0	0	0
Eesti Töötukassa	21 233	0	1 655	0
Sotsiaalkindlustusamet	0	0	4 650	0
SA Valgamaa Arenguagentuur	300	0	0	0
Mittetulundusühingud, sihtasutused	6 936	0	0	1 734
Äriühingud	893	0	0	0
Füüsilised isikud	1 563	0	3 397	0
Välismaine sihtfinantseerimine	528 433	5 038 251	1 504 965	4 655
Välisabi sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	505 086	0	381 925	4 655
Haridusministeerium	130 568	0	99 359	0
SA Archimedes	0	0	0	0
Sotsiaalministeerium	242 888	0	258 095	0
Rahandusministeerium	13 000	0	7 496	0
LV Läti	50 667	0	0	0
IT Itaalia	2 588	0	0	0
PL Poola	41 477	0	16 975	0
DE Saksamaa	6 820	0	0	0
EL ja selle institutsioonid	14 896	0	0	4 655
PRIA	2 182	0	0	0
Välisabi sihtfinantseerimine põhivara soetuseks	0	5 038 251	1 123 040	0
Haridusministeerium	0	3 199 314	872 456	0
Majandusministeerium	0	468 377	50 040	0
Maaeluministeerium	0	7 099	0	0
Sotsiaalministeerium	0	0	52 740	0
Rahandusministeerium	0	21 175	10 080	0
LV Läti	0	1 342 286	137 724	0
Välisabi kaasfinantseerimine	23 347	0	0	0
PRIA	2 592	0	0	0

Haridus- ja Teadusministeerium	20 755	0	0	0
Kaupadena saadud mitterahalised sihtfinantseerimised	0	76 399	0	0
Valgamaa Kutseõppekeskus	0	76 399	0	0
Kokku saadud toetused	11 267 032	7 097 664	1 842 131	1 970 559

Lisa 17 Tulud kaupade ja teenuste müügist

Eurodes

	2021	2020
Tulud elamu- ja kommunaaltegevusest	1 064 607	1 053 914
Tulud sotsiaalialasest tegevusest	1 368 278	1 354 937
Tulud tervishoiust	2	49
Tulud muude toodete ja teenuste müügist	98 130	83 643
Tulud muudelt majandusaladelt	8 350	0
Tulud haridusalasest tegevusest	542 367	484 456
Üüri- ja renditulud	218 681	178 756
s.h. kinnisvarainvesteeringutelt (vt. lisa 8)	1 639	1 528
Tulud metsamajandusest	92 541	126 710
Tulud keskkonnaalasest tegevusest	4 900	0
Tulud kultuuri- ja kunstiasest tegevusest	83 943	111 213
Riigilõivud	11 215	11 940
Tulud üldvalitsemisest	5 292	5 177
Tulud õiguste müügist	85	0
Tulud spordi- ja puhkealasest tegevusest	20 746	16 910
Kokku laekunud kaupade ja teenuste müügist	3 519 137	3 427 705

Lisa 18 Muud tegevustulud

Eurodes

	2021	2020
Tulud loodusressursside kasutamisest	30 835	38 857
Kasum/kahjum põhivara müügist	-4 315	-291 837
Muud tegevustulud	27 856	28 499
Kokku laekunud muud tegevustulud	54 376	-224 481

Lisa 19 Antud toetused

Eurodes

	2021	2020
Sotsiaaltoetused füüsilistele isikutele		
Toimetulekutoetused	-601 378	-658 118
Toetused puudega inimestele ja nende hooldajatele	-161 516	-129 744
Erijuhtudel riigi poolt makstav sotsiaalmaks	-97 927	-78 224
Peretoetused	-79 260	-83 840
Õppetootused	-41 125	-43 788
Muud autasud, preemiad, stipendiumid	-2 781	-1 250
Muud toetused	-100 070	-87 057
Kokku:	-1 084 057	-1 082 021
Antud sihtfinantseerimine tegevuskuludeks		
Linnatransport (kohalikul omavalitsuselt)	-259 225	-273 484
Mittetulundusühingutele, sihtasutustele	-470 780	0
Hajaasustuse toetused füüsilistele isikutele	0	-88 687
Muudele	-95 779	-153 720
Kokku:	-825 784	-515 891
Antud sihtfinantseerimine põhivara soetuseks		
Mittetulundusühingutele, sihtasutustele	-3 800	-456 509
Füüsilistele isikutele	-100 306	0
Muudele	-44 368	-3 263
Kokku:	-148 474	-459 772
Kohalike omavalitsuste vahelised toetused		
Omavalitsustele (raamatute soetus raamatukogudele)	-27 849	-26 983
Liikmemaksud		
Eesti Linnade ja Valdade Liit	-11 715	-11 715
Kohalikele omavalitsusliitudele	-100 352	-100 352
Valgamaa Ühistranspordi Keskus MTÜ	-11 034	-11 052
Muud liikmemaksud	-3 354	-3 522
Kokku:	-126 455	-126 641
Kõik kokku:	-2 212 619	-2 211 308

Lisa 20 Tööjõukulud

Eurodes

Tegevusvaldkond	2021		2020	
	Töötajate arv	Töötasukulud	Töötajate arv	Töötasukulud
Volikogu	0,25	-93 531	1,34	-107 179
Vallavalitsus	59,35	-1 087 394	57,85	-1 111 632
Üldised teenused	0,00	0	1,00	-6 798
Metsandus	1,00	-13 787	1,00	-13 622
Keskonnakaitse	8,85	-160 689	7,78	-145 796
Elamu- ja kommunaalmajandus	59,38	-694 571	49,55	-464 670
Majandus	2,34	-30 558	11,20	-217 944
Tervishoid	0,00	0	0,15	-1 465
Vaba aeg, kultuur, sport	72,22	-876 276	74,27	-925 460
Eelharidus	144,43	-1 894 555	148,96	-1 943 353
Teise taseme haridus	221,60	-3 577 765	222,05	-3 563 340
Muu haridus	32,15	-540 920	33,12	-519 966
Puuetega ja eakate inimeste sotsiaalne kaitse	55,41	-619 151	53,94	-618 912
Perekondade ja laste sotsiaalne kaitse (lastekodud)	35,39	-485 277	36,94	-479 640
Eluasemeteenused sotsiaalsetele riskirühmadele	5,91	-76 828	6,70	-82 448
Muud üldised valitsussektori teenused	0,32	-17 849	1,82	-27 537
Kõik kokku	698,60	-10 169 151	707,67	-10 229 762

Töötajate arvuna on esitatud keskmine töötajate arv taandatuna täistööajale.

Ajutiste töölepingute korral pole töötajate arvu leitud.

Ajutiste töölepingute alusel arvestatud töötasukulud aruandeperioodil 190 134 eurot ja võrreldaval perioodil 168 720 eurot.

	2021	2020
Töötasukulud	-10 169 151	-10 229 762
Sotsiaalmaks ja töötuskindlustusmaksed	-3 373 517	-3 400 101
Erisoodustused	-7 753	-8 875
Töötajate õppelaenude kustutamine	-158	-408
Esindus- ja vastuvõtukulud	-1 336	-2 282
Toitlustamise kulud	-272	-1 176
Töötajate tervise edendamiseks	-98	0
Muud erisoodustused	-2 488	-222
Tulumaks erisoodustustelt	-1 283	-1 806
Sotsiaalmaks erisoodustustelt	-2 118	-2 981
Kapitaliseeritud tööjõukulud	64 670	60 531

Töötasude kapitaliseerimine	47 901	45 402
Sotsiaalmaksu kapitaliseerimine	16 415	14 781
Töötuskindlustusmakse kapitaliseerimine	354	348
Kokku tööjõukulud	-13 485 751	-13 578 207

Lisa 21 Majanduskulud

Eurodes

	2021	2020
Meditsiini- ja hügieenikulud	-111 921	-121 888
Kinnistute, hoonete ja ruumide majandamiskulud	-1 455 095	-1 215 666
Rajatiste majandamiskulud	-912 903	-719 841
Toitlustuskulud	-570 187	-538 905
Administreerimiskulud	-349 013	-345 084
Õppevahendite ja koolituse kulud	-485 202	-406 855
Sõidukite majandamiskulud	-339 954	-283 992
Inventari majandamiskulud	-287 174	-253 455
Komm-, kultuuri ja vaba aja sisustamise kulud	-290 476	-271 509
Info- ja kommunikatsioonitehnoloogia kulud	-253 782	-235 732
Töömashinate ja seadmete majandamiskulud	-55 972	-58 352
Tootmiskulud	-291 522	-202 822
Koolituskulud	-75 071	-64 797
Sotsiaalteenused	-808 350	-901 265
Teavikute ja kunstiesemete kulud	-74 174	-69 912
Eri- ja vormiriietus	-3 253	-3 995
Lähetuskulud	-8 261	-8 767
Uurimis- ja arendustööd	-9 716	-3 033
Muu erivarustus- ja materjalid	-8 198	-12 009
Muud kulud	-93 252	-66 636
Kokku	-6 483 476	-5 784 515

Lisa 22 Muud tegevuskulud

Eurodes

	2021	2020
Käibemaksukulu tegevuskuludelt	-831 264	-744 260
Käibemaksukulu põhivara soetuselt	-514 187	-1 165 123
Loodusressursside kasutamise ja saastetasud	-65 909	-72 398
Kulu muude nõuete ebatõenäoliselt laekuvaks hindamisest	0	-1 742
Muud kulud	0	-963
Trahvid	-285	-20
Riigilõivud	-2 357	-3 154
Ettevõtte tulumaks	0	-78
Kahjutasud	-2 592	0
Maamaks	-882	-894
Muud maksud	-3 485	-3 292
Kokku	-1 420 961	-1 991 924

Lisa 23 Tehingud seotud osapooltega

Eurodes

Tegev- ja kõrgema juhtkonna liikmetele arvestatud tasud ja soodustused

	Tegev- ja kõrgema juhtkonna arv (taandatuna täistööajale)		Tasude kogusumma (eurodes)	
	2021	2020	2021	2020
Volikogu liikmed	0,00	0,00	79 885	84 636
Vallavalitsuse liikmed	2,82	5,00	116 056	170 936
Juhatusel liikmed	3,00	3,45	70 544	57 916
Nõukogu liikmed	0,00	0,00	8 173	8 077
Asutuste juhid	30,24	30,62	556 423	588 839
Kokku	36,06	39,07	831 081	910 404

Ülaltoodud tasud on arvestatud ilma sotsiaalmaksu ja töötuskindlustusmaksuteta, kuid nende hulka on arvatud kõik töötasud ja hüvitised. Muid täiendavaid olulisi soodustusi pole tegevjuhtkonna ega kõrgema juhtkonna liikmetele aruandeaastal arvestatud.

15.oktoobril 2017 toimusid Eestis kohaliku omavalitsuse volikogude valimised, kus Valga linna ning Karula, Taheva, Tõlliste ja Õru valdade elanikud valisid ühinenud Valga vallavolikogu liikmed. 21.oktoobril kinnitati 27-liikmeline Valga vallavolikogu koosseis ja asendusliikmete järjekord ning uus volikogu kinnitas esimehe ja aseesimehed.

Peale KOV volikogu valimisi 2021. aasta oktoobris on volikogu liikmeid 25.

Volikogu esimehele maksti 1 500 eurot perioodil 01.01.-30.11.2021 ja alates 01.12.2021 1 600 eurot kuus. Kahele aseesimehele 300 eurot perioodil 01.01.-30.11.2021 ja alates 01.12.2021 400 eurot, fraktsioonide- ja komisjoni esimeestele 200 eurot perioodil 01.01.-31.11.2021 ja alates 01.12.2021 250 eurot, volikogu liikmetele 150 eurot ja alates 01.12.2021 175 eurot kuus. Komisjoni liikmetele 50 eurot ja alates 01.12.2021 75 eurot kuus liikmetasu vastavalt osavõtule volikogu töös.

Volikogu esimehele maksti isikliku auto kasutamise hüvitist 1 033 eurot, eelmisel perioodil 2 134 eurot.

Alates 25.09.2020 on valitsus 5-liikmeline: vallavanem, 2 asevallavanemat ja 2 valitsuse liiget.

SA Valga Isamaalise Kasvatuse Püsiekspositsioon nõukogusse kuulub Sisekaitseakadeemia ja Eesti Sõjamuuseum esindaja.

Sisekaitseakadeemialt laekus SA VIKP tegevuskuludeks 29 000 eurot ja Eesti Sõjamuuseumilt 10 500 eurot. Nõukogu liikmetele 2021. ja 2020. aastal tasu ega hüvitisi ei makstud.

SA Valga Isamaalise Kasvatuse Püsiekspositsioon juhatuse liikmele maksti isikliku auto kasutamise eest hüvitist 2 700 eurot ja eelneval perioodil 2 700 eurot.

SA Taheva Sanatoorium tegev- ja kõrgemale juhtkonnale arvestatud tasu oli 24 832 eurot, eelmisel perioodil 17 093 eurot. Isikliku auto kasutamise hüvitist maksti 4 057 eurot ja eelmisel perioodil 3 015 eurot.

AS Valga Vesi tegev- ja kõrgemale juhtkonnale arvestatud tasu oli 36 455 eurot ja eelneval perioodil 31 895 eurot. AS Valga Vesi juhatuse liikmele 2021 ja 2020 aastal isikliku auto kasutamise hüvitist ei makstud.

AS Valga Haigla, OÜ Valga Haigla Apteek ja SA Terve Valgamaa kuuluvad 51% osalusega SA Tartu Ülikooli Kliinikumile.

Valga VV konsolideeritud aastaaruande koostamisel on loetud seotud osapoolteks:

1. Valitseva ja olulise mõju all olevad sihtasutused ja äriühingud, kelle juhtimises osaleb vallavalitsus oma valitseva hääleõigusega alates 20-st protsendist.
2. Volikogu liikmed, valitsuse liikmed, asutuste juhid ning vallavalitsuse mõju all olevate sihtasutuste ja äriühingute juhatuste ja nõukogude liikmed.
3. Eespool loetletud isikute lähisugulasi ja nendega seotud ettevõtteid.

Seotud osapooltega ei ole aruandeaastal ega sellele eelnenud aastal turutingimustest või seadustega sätestatud tingimustest erinevaid tehinguid toimunud.

Lisa 24 Bilansipäevajärgsed sündmused

Valga valla juhtkond on analüüsinud veebruaris 2022 Ukrainas alanud sõjast tulenevat mõju omavalitsuse tegevusele ja leidnud, et see ei avalda sellist mõju Valga valla tegevusele ja omavalitsuse tegevus saab planeeritult jätkuda. Valla juhtkond on seda mõju arvesse võtnud raamatupidamise aastaaruande ja tegevusaruande koostamisel. Sõja mõjud nii Eesti, Euroopa kui ka maailma majandusele – seal hulgas valla tegevusele on üsna prognoosimatud, kuid aastaaruande lõpetamise seisuga järeldame järgmist:

- Ehitusmaterjalide hindade tõus ja kättesaadavus võib mõjutada pooleliolevate projektide läbiviimist;
- Seoses energiahindade kallinemisega võivad hallatavatel asutustel tekkida täiendavad kulud, mida tuleb arvestada eelarvete täpsustamisel.

Veebruaris 2022 müüdi osalus sidusettevõtjas Ühismajandamise OÜ.

Projekti „Valga-Valka kaksiklinna keskuse arendus“ (Est-Lat 51) audit viidi läbi perioodil 16.08.2021–23.02.2022. Vastavalt Interreg Eesti-Läti programmi 2014–2020 finantskorrektsioonide juhendile ja lähtudes 13.06.2018 vastu võetud 2014–2020 struktuuritoetuse seaduse peatükis 54 lõige 6 sätestatust, on programmi korraldusasutus otsustanud, et 25% projektiga seotud infrastruktuuri ja ehitustööde lepingu kuludest on abikõlbmatud. Korraldusasutus leidis, et projektipartner Valga Vallavalitsus ei viinud riigihanget viitenumbri 206895 läbi kooskõlas riigihangete seadusega:

- hanketeates olid seatud piiravad valikukriteeriumid – käibenõue oli lubatust suurem (vähemalt 6 000 000 viimase kolme majandusaasta keskmisena);
- Valka Vallavolikogu ja Valga Vallavalitsus olid hanketeates või pakkumiskirjelduses toodud lepinguelementides teinud olulisi muudatusi nagu lepingu pikendamine ja lõppmakse tegemine töövõtjale enne kasutusloa välja andmist.

Seoses sellega on võimalik tagasinõude suurus Valga Vallavalitsusele 340 514 eurot (abikõlbmatu summa kokku 484 648, millest 144 134 eurot on Valga Vallavalitsuse omaosalus).

Lisa 25 Konsolideerimata finantsaruanded**Konsolideerimata bilanss**

Eurodes

	31.12.2021	31.12.2020
VARAD		
Käibevara kokku	6 356 923	6 775 406
Raha	5 125 645	4 249 178
Maksu-, lõivu- ja trahvinõuded	895 593	890 297
Muud nõuded ja ettemaksed	335 685	1 635 688
Varud	0	243
Põhivara kokku	39 251 780	38 661 489
Osalused sihtasutustes ja mittetulundusühingutes	863 669	863 669
Osalused tütar- ja sidusettevõtetes	1 641 200	1 660 200
Kinnisvarainvesteeringud	66 500	71 803
Materiaalne põhivara	35 183 981	34 569 387
Bioloogilised varad	1 496 430	1 496 430
VARAD KOKKU	45 608 703	45 436 895
KOHUSTISED JA NETOVARA		
Lühiajalised kohustised kokku	3 715 545	4 148 103
Saadud maksude, lõivude ja trahvide ettemaksed	1 109	0
Võlad tarnijatele	594 042	331 802
Võlad töövõtjatele	219 036	213 910
Muud kohustised ja saadud ettemaksed	1 822 519	2 610 319
Laenukohustised	1 078 839	992 072
Pikaajalised kohustised kokku	9 910 714	10 189 552
Laenukohustised	9 910 714	10 189 552
Netovara kokku	31 982 444	31 099 240
Kassareserv	31 956	31 956
Akumuleeritud ülejääk (puudujääk)	31 077 260	28 178 604
Aruandeaasta tulem	873 228	2 888 680
KOHUSTISED JA NETOVARA KOKKU	45 608 703	45 436 895

Konsolideerimata tulemiaruanne

Eurodes

	2021	2020
TEGEVUSTULUD		
Maksutulud	10 364 843	10 064 594
Tulud kaupade ja teenuste müügist	1 344 572	1 280 870
Muud tulud	47 696	-225 741
Saadud toetused	12 936 374	16 471 298
Tegevustulud kokku	24 693 485	27 591 021
TEGEVUSKULUD		
Antud toetused	-2 576 152	-2 705 890
Tööjõukulud kokku	-12 183 170	-12 275 159
Töötasukulud	-9 112 985	-9 178 259
Erisoodustused	-1 959	-3 866
Maksud ja sotsiaalkindlustusmaksed	-3 068 226	-3 093 034
Majanduskulud	-5 822 480	-5 183 772
Muud tegevuskulud	-1 285 206	-1 847 376
Põhivara amortisatsioon ja ümberhindlus	-1 858 692	-2 612 131
Tegevuskulud kokku	-23 725 700	-24 624 328
ARUANDEPERIOODI TEGEVUSTULEM	967 785	2 966 693
FINANTSTULUD JA -KULUD		
Intressikulu	-95 193	-78 241
Finantstulu	636	228
Finantstulud ja -kulud kokku	-94 557	-78 013
ARUANDEPERIOODI TULEM	873 228	2 888 680

Konsolideerimata rahavoogude aruanne

Eurodes

	2021	2020
RAHAVOOD PÕHITEGEVUSEST		
Aruandeperioodi tegevustulem	967 785	2 966 693
Korrigeerimised		
Põhivara amortisatsioon ja ümberhindlus	1 858 692	2 612 131
Käibemaksukulu põhivara soetuselt	514 187	1 165 123
Kasum/kahjum kinnisvarainvesteeringute ja materiaalse põhivara müügist	4 815	291 054
Saadud sihtfinantseerimine põhivara soetuseks	-1 999 548	-5 272 114
Antud sihtfinantseerimine põhivara soetuseks	389 482	373 250

Korrigeeritud tegevustulem	1 735 413	2 136 137
Põhitegevusega seotud käibevarade netomuutus	288 948	-359 085
Põhitegevusega seotud kohustiste netomuutus	72 817	49 073
Kokku rahavood põhitegevusest	2 097 178	1 826 125
RAHAVOOD INVESTEERIMISTEGEVUST		
Tasutud materiaalse põhivara eest	-2 963 638	-7 672 117
Laekunud kinnisvarainvesteeringute ja materiaalse põhivara müügist	81 968	93 728
Laekunud sihtfinantseerimist põhivara soetuseks	2 303 717	6 312 970
Tasutud sihtfinantseerimist põhivara soetuseks	-355 342	-304 365
Laekunud intressid ja muu finantstulu	586	194
Kokku rahavood investeerimistegevusest	-932 709	-1 569 590
RAHAVOOD FINANTSEERIMISTEGEVUSEST		
Laekunud saadud laene	800 000	3 000 000
Tagasi makstud saadud laene	-984 155	-938 376
Tagasi makstud kapitalirendikohustised	-7 917	-7 706
Tasutud intresse ja muid finantskulusid	-95 930	-78 721
Kokku rahavood finantseerimistegevusest	-288 002	1 975 197
PUHAS RAHAVOOG	876 467	2 231 732
Raha ja selle lähendid perioodi algul	4 249 178	2 017 446
Raha ja selle lähendid perioodi lõpul	5 125 645	4 249 178
Raha ja selle lähendite muutus	876 467	2 231 732

Konsolideerimata netovara muutuste aruanne

Eurodes

	Kassareserv	Akumuleeritud tulem	Kokku
Saldo 31.12.2019	31 956	28 168 614	28 200 570
Põhivara ümberhindlus	0	9 990	9 990
Aruandeaasta tulem	0	2 888 680	2 888 680
Saldo 31.12.2020	31 956	31 067 284	31 099 240
Põhivara ümberhindlus	0	9 976	9 976
Aruandeaasta tulem	0	873 228	873 228
Saldo 31.12.2021	31 956	31 950 488	31 982 444

Lisa 26. Selgitused eelarve täitmise aruandele

Valga Vallavolikogu võttis 26.02.2021. aasta määrusega nr 123 vastu Valga valla 2021. aasta eelarve kogumahuks 25 319 226 eurot. 2021. aasta eelarvet on muudetud lisaelarvetega:

- 21.06.2021 määrus nr 133 kogumahuks 916 003 eurot;
- 27.08.2021 määrus nr 137 kogumahuks 1 493 263 eurot;
- 19.01.2021 määrus nr 4 kogumahuks 536 652 eurot.

Pärast muudatusi on Valga valla 2021. aasta põhitegevuse tulude eelarve kogumaht 22 354 909 eurot, põhitegevuse kulude eelarve kogumaht 21 690 778 eurot, investeerimistegevuse eelarve tulude maht 1 323 581 eurot ja kulude maht 5 585 859 eurot, finantseerimistegevuse eelarve kogumaht -192 106 eurot ja likviidsete varade muutuse eelarve -3 790 253 eurot.

2021. aasta eelarve täideti põhitegevuse tulude osas 22 698 752 eurot ehk 101,5% ja põhitegevuse kulude osas 20 963 340 eurot ehk 96,6%. Investeeringute eelarve täideti 63,1%.

Võrreldes 31.12.2020 on 31.12.2021 toimunud likviidsete varade muutuses suurenemine 876 467 eurot.

Põhitegevuse tulud

2021. aasta eelarve täideti põhitegevuse tulude osas 22 698 752 eurot ehk 101,5%⁶.

- Põhitegevuse tuludest 43,9% moodustas füüsilise isiku tulumaksu laekumine (võrreldes eelarves kavandatuga +3,2% ehk 308 614 eurot rohkem);
- Kaupade ka teenuste müük moodustas põhitegevuse tulude eelarvest 5,9% (võrreldes eelarves kavandatuga +5,4% enam). Planeeritust rohkem laekus metsatulu (+22 248 eurot), tulu sotsiaalalialasest tegevusest (+2 318 eurot), üldvalitsemise asutuste majandustegevusest (+2 392 eurot) ja tulu haridusasutuste majandustegevusest (+88 370 eurot). Kavandatust vähem laekus tulu kultuurisutuste majandustegevusest (-37 672 eurot), elamu- ja kommunaalasutuste majandustegevusest (-5 675 eurot), spordiasutuste majandustegevusest (-804 eurot) ning üüritulu (-3 402 eurot). Alalaekumine on suuremalt jaolt seotud COVID-19 rakendatud piirangutega;
- Saadud toetused moodustasid eelarve tuludest 48,2% ehk 10 936 826 eurot, millest tasandus ja toetusfond koos täiendava toetusega tulubaasi stabiliseerimiseks⁷ eraldatud toetusega oli 9 938 153 eurot ning muud sihtotstarbelised eraldised 998 673 eurot.
- Muud tulud (maamaks, reklaamimaks, keskkonnatasud jms) moodustasid tuludest 2,0% ehk 445 762 eurot. Keskkonnatasusid laekus eelarvesse 4 165 eurot planeeritust vähem, maamaksu 10 426 eurot vähem.

⁶ Seoses COVID-19 vähendati üksikisiku tulumaksu eelarvet 28 222 eurot ja kaupade ja teenuste müügitulu eelarvet 111 430 eurot (volikogu 21.06.2021 määrus nr 133)

⁷ Riigieelarvest täiendavalt tulubaasi stabiliseerimiseks 164 652 eurot (Vabariigi Valitsuse 26.04.2021 korraldus nr 156)

Põhitegevuse kulud

2021. aasta põhitegevuse kulude eelarve suurenes eraldistega reservfondist ning projektide osalusest (põhitegevuse kulude eelarve kokku 21 690 778 eurot). Eelarve täideti 96,6%.

Füüsilistele isikutele sotsiaaltoetuste eelarve oli 1 142 033 eurot, eelarve täideti 94,7%. Planeeritust vähem kulus vahendeid toimetulekutoetuse (ca 64,2 tuh eurot), erinevate õppetootuste (ca 6,4 tuh eurot) ja peretoetuste (ca 4,1 tuh eurot) maksmiseks.

Muud antud toetused tegevuskuludeks eelarve oli 1 103 921 eurot, täitmine 100,1%, hajaasustusprogrammi 2021. aasta taotlusvoorus toetusteks planeeritud vahendite eelarve tuuakse osaliselt üle 2022. aastasse.

Muude tegevuskulude eelarve oli 19 444 824 eurot, millest:

- personalikulude eelarve 12 624 134, täitmine 96,5%, kokkuhoid 440 963 eurot;
- majandamiskulude eelarve 6 806 389 eurot, täitmine 96,8%, kokkuhoid 217 853 eurot. Suuremat kokkuhoidu andsid viirusekriisi tõttu ära jäänud üritused, planeeritust vähem kulus vahendeid ka lähetusteks ja koolitusteks. Hoonete kütte- ja elektrikulud kujunesid kõrgete energiahindade tõttu planeeritust kallimaks.

Põhitegevuse kulude eelarvesse oli planeeritud ka reservfond kogusummas 244 862 eurot, millest kasutati aasta jooksul 232 478 eurot, reservfondi kasutamata jääk aasta lõpuks oli 12 384 eurot.

Investeeringustegevus

Investeeringustegevuse tuludeks on põhivara müük, saadavad toetused ja intressitulu hoiustelt. Põhivara müügitulu planeeriti 2021. aasta eelarvesse 50 000, müügist laekus 81 968 eurot (müüdi kinnistuid, korteriomandeid ja hooneid ning üks sõiduauto). Intressitulu eelarvesse ei planeeritud, tegelik laekumine oli 636 eurot. Intressikulude kokkuhoid võrreldes eelarvega oli 38 012 eurot (2021. aastaks planeeritud laen võeti välja aasta lõpul, mistõttu olid intressikulud 2021. aastal kavandatust väiksemad).

Põhivara soetusteks saadavaks sihtfinantseerimiseks oli eelarvesse planeeritud 1 273 581 eurot, täitmine 157,0%. Eelmisest aastast üle toodud 2020. aasta Covid investeeringutoetused said kasutatud täies mahus. Riigieelarvest saadud täiendav 2021. aasta Covid investeeringutoetus kogusummas 350 000 eurot kasutati ära osaliselt. Kasutamata jäänud osa summas 60 230 tuuakse üle 2022. aastasse. Kasutamata jäid ka Haridus- ja teadusministeeriumi eraldatud sihtotstarbelised toetused üldhariduskoolide ventilatsioonisüsteemide ehituseks (27 400 eurot) ja E. Enno 15 spordihoone ehituseks (800 000 eurot), mis tuuakse samuti üle 2022. aastasse.

Olulisemad investeeringuobjektid 2021. aastal olid Tartu tn ringristmiku ehitus (783 479 eurot), Ramsi vesiveski konserveerimine (211 661 eurot), Lõuna tn taastusremont (184 024 eurot), J. Kuperjanovi tänava taastusremont (182 155 eurot), Metsa tn taastusremont (107 122 eurot), erinevate vallateede ja tänavate remont (174 309 eurot), Valga Põhikooli ujula projekteerimine (183 732 eurot), Tsirguliina sademeveekraavide rekonstrueerimine (116 432 eurot), Valga linnas Kungla tn ja Tsirguliina korvpalliväljakute ehitamine (99 216 eurot), Hargla Maakultuurimaja rekonstrueerimine (95 769 eurot), bussiootepaviljonide soetus ja paigaldamine (95 430 eurot) ning Puiestee 8 hoone remonditööd (94 995 eurot).

Põhivara sihtfinantseerimiseks eraldati toetusi:

- AS-le Valga Vesi 139 898 eurot Hargla ja Tsirguliina koolide ümbrusse ning Valgas Pedeli 4. paisjärve äärde tänavavalgustuse paigaldamiseks;
- SA -le Valga Isamaalise Kasvatuse Püsiekspositsioon 55 848 eurot ehitustöödeks;
- eraisikutele Hajaasustusprogrammi projektide elluviimiseks 61 058 eurot;
- eraisikutele Kagu-Eesti spetsialistide eluasemete soetamiseks ja korrastamiseks 39 248 eurot;
- MTÜ-le Valga Areng 3 800 eurot Valga linna Peebu pargi laste mänguväljaku rajamiseks;
- Valka Kihelkonnaduumale 2 828 eurot Valga-Valka kaksiklinna ühise puhkeala uuendamise projekti kulude katteks.

Finantseerimistegevus

Laenude tagasimaksed toimusid planeeritud mahus. Eelarves planeeritud laen investeeringute finantseerimiseks summas 800 000 eurot võeti aasta lõpul täies mahus välja.

Muud näitajad:

- **netovõlakoormus** (kohustised miinus likviidsed varad) oli 2021. aasta lõpuks 7 091 155 eurot ehk 31,2% põhitegevuse tuludest;
- **likviidsete varade maht** oli 2021. aasta lõpuks 5 125 645 eurot, mille hulgas on ka toetusteks saadud ettemaksed summas 1 198 438 eurot. Võrreldes 31.12.2020 on 31.12.2021 toimunud likviidsed varad muutuses suurenemine 876 467 eurot.

Eelarve täitmine valdkondade lõikes

Üldised valitsussektori teenused valdkonna eelarve täitmine oli 89,2%. Planeeritust vähem tasuti laenukohustuse intresse, uus laen võeti kasutusele aasta lõpul, intresse mõjutava EUROBOR-i tase oli jätkuvalt madal. Kasutamata jäi osa reservfondist (12 384 eurot).

Avaliku korra ja julgeoleku eelarve täideti 95,6%.

Majandusvaldkonna eelarve täitmine oli 92,3%. Kasutamata jäid kaasava eelarve vahendid ja Kesk 19 hoone rekonstrueerimiseks kavandatud vahendid.

Keskonnakaitse eelarve täitmine oli 101,0%. Kavandatust rohkem vahendeid kulus teede talviseks hoolduseks. Osaliselt jäi kasutamata Pedeli II paisjärve puhastamiseks kavandatud vahendid.

Elamu- ja kommunaalmajanduse eelarve täitmine oli 91,9%, Tsirguliina aleviku sademeveekraavide rekonstrueerimiseks ettenähtud vahendid jäid lõpuni kasutamata. Hajaasustusprogrammi ja Kagu-Eesti spetsialistide toetusmeetme toetused kantakse kuludesse pärast objektide valmimist (eelarve jääk tuuakse 2022. aastasse).

Kulud tervishoiule eelarve täideti 114,6% (Hargla perearstikeskuse toetamine).

Vaba aja ja kultuurivaldkonna eelarve täitmine oli 74,0%. 2022. aastasse lükkusid Jaanikese Motokompleksis arendustööd, ekstreemspordihalli soojustamine ja E. Enno spordihoone ehitustööd. Seoses COVID-19 piirangutega jäid toimumata mitmed planeeritud üritused.

Haridusvaldkonna eelarve täideti 94,2%. 2022. aastasse lükkusid edasi Õru Lasteaed-Algkooli keskkütte ehitus ja üldhariduskoolide ventilatsioonisüsteemi ehituseks HTM -ilt eraldatud sihtotstarbelise eraldise kasutamine. Kasutamata jäid Valga Muusikakooli rekonstrueerimiseks ettenähtud vahendid, kuna projektitaotlus ei saanud kavandatud meetmest rahastust.

Sotsiaalse kaitse valdkonna kulude eelarve täideti 89,3%. Kasutamata jäi SA -le Taheva Sanatoorium eraldatud toetus lifti soetamiseks. Teenusmaja Uus tn 14 ehitustöödeks kasutati 2021. aastal ära 41 843 eurot, ülejäänud osa tuuakse üle 2022. aastasse.

26.02.2021	Volikogu määrus nr 123	Reservfond	108 000
		Projektide reservfond	45 000
27.08.2021	Volikogu määrus nr 137		91 862
		Reservfond kokku	244 862

Reservfondi kasutamine:

Kuupäev	Korraldus	Kellele	Selgitus	Summa
21.04.2021	148	Sotsiaaltöö teenistus	Trepironija soetamiseks	2 750
		Vallavara- ja hooldusteenistus	Valga linna keskväljaku pürskkaevu ja torustiku remontimiseks ja hoolduseks	7 000
		SA Valga Jaani Kiriku Renoveerimine	Valga Jaani kiriku tornikella parandamiseks	9 100
		Tsirguliina Rahvamaja	Saunaruumi remontimiseks	800
		Tsirguliina Rahvamaja	Tulekahju signalisatsiooni paigaldamiseks	4 600
		Tsirguliina Kool	Raideri soetamiseks	4 000
		Vallavara- ja hooldusteenistus	Raideri soetamiseks	7 500
		Vallavara- ja hooldusteenistus	Tagula külas Ollo bussijaama korda tegemiseks	2 500
		Vallavara- ja hooldusteenistus	Pedeli puhkeala rannamaja remontimiseks	788
		Valga Priimetsa Kool	Digiklaveri ja tööõpetuse tundides kasutatava ketassae soetamiseks	2 800
		Valga Priimetsa Kool	Serveri soetamiseks	3 100
		Valga Keskraamatukogu	Laenutuskapi soetamiseks	7 300
		Lüllemäe Põhikool	Lasteaia kuuri lammutamiseks	6 000
		Vallavara- ja hooldusteenistus	Keskväljaku mänguväljaku hooldustöödeks	1 000
02.06.2021	232	Vallavara- ja hooldusteenistus	Massvaksineerimise korraldamiseks eraldussirmide rent	2 897
08.06.2021	236	Hargla Maakultuurimaja	Soojuspumba ostmiseks ja paigaldamiseks	3 000

07.07.2021	286	Õru Lasteaed-alkkool	Õru lasteaia hoone äikesega kahjustada saanud valvesignalisatsiooni taastamistöödeks	377
20.07.2021	305	Tsirguliina Rahvamaja	Tsirguliina rahvamaja valvesignalisatsioonüsteemi väljehitamiseks	727
04.08.2021	315	Ehitus- ja planeerimisteenistus	Ramsi vesiveski korrastamisega seotud lisatööde teostamiseks	1 938
		Ehitus- ja planeerimisteenistus	Raavitsa küla Riisali järve tulekustutus veevõtukoha rajamiseks	8 000
		Lüllemäe Põhikool	Lasteaia kuuri lammutamiseks. VV 21.04.2021 korralduse nr 148 p 1.11 tühistamine	-6 000
25.08.2021	329	Valga Keskraamatukogu	Kaagjärve haruraamatukogu kööginurga rajamiseks	1 100
25.08.2021	330	Vallavara- ja hooldusteenistus	Valga linna keskväljaku purskkaevu ja torustiku remontimiseks ja hoolduseks. VV 21.04.2021 korralduse nr 148 p 1.2 nimetatud tööde kasutamata vahendite tagasisuunamine reservfondi	-6 521
08.09.2021	350	Valga Sport	Pedeli rannakäsipalli ja -volle väljaku ehituse lisakulude katteks	5 000
		Lüllemäe Põhikool	Kööki nõudepesumasina soetamiseks	2 196
		Lasteaed Kaseke	Soojussõlme tööde teostamiseks	863
		Valga Keskraamatukogu	Tuleohutusnõuete täitmine	28 493
		Vallavara- ja hooldusteenistus	Auruveduri rekonstrueerimiseks	5 380
		Spordirajatised	Ekstreemspordihalli rekonstrueerimiseks	23 185
06.10.2021	392	EELK Valga Peetri-Luke Kogudus	Valga Jaani kiriku Ladegasti orelit mängivate organistide sõidu- ja esinemiskulude kompenseerimiseks ning orelimuusika tegevuse korraldamiseks	2 000
		Valga Põhikool	TORÉ vandi maskoti ostmiseks	784
		Valga Põhikool	Ventilatsiooniseadmete korrastuseks ja ventilatsiooniseadme filtrite vahetuseks	6 085
		Valga Muuseum	Töötasudeks tööks digiteeritud museaalidega	2 900
		Valgamaa Lasterikaste Perede Ühing	Õhksoojuspumba ostuks ja paigaldamiseks	1 400
		LA Walko	Tarbeveetorustiku ümberehitamiseks	2 997
13.10.2021	394	Valga Muusikakool	Tuleohutusnõuete täitmine	27 965

		Tsirguliina Kool	Külmikute soetamine	1 000
03.11.2021	426	Valga Kultuuri- ja Huvialakeskus	Tuletõkkeukse paigaldamine keldrikorruse tehno ruumidesse	965
		Valga Muuseum	Tulekahju korral tegutsemise plaani, evakuatsiooniskeemi koostamise ja tuleohutusosalase konsultatsiooni jaoks	1 782
17.11.2021	442	Vallavara- ja hooldusteenistus	Telliskivi tänava, Hiie tänava ja Hoidla tee katete remondiks freespuruga asfaldiga	19 292
		Valga Kultuuri- ja Huvialakeskus	Projektorile ja arvutile välitingimustesse vihmakindla ümbrise ja postikinnituse ehitamiseks	500
23.12.2021	521	Ehitus- ja planeerimisteenistus	Riia tn 7, Valga linn katusekatte remondiks	2 500
		Vallavara- hooldusteenistus	Petseri/Pikk ja Saviaugu/Lõuna kaamerate paigaldamiseks vajaliku akulahenduse rajamiseks	1 632
		Spordirajatised	Ekstreemspordihalli rekonstrueerimiseks. VV 08.09.2021 korralduse nr 521 p 1.6 tühistamine	-23 185
		Õru Lasteaed-alkkool	Õru LAK lasteaia ja noortekeskuse keskkütte ehituseks	21 240
		Kokku reservfondi kulu		199 730

Projektide reservfondi kasutamine:

Kuupäev	Korraldus	Kellele	Selgitus	Summa
21.04.2021	142	Valga Muuseum	Projekti "Ajaloolabor 1991 (2021) Harjutused iseseisvaks eluks 2.0" omaosaluse tasumiseks	559
21.04.2021	142	Sotsiaaltöö teenistus	Projekti "Kodud tuleohutuks" täiendavaks rahastamiseks	444
19.05.2021	189	Vallavara- ja hooldusteenistus	Projekti "Tartu tn - Pikk tn ringristmiku rekonstrueerimine Valga linnas" omanikujärelevalve teenuse eest tasumiseks	5 640
02.06.2021	232	Hajaasustuse projektile täiendavalt KOV omaosaluseks	Hajaasustuse programmi laekunud projektide täiendavaks rahastamiseks	1 390
14.06.2021	242	Valga Avatud Noortekeskus	Leader projekti "Tõlliste ja Karula valla piirkonna noorte digipädevuse arendamine" omaosaluse katteks	568
07.07.2021	284	Tsirguliina Kool	Leader projekti "Tõlliste piirkonna liikumisvõimaluste mitmekesistamine" omaosaluse katteks	891

04.08.2021	315	Vallavara- ja hooldusteenistus	Bussipaviljonide tuulekoormuse lisavundamentide ehitamiseks	3 630
06.10.2021	390	Hajaasustuse programm	Laekunud projektide täiendavaks rahastamiseks eraldatud vahendite tagasisuunamine projektide reservfondi. VV 02.06.2021 korralduse nr 232 tühistamine.	-1 390
06.10.2021	392	MTÜ Valga Areng	Valga linna Peebu pargi laste mänguväljaku rajamiskulude osaliseks finantseerimiseks	3 800
17.11.2021	442	Lüllemäe Põhikool	Uue lasteaiarühma ruumide remondi ettenägematuteks kuludeks	4 217
01.12.2021	446	Lüllemäe Põhikool	Uue lasteaiarühma ruumide sisustamiseks	3 500
		Valga Priimetsa Kool	Individaal- ja rühmaõppe jaoks koridoridesse klaasseintega klassiruumide rajamiseks ja sisustamiseks	6 319
08.12.2021	477	Lüllemäe Põhikool	Lüllemäe Põhikooli uue lasteaiarühma helikindla ukse ja rühmaruumi ning koridori radiaatorite kateteks	2 180
23.12.2021	521	Valga Keskraamatukogu	Multifunktsionaalse kontoriseadme ja etiketiprinteri ostmiseks	1 000
		Kokku projektide reservfondi kulu		32 748

Reservfondi jääk kokku
12 384

Majandusaasta aruande allkiri

Konsolideerimisgrupi majandusaasta aruande on koostanud Valga Vallavalitsus.

Aruande juurde kuulub sõltumatu vandeaudiitori aruanne ning Valga Vallavalitsuse otsus aruande heakskiitmise kohta.

Monika Rogenbaum
Vallavanem

/allkirjastatud digitaalselt/
kuupäev digiallkirjas